

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra romanistiky

Darina KOVÁČOVÁ

**Francouzské spisy s historickou tematikou v kroměřížské
zámecké knihovně**

French Documents with Historical Themes in Archbishop's Library of
Kromeriz

Diplomová práce

Studijní obor: Francouzská filologie – Historie

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Marie Voždová, Ph.D.

OLOMOUC 2011

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně na základě uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci, dne 26. dubna 2011

Darina Kováčová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji své vedoucí práce Marii Voždové za ochotu, trpělivost a četné rady a podnětné diskuze, které mi pomohly ve vytváření této práce.

Dále děkuji všem, kteří mi připomínkami či radami dopomohli k výsledné podobě práce.

Obsah

ÚVOD	6
Vymezení historických knih	6
Metodika práce a cíle	8
SOUPIS TITULŮ	10
ANALÝZA	70
SVĚT.....	70
EVROPA.....	71
FRANCIE.....	72
REGIONY FRANCIE.....	76
ANGLIE, IRSKO, SKOTSKO	76
BELGIE.....	77
ČESKÉ DĚJINY	77
ITÁLIE.....	78
MAĎARSKO.....	78
NĚMECKO.....	78
NIZOZEMÍ	79
POLSKO	79
PORTUGALSKO	80
RAKOUSKO	80
RUSKO	80
ŠPANĚLSKO.....	81
ŠVÝCARSKO	81
TURECKO.....	81
OSTATNÍ KONTINENTY	82
OSTATNÍ TEMATIKA.....	82

ZÁVĚR	84
POUŽITÉ PRAMENY A LITERATURA	86
Prameny.....	86
Literatura	86
Internetové zdroje.....	89
RÉSUMÉ	90
SUMMARY	91
OBRAZOVÉ PŘÍLOHY	92

ÚVOD

«Plus que jamais, l'histoire est nécessaire à la compréhension du monde contemporain¹»

Dějiny se lidé zabývali už od pradávna. Touha poznávat různé jevy a události v historii a popřípadě se z nich i poučit lákala spoustu nadšenců. V sedmnáctém století jím byl i Karel II. Lichtenštejn Kastelkorn, který založil zámeckou knihovnu v Kroměříži a tímto činem otevřel pomyslnou bránu do dějin pozdějším badatelům. Ve své knihovně shromažďoval knihy z různých odvětví lidské kultury a vědy. Postupem času se knihovna rozrostla až do současných rozměrů, kdy čítá zhruba 90.000 knih nejrozličnějších jazyků - od latiny, němčiny, přes italštinu, francouzštinu, češtinu, atd.

Vymezení historických knih

Jádro francouzských tisků, kterých je na sedm a půl tisíce, spadá do období 17. - 19. století. Z tohoto počtu lze vyčlenit 232 titulů, které považujeme za historické knihy. Pojem historie je avšak do značné míry diskutabilní, proto se někdy vymezuje termín historiografie, který odpovídá termínu historická věda.², přestože historie jako věda byla v minulosti několikrát zpochybněna zvláště tvrzením, že dějiny je nemožné poznat ve své celistvosti.³ Pod pojmem historická kniha tedy rozumíme historiografické dílo. Vymezujícím termínem pro tuto práci jsou tedy tzv. dějiny v dějinách.

Během sedmnáctého až devatenáctého století vznikaly práce zaměřené především na politické dějiny jak na světové, tak na státní i regionální úrovni. Typické pro toto období jsou velké několikadílné syntézy dějin nebo díla popisující klíčové události v dějinách. Adjektivum popisující je užito záměrně, poněvadž z převážné většiny jsou události popisovány chronologicky dle dostupných dokumentů. V dnešní době stále velmi populární publikace věnující se kulturním dějinám se v kroměřížské arcibiskupské knihovně vyskytují sporadicky.

¹ [Jacques Le Goff] Extrait d'un Entretien avec Bernard Lefort - Octobre 1981 <http://www.evene.fr/celebre/biographie/jacques-le-goff-4527.php?citations> (25.4.2011)

² Čornej, Petr: O psaní dějin. In: Bláhová, Kateřina- Sládek, Ondřej: O psaní dějin. Praha 2008, s. 16.

³ Tamtéž.

Již v sedmnáctém století vznikaly poměrně rychle překlady různých historických děl do francouzštiny. Francouzština se v této epoše vyhrívá na výsluní všech evropských jazyků a stává se jedním z nejdůležitějších jazyků na poli diplomatických, oficiálních jednání. Tuto výsostnou pozici ztratil francouzský jazyk až po první světové válce v roce 1914⁴, kdy se s rostoucí mocí Spojených států, dominantní stává angličtina. Překlady do francouzštiny se tedy vyskytovaly v hojném množství.

V seznamu francouzských historických knih jsou uvedeny jak původní francouzská díla, tak i díla nefrancouzské provenience, přičemž je vždy uvedeno, že se jedná o překlad. Stejným postupem jsou rozlišována různá vydání daného tisku. Francouzština tedy byla v této práci rozhodujícím faktorem pro výběr historických děl.

V uvedeném seznamu a popisu francouzských tisků se nacházejí publikace věnující se především světským dějinám. Náboženské dějiny se v seznamu historických knih objevují jen okrajově a to pouze v případě, pokud přímo souvisejí se světskými událostmi, např. dějinami daných evropských států (Puy, Pierre de: *Histoire de la condamnation des Templiers*, Brusselle, 1713, NK 7.134, 7.135 – B/a/2, II, 42-43).

Z fondu francouzských tisků arcibiskupské kroměřížské knihovny byla vyčleněna memoárová literatura zachycující různé dějinné události, především mírová vyjednávání (viz např. Anonym: *Actes et Memoires des Negotiations de la Paix de Nimegue*, La Haye, 1680, 1.P, ALS 27.971, 27.974 – N/d, VIII/2, 25-28), dále pak jsou vyčleněny i paměti týkající se životních událostí vládnoucích panovníků, jež sepsali současníci vladařů, což dokládá silně subjektivní pohled vztahující se k popisovaným událostem, jimž je dílo postihnuto⁵. (viz např. *D***, M. le Duc: Mémoires de Louis XVIII. (Recueillis et mis en ordre par M. le Duc de D****)*, Paris, L. Mame-Delaunay, 1832 1.P, ALS 22.333, 22.344 – M/b, VI/8, 5-16).

Hlavním kritériem pro rozlišení memoárové literatury od historické byl tedy především charakter práce. Kniha musela být napsána za účelem historického pojednání s určitým odstupem od dané události. Někdy však i zde nacházíme odstupy

⁴ Hagège, Claude: *Le français, histoire d'un combat*, Paris, 1996, s. 87.

⁵ Čornej, Petr: *O psaní dějin*. In: Bláhová, Kateřina- Sládek, Ondřej: *O psaní dějin*. Praha 2008, s. 18.

časově krátké. Pokud však byla publikace sepsána jako osobní svědectví určité události či historického období není v seznamu obsažena.

Dalším limitujícím bodem jsou životopisy. Životopisy jistě postihují i důležité činy a události významných osobností, nicméně v našem seznamu byly ponechány jen některé životopisy panovníků a vojevůdců, které líčí i politické události většinou na národní, a potažmo i mezinárodní scéně tehdejší Evropy. Ostatní životopisy byly vynechány.

Do seznamu jsou naopak zahrnuty pomocné vědy historické, zvláště z disciplín heraldiky, chronologie a paleografie. Dále jsou do seznamu začleněny i tisky pojednávající o vědě a jejích dějinách, zvláště přírodních disciplín. Historie jako věda je taktéž zahrnuta.

Časově se seznam tisků ohraničuje léty 1610-1909. Nejstarším tiskem jsou Camerariusovy historické meditace (Lyon, pour la vefve d'Antoine de Harsy, 1610) Ve své sbírce se Camerarius zamýšlí nad rozličnými historickými tématy. Nutno podotknout, že se jedná o překlad z němčiny. Nejmladší dílo v arcibiskupské knihovně vážící se k historické tematice pochází z roku 1909, jedná se o práci zabývající se revolučními konspiracemi v roce 1789 pocházející z pera Gustava Borda (Paris, Bibliothèque d'Histoire Moderne, 1909).

Metodika práce a cíle

Seznam francouzských tisků věnující se historii byl vybrán na základě seznamu tisků v kroměřížské arcibiskupské zámecké knihovně, který byl sepsán v 60. a 70. letech minulého století. Tvoří součást grantu IGA *Francouzské tisky v knihovních fondech arcibiskupské zámecké knihovny Kroměříž. Společenskovědní a nauková literatura*.

Metodika práce tedy spočívala ve vyhledávání jednotlivých historických knih. Dále byly konkrétní knihy vyhledány a vyfoceny a následně zkoumány. Následně byl vytvořen soupis tisků věnující se historické tematice.

Seznam historických knih je řazen abecedně. Je vždy nejdříve uveden autor, úplný název díla, místo vydání, vydavatel a rok. Následuje počet stran, rozměr knihy

v cm a její signatura⁶ v katalogu arcibiskupské kroměřížské knihovny. K tomuto bibliografickému záznamu je přiřčen i velmi stručný český popis obsahu publikace. Vnější popis tisku jako současný stav, typ vazby atd. nebyly předmětem bádání.

Po soupisu historických knih následuje analýza, publikace v ní nejsou řazeny chronologicky, nýbrž tematicky a to dle zeměpisného měřítka na třech úrovních: světové, evropské a dalších kontinentů. Samostatný celek tvoří evropské státy. Všechny státy jsme pojímali z dnešního úhlu pohledu, tedy podle toho jak jsou vymezeny a ohraničeny dnes. Poslední oddíl nese název ostatní tematika, v ní se bude pojednávat o otázce pomocných věd historický, dějin vědy, atd. Je ještě nutné zmínit, že studie se nevěnuje kompletně všem dílům obsaženým v soupisu historických knih, ale zmiňuje dle uvážení autorky ty nejzajímavější.

Cíl této diplomové práce tedy spočívá v sestavení abecedního seznamu francouzských historických tisků a v jejich popisu a analýze.

⁶ v signaturách rozlišujeme označení NK, PPMS, TK, VS a 1.P, ALS. Tyto zkratky označují jednotlivé knihovny v zámecké arcibiskupské knihovně.

NK	Nová knihovna
PPMS	Předsíní a předsálí velkého sálu
VS	Velký sál
TK	Trezorová knihovna
1.P, ALS	Knihovna lesní správy

Dále rozlišujeme přírůstkové číslo, které je uvedeno za názvem knihovny, velkými a malými písmeny jsou pak označeny jednotlivé regály, římským číslem jednotlivé police a poslední číslovka označuje jednotlivé knihy.

SOUPIS TITULŮ

ABENTARIQ, Abulcacim Tariff: *Histoire de la Conquete d'Espagne par les Mores* (Histoire de la conquête d'Espagne par les Mores, composée en Araba. Traduit en espagnol par Michel de Luna de la Ville de Grenade, interprete de Philippe II. en la Langue Arabe, avec une Dissertation de celui qui l'a mise en François sur la verité de cette Histoire, conferée avec celles d'Espagne, et quelques Manuscrits Arabes, Turcs et Persans pour y servir de Preface et de preuve), Paris, Claude Barbin, 1680, 258s., 14,5x8, (PPMS 8922 – M,V,26).

Dějiny dobývání španělského území Maury. Překlad z arabštiny do španělštiny a do francouzštiny.

ALBON, M. le Comte de: *Discours sur l'histoire* (Discours sur l'histoire, le gouvernement, les usages, la littérature et les arts, de plusieurs nations de l'Europe) Genève; Paris, Moutard, 1782, 1.díl (9513) 491s., 2.díl (9512) 447s., 3.díl (9514) 526s., 4.díl (9515) 319s., 17,5x10, (NK 9.512, 9.515 – C/c, XI, 23-26).

Čtyřdílná rozprava o dějinách, způsobech vlády, umění a zvycích evropských národů. První svazek pojednává o Anglii a Holandsku, druhý o Švýcarsku a Itálii. Rovněž třetí svazek se zabývá Itálií, ve čtvrtém pak mají své místo pojednání o Španělsku a Portugalsku.

ANCILLON, Frédéric: *Tableau des révolutions* (Tableau des révolutions, du système politique de l'Europe, depuis la fin du quinzième siècle, Nouvelle Édition, revue et corrigée par l'auteur), Paris, Anselin et Pochard, 1823, 1. díl (1492-1515) 435s., 2.díl (1515-1618) 509s., 3.díl (1618-1640) 492s., 4.díl (1640-1678) 554s., 20,5x13, (NK 5242, 5245 – A/h, I/2, 39-42).

Snaha o vykreslení zrození, rozvíjení a variací politických systému v Evropě, které státy následují již od patnáctého století, aby dosáhly nezávislosti. Studium tří posledních staletí. První část je tvořena léty 1492-1618, do počátku třicetileté války. Druhá část pokračuje třicetiletou válkou až po smrt Ludvíka XIV. v roce 1715 a třetí velké období trvá až do velké francouzské revoluce 1789. Krátký úvod je věnován dějinám Evropy od pádu západořímské říše. Ve čtvrtém díle se naházejí navíc úvahy o užitečnosti historie.

ANONYM [SCHMID, Friedrich August]: *Abrégé chronologique de l'Histoire de Pologne*, Varsovie et Dresde, Michel Gröll, 1763, 352s., 17,5x10,5, (TK 8393 - Z/b, IX/2,29).

Chronologie polských dějin. Stručný přehled nejdůležitějších událostí z historie Polska.

ANONYM [VOLTAIRE]: *Annales de l'Empire depuis Charlemagne* (Annales de l'Empire depuis Charlemagne, par l'Auteur du Siecle de Louis XIV), Basle, George Conrad Walther, 1754, 1.díl (800-1348) 362s., 2.díl (1348-1.polovina 18.století) 383s., 16,5x10, (NK 12712, 12713 – C/i, XI, 1,2)

Dvoudílné dějiny Svaté říše římské. Od Karla Velikého až po 1. polovinu 18. století.

ANONYM [PEZRON, Paul]: *L'Antiquité des tems rétablie et défenduë contre les Juifs et les nouveaux chronologistes*, Paris, Veuve d'Edme Martin, Jean Boudot, Estienne Martin, 1688, 570s., 16,5x10, (PPMS 8948- M,VI, 10)

Dílo věnované chronologii a správné dataci v antice na základě Bible. Dějiny jsou mnohem rozsáhlejší, než mysleli dřívější historikové. Chronologický kánon, od počátků věků až po narození Ježíše Krista. Dělení dějin na několik věků.

ANONYM [FAUCHET, Claude; CHAMFORT, Nicholas-Roch-Sebastien]: *Collection complète des Tableaux Historiques de la Révolution Française* (Collection complète des Tableaux Historiques de la Révolution Française, en trois volumes: le Premier, contenant les titres, frontispice, l'introduction, les neuf gravures et neuf discours préliminaires, depuis l'Assemblée des Notables, tenue à Versailles, le 22 février 1787, jusqu'y compris la Fusillade du Faubourg St- Antoine, le 28 avril 1789. De plus les trente-quatre premiers Numéros de l'Ouvrage, composés de soixante-huit gravures, et soixante-huit discours historiques. Le Second, contenant les titre, frontispice , et les numéros trente-cinquieme jusqu'au soixante-douzieme, composés des discours et gravures soixante-neuvieme a cent quarante-quatrieme, finissant par le sujet qui a pour titre, Journée mémorable du 18 Brumaire an 8. Le Troisieme, contenant les Titres et Frontispice, représentant les Droits de l'Homme, les cinq Constitutions qui ont régi la France depuis 1791. Les Portraits de soixante personnages qui ont le plus marqué dans le cours de la Révolution, le Concordat, la Proclamation sur la Paix générale, le Voeu du Peuple Français pour le Consulat à la vie, la réponse du premier Consul, le Senatus-Consulte, et la Table de l'Ouvrage.), Paris, Auber, 1802, 1.díl 272s., 2.díl 424s., 3.díl 123s.+60s., 47x33,5, (1.P, ALS 29226, 29228 – O/a, I, 3-5).

Třídílné dějiny Francouzské revoluce. Od roku 1787-1791. Doplněno o četná vyobrazení a dokumenty.

ANONYM [SAINT-RÉAL, César Vichard de]: *Conjuration des Espagnols contre la Republique de Venise , en l'année M. DC. XVIII*, Paris, Claude Barbin, 1683, 176s., 17x10, (PPMS 9182- M,VIII,79).

Pojednání o spiknutí Španělů proti Benátské republice v roce 1618. Plán celé záležitosti je obsažen v několika dokumentech. Nejdůležitější jsou zpráva markýze de Bedemar a depeše kapitána Jacquese Pierra pro vévodu d'Ossone.

ANONYM [MONTESQUIEU, Ch. de]: *Considerations sur les causes de la grandeur des Romains, et de leur décadence* (Considerations sur les causes de la grandeur des Romains, et de leur décadence, Nouvelle Édition, A laquelle on a joint, 1. Un dialogue de Sylla et d'Eucrate, 2. Le Temple de Gnide, 3. Cephise et l'amour), Copenhagen; Geneve, les Freres C. et A. Philibert, 1761, 335s., 16x10,5, (NK 7525 - B/c/2, II/2, 26)

Montesquieovy úvahy nad antickým Římem, jeho velikostí a úpadkem. Nová edice z roku 1761 je doplněna o Dialog Suly a Eukrata, Chrám Gnidský a Céphise a láska.

ANONYM: *Les Conspirations d'Angleterre* (Les Conspirations d'Angleterre ou l'histoire des troubles suscités dans ce Royaume de puis l'an 1600. Jusques a L'an 1679, Inclusivement), Cologne, Jean Le Blanc, 1680, 544s., 13x8, (PPMS 9141-M,VIII,38).

Konspirace proti anglickým králům, od roku 1600, až po rok 1679. V knize je obsaženo šest, zřejmě nejvýznamnějších spiknutí v historii proti anglickým králům.

ANONYM [RULHIÈRE, C. de]: *Éclaircissements historiques sur les causes de la révocation de l'édit de Nantes et sur l'état des protestants en France* (Éclaircissements historiques sur les causes de la révocation de l'édit de Nantes et sur l'état des protestants en France, depuis le commencement du Règne de Louis XII jusqu'à nos jours, tiré des différentes Archives du Gouvernement), místo vydání neuvedeno, 1788, 1. část 384s., 2. část 367s., 17x11,5, (NK 8907 - C/b, XI/2, 24).

Objasnění příčin odvolání Ediktu Nantského (1685). Pojednání o tehdeším stavu protestantů ve Francii, přičemž je mapováno období od vlády Ludvíka XII. až po tehdejší dobu.

ANONYM [COSTE CALPRENÈDE, Gaultier de]: *Faramond ou l'histoire de France* (Faramond ou l'histoire de France, dédiée au roy. Reveuë et corrigée de toutes les fautes qui se sont glissées dans l'Impression precedente), Paris, Antoine de Sommaville, 1664, 1.díl 408s., 16x9,5, (PPMS 8888 – M,V,8).

Obraz země v době vlády krále Faramunda, bájného franckého krále. Nové opravené vydání z roku 1664.

ANONYM: *La France toujours ambitieuse et toujours perfide*, Ratisbonne, 1689, 259s., 13,5x8, (PPMS 9118-M, VIII, 16).

Kniha se datuje do doby římské říše. Původní název měl být dle předmluvy *Feciales Gallus*. Je údajně přeložena z latiny, ale spíš se jedná o metaforu pro kritiku tehdejší současné vlády francouzské, tedy konec 17. století.

ANONYM: *Histoire abregée des Provinces-Unies des Pais-Bas* (Histoire abregée des Provinces-Unies des Pais-Bas, où l'on voit leurs progrès, leurs conquêtes, leur gouvernement, et celui de leurs compagnies en Orient et en Occident; Comment aussi les Hommes Illustres dans les Armes et les Savans dans les Lettres, enrichie d'un grand nombre de figure), Amsterdam, Jean Malherbe, 1701, 109s., 31x20, (PPMS 8670 - M, I, 15).

Historie Spojených nizozemských provincií; jejich společností na východě i západu. Obsahuje i medailonky významných osobností spojených se vznikem republiky sedmi provincií. Publikace je obohacena o čtená vyobrazení.

ANONYM [HAMBURGER, Julius W. –MEREAU, Charles, H.]: *Histoire de ce qui concerne l'election d'un Roi des Romains et le couronnement d'un Empereur* (Histoire de ce qui concerne l'election d'un Roi des Romains et le couronnement d'un Empereur, les cérémonies et solennités usitées dans ces occasions.), Florence, Joseph Molini, 249s., 19x12, (NK 8621 – C/b, VII/2, 13).

Dějiny související s volbou římského krále a korunovací císaře. Obsahuje i popis ceremoniálů. Přípravy, které s volbou souvisejí, atd.

ANONYM: *Histoire de Guillaume III. roi de la Grand' Bretagne* (Histoire de Guillaume III. roi de la Grand' Bretagne, contenant ce qui s'est passé depuis la naissance de ce Prince jusqu'à la réduction de l'Irlande), Amsterdam, Pierre Brunel, 1703, 1.díl (1650-1691) 490s., 2.díl 456s., (1691-1702), 16,5x10, (NK 12587, 12588 - C/i, III, 2-7).

Dvoudílný životopis Viléma III., krále Velké Británie, zahrnující léta (1650-1702). Pozadí historických událostí.

ANONYM [RAGUENET, François]: *Histoire d'Olivier Cromwel*, Paris, Claude, Claude Barbin, 1691, 395s., 15,5x10, (PPMS 8972- M,VI, 34).

Vláda Karla I. a události v tehdejší Anglii, Skotsku, Irsku a také za vlády Oliviera Cromwella (17. století).

ANONYM [WAL, Jos. Baron de]: *Histoire de l'Ordre Teutonique* (Histoire de l'Ordre Teutonique, par un chevalier de l'Ordre), Paris, Rheims (tome I-IV, VII, VIII), Paris (tome V), chez la Veuve Valade (Paris), Cazin (Rheims) – tome I-IV, VII, VIII; chez la Veuve Valade (tome V), 1784 (tome I-III), 1786 (tome IV), 1788 (tome V, VI), 1789 (tome VII), 1790 (tome VIII), 1.díl 495s., 2.díl 543s., 3.díl 455s., 4.díl 483s., 5.díl 539s., 6.díl 465s., 7.díl 464s., 8.díl 612s., 17,5x10,5, (NK 11499, 11506 – C/f, XI, 1-8).

Osmisvazkové dějiny řádu německých rytířů.

ANONYM [MAILLY, chevalier de]: *Histoire de la République de Genes* (Histoire de la République de Genes, depuis son établissement jusqu'a présent; avec le catalogue des ecrivains et historiens de Genes et de la Ligurie, ajouté dans cette nouvelle Édition, ainsi que la Liste chronologique des Doges), Paris, Montalant, 1742, 1.díl (464-1436) 577s., 2.díl (1436-1598) 526s., 3.díl (1598-1694) 517s., 16,5x10, (NK 7124, 7126 – B/a/2, II, 32-34).

Dějiny města Janova a Janovské republiky zachycující období od jejich historických kořenů až po rok 1694.

ANONYME [CAPEFIGUE, Jean-Baptiste H.R.]: *Histoire de la Restauration* (Histoire de la Restauration, et des causes qui ont amené la chute de la branche ainée des Bourbons, par un Homme d'Etat.), Bruxelles, Société belge de Libraire, 1837, 1.díl 402s., 2.díl 456s., 26,5x18, (TK 4.799, 4.800- X/a, IV/2, 3,4).

Dvoudílné dějiny sledující bourbonský návrat na královský trůn po napoleonské éře. Druhý díl navazuje na nařízení z 5. září a hodnotí následnou situaci, mj. i ministry Martignaca a Polignaca.

ANONYM [NEUVILLE, Foy de]: *Histoire des Princes d'Orange de la maison de Nassau*, Amsterdam, Paul Marret, 1592, 501s., 15,5x10, (PPMS 8956 - M,VI, 18).

Princové z Orange, v souvislosti s dějinami Nizozemí. Publikace zachycuje nizozemskou revoluci, dobu Viléma Oranžského, vznik Republiky spojených nizozemských provincií.

ANONYM (BRENNER, Domokos): *Histoire des revolutions de Hongrie, où l'on donne une idée juste de son legitime gouvernement*, La Haye, Jean Neaulme, 1739, 1.díl (1000-1699) 446s., 2.díl (1699-1705) 352s., 3.díl (1705-1706) 391s., 4.díl (1706-1711) 362s., 5.díl (Paměti Prince François Rakoczyho 1703) 410s., 6.díl (François Rakoczy et ceux du Comte Betlem Niklos.) 380s., 16,5x10,5, (TK 2326, 2331 - W/a, X/2,31-36).

Šestidílné dějiny revolucí v Maďarsku od dávných dob do roku 1711. Poučují o zákonech, výsadách a zvycích maďarského národa.

ANONYM [MIGNOT, Vincent]: *Histoire des rois catholiques Ferdinand et Isabelle*, Paris, Le Clerc, 1766, 1. díl (7.stol.-1493) 369s., 2. díl (1493-1516) 374s., 17x10,5 (NK 9510,9511 -C/c, XI, 20-21).

Dvoudílné dějiny Španělska zachycují dějiny již od prvopočátků po rok 1516. Stěžejní část je však věnována katolickým králům Ferdinandovi a Isabele. Na okrajích stran jsou letopočty k daným událostem, vysvětlivky

ANONYM [NODIER, Jacques]: *Histoire des sociétés secretes de l'armée* (et des conspirations militaires qui ont eur pour objet la destruction du gouvernement de Bonaparte), Paris, Gide fils, 1815, 348s., 19x11,5, (NK 9169 - C/c, V/2, 21).

Dějiny tajných vojenských společenství a vojenských spiknutí za cílem odstranění Napoleonovy vlády.

ANONYM [SAINT-PREST, Jean Yves de]: *Histoire des traités de paix, et autres negotiations du dix-septième siècle* (Histoire des traités de paix, et autres negotiations du dix-septième siècle, depuis la paix de Vervins, jusqu'à la Paix de Nimegue: où l'on donne l'origine des prétentions anciennes et modernes de toutes les puissances de l'Europe, et une Analyse exacte de leurs negotiations, tant publiques que particulieres. Ouvrage nécessaire aux Ministres publics et autres Negociateurs, et qui peut servir d'introduction au Corps diplomatique ou Recueil de traités de paix,

etc.), Amsterdam, J. F. Bernard a La Haye, les freres Vaillant et Prevost, 1725, 1.díl 739s., 2.díl 632s., 40,5x26, (PPMS 6602, 6603 - L/2, I/2, 16,17).

Dvoudílné pojednání o mírových smlouvách a jiných jednáních evropských mocností v 17. století. První díl přináší přehled jednání Velké Británie, Dánska, Švédska, Moskvy a Francie s dalšími evropskými státy. Obsahuje podrobnou analýzu těchto veřejných i soukromých vyjednávání. Druhý díl mapuje jednání nizozemských provincií s evropskými zeměmi; jednání Švýcarska a některých evropských princů; jednání císařů, princů a evropských zemí; jednání polských, portugalských a španělských králů s evropskými státy. Součástí jsou také jednání, která vedla k uzavření Vestfálského míru.

ANONYM: *Recueil des traitez de paix* (Recueil des traitez de paix, de Trêve, de neutralité, de suspension d'armes, de confédération, d'alliance, de commerce, de garantie, et d'autres actes publics comme Contracts de mariage, testaments, manifestes, declarations de guerry, etc. Faits entre les Empereurs, Rois, Républiques, Princes, et autres Puissances de l'Europe, et des autres parties du Monde depuis la Naissance de Jesus-Christ jusqu'à présent, servant et etablir les droits des princes et de fondement a l'histoire Rassemblez avec soin d'un grand nombre d'Ouvrage imprimez, où ils étoient dispersez, et de divers Recueils publiez ci-devant, ausquels on a ajouté plusieurs pièces, qui n'avoient jamais été imprimées, le tout redigé par ordre Chronologique, et accompagné de notes, de tables chronologiques et alphabetiques, et des noms des auteurs dont on'est servi), Amsterdam; La Haye, Henry et la Veuve T. Boom, Adrien Moetjens, Henry van Bulderen, 1700, 1. díl 857s., 2. díl 609s., 3. díl 609s., 4. díl 859s., 38,5x25, (PPMS 3485, 3488-L/a.I, 9-12).

Čtyřdílné dějiny zasvěcené míru, různým typům politických smluv uzavřených od roku 536 až po rok 1700. Obsaženy jsou historické studie k tématu. Na konci čtvrtého dílu je obsah všech čtyř dílů.

ANONYM [FERRAND, Antoine-François-Claude]: *Histoire des trois démembrements de la Pologne* (Histoire des trois démembrements de la Pologne, pour faire suite a l'histoire de l'anarchie de Pologne par Rulhière, par l'auteur de l'esprit de l'histoire et de la théorie des révolutions), Paris, Deterville, 1820, 1.díl 494s., 2.díl 472s., 3.díl 602s., 21x13, (NK 13631, 13633 – D/b, III/2, 21-23).

Třídílné dějiny trojího dělení Polska, pokračování Rulhièrových dějin polské anarchie.

ANONYM [RAXIS DE FLASSAN, Gaëtan]: *Histoire du Congrès de Vienne* (Histoire du Congrès de Vienne, par l'auteur de l'histoire de la diplomatie française), Paris, Treuttel, Wurtz, 1829, 1.díl 326s., 2.díl (návrát Napoleona a stodenní císařství) 519s.+3.díl (Acte général du 9 juin 1815, annexes,) 452s., 21,5x14, (NK 8188, 8190 – C/a, X/2, 21-23).

Třídílné podrobné dějiny Vídeňského kongresu. První díl mapuje období do návratu Napoleona a jeho stodenní císařství. Druhý díl, dobu následující. Třetí díl nabízí výsledné uzavřené mírové smlouvy.

ANONYM [MARIANA, Juan de]: *Histoire generale d'Espagne* (Histoire generale d'Espagne, depuis le commencement de la monarchie jusqu'à present, tirée de Mariana, et des auteurs les plus Celebes, ouvrage enrichi d'un grand nombre de Figures en taille-douce), Paris, Pralard, 1723, 1.díl 692s., 2.díl 692s., 3.díl 624s., 4.díl 449s., 5.díl 675s., 6.díl 585s., 7.díl: 569s., 8.díl 470s., 9.díl: 524s., 16,5x10, (NK 9752, 9760 - C/d, IV/2, 13-21).

Souhrnný obraz španělských dějin od počátků do současnosti. Devět svazků přináší historické události tak, jak šly za sebou: podrobení země Římány, Góty a Maury, rozdělení Španělska na různé státy, boje mezi Kastílií a Granadou, činy vojevůdce a dobyvatele Tamerlána, válka s Itálií, vláda Ferdinanda a Isabely, vyhnání Maurů (ze Španělska), dobytí Granady (granadského království), pátý lateránský koncil, vláda Karla Rakouského, Luterovo kacířství, vláda Filipa II, Filipa III, Filipa IV, Karla II a Filipa V. Jedná se o výtah z dějin slavných autorů. Doplněno o četná vyobrazení.

ANONYM [MISSY, Jean Rousset de]: *Histoire publique, et secrete de la Cour de Madrid* (Histoire publique, et secrete de la Cour de Madrid dès l'avenement du roi Philippe V. à la couronne, avec des considerations sur l'Etat présent de la monarchie espagnole), Cologne, Pierre le Sincere, 1719, 476s., 15,5x10, (TK 8472 - Z/b, X/2, 7).

Dějiny madridského královského dvora počínající se nástupem Filipa V. (1700) na trůn. Přibližují události veřejného dění i ty ze soukromí královské rodiny. Obsahují také úvahy o tehdejší aktuální situaci španělské monarchie.

ANONYM [TIERCE, de la]: *Histoire obligations et statuts de la tres venerable confraternité des Francs-Macons* (Histoire obligations et statuts de la tres venerable confraternité des Francs-Macons, tirez de leurs archives et conformes aux traditions les plus anciennes: approuvez de toutes les grands Loges et mis au jour pour l'usage commun des Loges repanduës sur la surface de la terre.), Francfort sur le Meyn, Francois Varrentrapp, 1742, 238s., 17x11, (TK 2484 - W/a, XII/2,18).

Dějiny, závazky a stanovy svobodných zednářů. Dávnověk bratrstva, vývoj a skutečný zdroj jejich dokonalosti. Historie římských svobodných zednářů za vlády pohanských králů, konzulů a císařů po Konstantina Velikého. Součástí jsou zpěvy svobodných zednářů a výňatek z dějin bretaňských svobodných zednářů.

ANONYM [LACROIX, Paul]: *Le Moyen Age et la Renaissance* (Le Moyen Age et la Renaissance, histoire et description des moeurs et usages, du commerce et de l'industrie, des sciences, des arts, des littératures et des beaux-arts en Europe. Direction Littéraire de M. Paul Lacroix, Direction Artistique de M. Ferdinand Seré. Dessins fac-simile par M. A. Rivaud), Paris, 1848, 1.díl (náboženství, svátek bláznů, feudální práva, rytířství, univerzity, církevní řády, Židé, lov, výživa) 1849, 2.díl (historická věda, chemie, chirurgie, jazyky, nářečí, přísloví, rukopisy, hra v karty, hodinářství), 1850, 3.díl (církevní i jiné ceremoniály, obchod, zlatnictví, móda,) 1851, 4.díl (věda přírodní a okultní, heraldika, hudební nástroje, národní poezie, řečnictví náboženské i občanské, divadlo) 5.díl (umění: architektura, sochařství, malba, rytina, tisk, vazba knih), 28x22, (TK 7929, 7933-Z/b, IV/2, 6-10).

Pětidílné kulturní dějiny středověku a renesance. Žádné stránkování. Doplněné o četná vyobrazení.

ANONYM [CHAUDON, Louis-Mayeul]: *Nouveau Dictionnaire historique, ou histoire abrégée* (Nouveau Dictionnaire historique, ou histoire abrégée de tous les hommes qui se font fait un nom par des talents, de vertus, des forfaits, des erreurs, etc. Depuis le commencement du monde jusqu'à nos jours. Et dans laquelle on expose avec impartialité ce que les Écrivains les plus judicieux ont pensé sur le caractère, les moeurs et les ouvrages des Hommes célèbres dans tous les genres: Avec Des Tables Chronologiques pour réduire en Corps d'Histoire les Articles répandus dans ce Dictionnaire. Par une Société de Gens-de-Lettres. Sixieme Édition, revue, corrigée, et considérablement augmentée.), Caen, G. Le Roy, 1786, 2.díl (BA-COR) 796s., 3.díl (COR-GAA) 637s., 4.díl (GAA-JET) 640s., 5.díl (JEU-MAR) 616s., 6.díl (MAS-PHÉ) 680s., 7.díl (PHI-SAX) 618s., 8.díl (SCA-ZYP) 735s., 1791, Lyon, Bruyset freres, (AARON-ZINZENDORF) 9.díl (Troisième supplément au nouveau dictionnaire historique, tiré des éditions de 1786 et 1789 , et servant de supplément aux précédentes éditions publiées en France et dans les pays étrangers. Troisième supplément au nouveau dictionnaire historique.) 505s., 20x12,5, (PPMS 1669,1676 – H/a,I/2,31,38).

Šesté vydání osmídílného historického slovníku. Obsahuje devátý díl v podobě suplementa k osmi dílům. Opomenuté výrazy. Zaměřuje se na významné osobnosti. Historie svatých, soudců, řecká historie. Obsahuje nezbytné knihy pro studium historie: Abecedně řazený slovník známých osobností od počátku světa do 18. století.

Zachycuje rovněž nestranný úsudek rozvážných spisovatelů o povaze, vlastnostech a díle těchto díle těchto významných jedinců. Chybí první díl.

ANONYM [SOCIÉTÉ DE GENS DE LETTRES]: *Nouveau Dictionnaire Historique-Portatif* (Nouveau Dictionnaire Historique-Portatif, ou Histoire Abrégée de tous les hommes qui se sont fait un nom par des talens, des vertus, des forfaits, des erreurs, etc. etc. depuis le commencement du monde jusqu'à nos jours: Ouvrage dans lequel on expose sans flatterie et sans amertume, ce que les Écrivains les plus impartiaux ont pensé sur le Génie, le Caractere et les Moeurs des Hommes célèbres dans tous les Genres; Avec des tables chronologiques pour réduire en corps d'histoire les Articles répandus dans le Dictionnaire. Nouvelle Édition, revue, corrigée d'une quantité prodigieuse de fautes, et augmentée d'un grand nombre d'Articles qui ne se trouvent point dans la précédente Édition), Amsterdam, Marc-Michel Rey, 1770, 1.díl (A-Dyn) 782s., 2.díl (EA-LY)784s., 3.díl (M-Pyt) 694s., 4.díl (Qua-Zyp) 632s., (TK 5.929, 5.932 - X/b, VIII, 18-21).

Druhá obohacená a opravená edice čtyřsvazkové abecedního slovníku osobností, z různých oblastí lidské činnosti, které se zapsali svými činy do dějin.

ANONYM [HÉNAULT, Jean François]: *Nouvel abrégé chronologique de l'histoire de France* (Nouvel abrégé chronologique de l'histoire de France contenant les événements de notre histoire depuis Clovis jusqu'a Louis XIV, les guerres, les batailles, les sieges etc. nos loix, nos moeurs, nos usages. Nouvelle édition, revue, corrigée et augmentée.), Paris, Prault fils et père, Saillant, Durand, 1768, 1.díl (Chlodvík-Ludvík XII.) 446s., 2.díl (František I-Ludvík XIII.) 701s., 3.díl (Ludvík XIV.) 984s., 17x10,5, (NK 812-814 – A/b, I/2, 13-15).

Třídílné přehledné a stručné dějiny Francie.

ANONYM [SALMON, Thomas]: *Nouvel Abregé Chronologique de l'Histoire d'Angleterre* (Nouvel Abregé Chronologique de l'Histoire d'Angleterre contenant les Evénemens qui y sont relatifs, depuis l'invasion des Romains jusqu'à la quinzième année de George II. les Actes du Parlement, les créations, les guerres, les batailles, les aiéges, etc. Traduit de l'Anglois de M. Salmon, auteur de l'Histoire moderne, etc.), Paris, Rollin Fils, Ch. Ant. Jombert, 1751, 1.díl 612s., 2.díl (od 1710)575s., 18,5x11,5, (NK 7859, 7860 – C/a, IV/2, 36-37).

Dvoudílné chronologické dějiny Anglie, od prvopočátků až po konec 17. století. Přeloženo autorem z angličtiny.

ANONYM [ALLENZ, Pons Augustin]: *Les princes celebres qui ont regné dans le monde* (Les princes celebres qui ont regné dans le monde depuis l'origine des monarchies et des empires jusqu'a nos jours. Ouvrage où l'on expose leur différent caractere, et les actions remarquables qui ont fait passer leur nom à la postérité.), Paris, Delalain, Bailly, 1769, 1.díl 1. část 374s., 2.část 412s., 2.díl 3.část 356s., 4.část 364s., 17x10, (NK 3836, 3837 – A/f, II/2, 2-3).

Čtyřdílný soupis významných panovníků, kteří vládli v různých koutech světa. Podává obraz jejich rozličných povah a činů, které je proslavily. (Šalamoun, Julius César, Marcus Aurelius, Konstantin, Mohamed, Karel Veliký, Saladin, Eduard III. Anglický, Markéta Dánská, Jindřich VII. Anglický, Karel V., Solejmán, Jan Sobieski, Pert Veliký, ad.).

ANONYM [JUILLY, Nicolas Baudot de]: *Relation historique et galante, de l'invasion de l'Espagne par les Maures* (Relation historique et galante, de l'invasion de l'Espagne par les Maures, tirée de plus celebres Auteurs de l'Histoire d'Espagne. Comme De Don Rodrigue Ximenez Archevêque de Toledé, des Mémoires de Jean Baptiste Perez; de ceux de Garcia, de Louïsa, de Rasis, Auteur Maure, et de Don Diego de Castilla, Tome Troisième.), La Haye, Adrian Moetjens, 1699, 3.díl 232s., 16,5x10, (1.P, ALS 21.954 – M/a, VII/3, 33).

Výtah z nejznámějších autorů zabývajících se španělskými dějinami. Vpád Maurů do Španělska. Třetí díl.

ANONYM [CHARVAZ, A.]: *Recherches historiques sur la véritable origine des Vaudois et sur le caractère de leurs doctrines primitives*, Paris, Perisse, Frères; Lyon, Les mêmes, 1836, 539s., 21x13, (NK 13634 – D/b, III/2, 24).

O Valdénských a jejich původu. Hodnotí se i dostupné prameny. Zachycuje období od druhé poloviny 12. století, následné třinácté století. Zabývá se jejich původem, pojmenováním, významnými osobnostmi, a jejich „pochybení“ ve věcech víry.

ANONYM [DUMONT, Jean de]: *Recherche modeste des causes de la presente guerre* (Recherche modeste des causes de la presente guerre, en ce qui concerne les Provinces-Unies), La Haye, Guillaume de Voys, 1703, 189s., 15,5x9, (NK 11892 - C/g, IV/2,8)

Studie o nizozemských válkách Ludvíka XIV.

ANONYM [BRESSLER, Ferdinand Louis]: *Les Souverains du Monde* (Les Souverains du Monde, ouvrage qui fait connoistre la genealogie de leurs Maisons, l'étenduë et le gouvernement de leurs états, leur religion, leurs revenus, leurs forces, leurs titres, leurs prétentions, leurs armoiries, l'origine historique des pieces ou des

quartiers qui les composent, et le lieu de leur residence, avec un catalogue des auteurs qui en ont le mieux ecrit, le tout conduit jusqu'au temps present.), Paris, Guillaume Cavelier Fils, 1718, 1.díl 474s., 2.díl 642s., 3.díl 481s., 4.díl 351s., 17x10, (NK 9921,9924 - C/d, VII/2, 11-14).

Čtyřdílná publikace věnující se císařství a císařům, pozici vládců, volby do těchto pozic, hierarchický řád církevních hodnostářů, hierarchie starých a nových královských rodů, hrabství, knížectví, panovníci jednotlivých zemí světa. Obsahuje i soupis autorů věnující se této tematice.

ANONYM [MIGER, Pierre Auguste Marie]: *Tableaux historiques des Campagnes d'Italie*, (Tableaux historiques des Campagnes d'Italie, depuis l'an IV jusqu'a la bataille de Marengo; suivi du Précis des opérations de l'Armée d'Orient, des détails sur les cérémonies du Sacre, des Bulletins officiels de la Grande Armée et de l'Armée d'Italie dans tout le cours de la dernière guerre d'Allemagne, jusqu'à la paix de Presbourg, tirés des rapports officiels et de la correspondance de Napoléon-Le-Grand, toutes les vues ont été prises sur les lieux mêmes, et les Estamps sont gravées d'après les dessins originaux de Carle Vernet), Paris, Auber, 1806, 138s.+ 63s., 50x34, (1.P, ALS 21.431 - M/a, I, 5).

Popis Napoleonova vojenského tažení do Itálie. Od roku 1796 až do bitvy u Marenga. Obsahuje i pojednání o východní armádě (Expedice do Egypta), detaily ceremonií korunovace a oficiální buletiny velké a italské armády až po Prešpurský mír. Výňatky z Napoleonovy oficiální korespondence. Obsahuje mapu Itálie. Doplněno o vyobrazení Carla Verneta.

ANONYM [SALZMANN, Friedrich Rudolphe]: *Tables chronologiques, pour servir à l'histoire universelle, et à celle des états de l'Europe*, Strasbourg, Jean-Fédéric Stein, 1771, počet stran není uveden, 25x19, (PPMS 1424-L/d/2, I, 28).

Chronologické tabulky k dějinám světa. Od prvopočátků až po tehdejší současnost.

ANONYM: *Traité historique de l'élection de l'Empereur* (Traité historique de l'élection de l'Empereur avec Les Ceremonies qui s'y observent; La Bulle D'Or, Et tout ce qui concerne les Fonctions et Prerogatives des Electeurs), Amsterdam et se vend a Paris, Le Gr as, 1741, 1.díl 312s., 2.díl 405s., 16,5x10, (TK 8178,8179- Z/b, VII/2, 17-18).

Pojednání o volbě císaře jejích dějinách. Součástí jsou dokumenty k různým ceremoniím, zlatá bula, vše co se týká funkcí a pravomocí volitelů císaře.

ANQUETIL, L.-P.: *L'Esprit de la Ligue* (L'Esprit de la Ligue, ou histoire politique des troubles de France pendant les XVIe et XVIIe siècles, par Anquetil, Nouvelle Édition revue et corrigée), Paris, Janet et Cotelte, 1818, 1.díl (1576) 392s., 2. díl (1576-17. století) 449s., 20,5x13, (NK 5330, 5331- A/h, II/2, 43-44).

Nová opravená edice dvoudílných dějin katolické ligy ve Francii z roku 1818. Zachycuje 16. - 17. století

ANQUETIL, Louis-Pierre: *Motifs des guerres et des traités de paix de la France* (Motifs des guerres et des traités de paix de la France, pendant le règne de Louis XIV, Louis XV et Louis XVI, depuis la paix de Westphalie, en 1648, jusqu'à celle de Versailles, en 1783.), Paris, Lesguilliet, Freres, 1798, 380s., 20x13, (NK 4.721 – A/g, V/2, 44).

Přehledná studie o příčinách válek a o mírových smlouvách Francie v době vlády Ludvíka XIV., XV. a XVI. Mapuje období 1648 – 1783 a přináší motivy jedenácti válek a třinácti mírových smluv. Jde o poučení panovníkům i poddaným: války se často opakují navzdory mírovým jednáním a smlouvám.

ANQUETIL, Louis Pierre-Maslatry, Louis de: *Histoire de France depuis les Gaulois* (Histoire de France depuis les Gaulois, jusqu'a la mort de Louis XVI, par Anquetil, membre de l'Institut et de la Légion- d'honneur, nouvelle édition, revue et continuée jusqu'a nos jours par Louis de Maslatry, membre de la Société de l'histoire de France et d'autres sociétés historiques), Paris, Madame Veuve Desbleds, 1845, 1.díl 508s., 2.díl 491s., 3.díl 476s., 4.díl 464s., 5.díl 508s., 6.díl 473s., 21x13,5, (NK 5879, 5884 – B/a, VII, 8-13).

Šestidílná nová obohacená edice dějin Francie, která počíná galským obdobím a končí smrtí Ludvíka XVI.

ANQUETIL-GALLAIS: *Histoire de France* (Histoire de France, depuis les Gaulois jusqu'a la mort de Louis XVI par Anquetil, et depuis cette époque jusqu'au traité du 20 novembre 1815, par M. Gallais, continuée depuis 1815 jusqu'a l'avènement de S. M. Charles X au trône, par M. D***, nouvelle édition suivie des tables synchroniques, ou chronologie des princes et états contemporains sous les diverses périodes de la monarchie Francoise, par M. de V***), Paris, Janet et Cotelte, 1826, 1.díl (od počátků-987) 516s., 2.díl (987-1380) 505s., 3.díl (1380-1483) 473s., 4.díl (1483-1559) 527s., 5.díl (1559-1589) 505s., 6.díl (1589-1628) 516s., 1827, 7.díl (1628-1661) 510s., 8.díl (1661-1748) 478s., 9.díl (1748-1793) 383s., 20,5x13, (PPMS 3826,3838 – L/b,VII,3-15).

Devítidílné dějiny Francie, obsahující čtyři velké epochy: první se datuje do počátků a zahrnuje galské dějiny až po ustanovení francké říše na území dnešní Francie v roce 420. Merovejská dynastie (420-720) je počítána do druhé epochy. Léta 752-987 tvoří karolínská vládnoucí dynastie. A čtvrtá poslední epocha zahrnuje léta 987-1793, tedy období od Kapetovců po Velkou francouzskou revoluci.

BANTISCH-KAMENSKY: *Siècle de Pierre-Le-Grand* (Siècle de Pierre-Le-Grand, ou Actions et hauts faits des capitaines et des ministres qui se sont illustrés sous le règne de cet empereur, ouvrage écrit d'après les Actes et manuscrits des Archives de Moscou, par M. Bantisch-Kamensky, traduit du russe, et orné de portraits.), Paris, Ponthieu, Guiraudet, 1826, 399s., 22x13, (NK 9208 – C/c, VI, 24).

Obraz Ruska v době Petra Velikého. Dílo vykresluje působení a hrdinské činy kapitánů, ministrů a jiných osobností, které se proslavily za vlády tohoto panovníka. Překlad z ruštiny

BARRAN, J. J.: *Histoire politique des peuples musulmans* (Histoire politique des peuples musulmans, depuis Mahomet jusqu'à nos jours, suivie de considérations sur les destinées futures de l'Orient.), Paris et Leipsick, Jules Renouard et Compagnie, 1842, 1.díl 347s., 2.díl: 360s., 21x13, (PPMS 401,402-K/2, I/1, 37,38).

Dvoudílné dějiny islámských národů od časů proroka Mohameda zaměřené na politické záležitosti – situace jednotlivých národů před ustanovením islámu, Mohamed, dobývání a občanské války, náboženský rozkol, dynastie, arabská civilizace, civilizace Španělských Maurů, Mongolové, dějiny Persie od 14. stol., Otomanská dynastie, dobytí Cařihradu, úpadek turecké říše, Mohamed-Ali, zásah Evropy do záležitostí Východu, aj.

BARANTE,de: *Mélanges historiques et littéraires*, La Haye, G. Vervloet, 1835,1.díl 416s., 2.díl 412s., 3.díl 337s., 15,5x10, (NK 11897, 11899 - C/g, VI/2,2,13-15).

Kniha je rozdělená do tří částí. Její název nese směs historická, literární a morální. První část je zaměřena historicky a podává informace o významných osobnostech z historie, druhá část je nazvaná literární, nicméně podává informace o historických událostech a třetí část nabízí studie o tehdejších literárních dílech.

BARRE, P.: *Histoire générale d'Allemagne*, Paris, Charles J.B. Delespine; Jean-Thomas Herissant, 1748, 1.díl (648 př.n.l.-516) 619s., 2.díl (516-840) 644s., 3.díl (840-1039) 648s., 4.díl (1039-1152) 708s., 5.díl (1152-1250) 776s., 6.díl (1250-

1378) 868s., 7.díl (1378-1493) 784s., 8.díl 1.část (1493-1532) 344s., 8.díl 2.část (1532-1558) 1004s., 9.díl (1558-1658) 896s., 10.díl (1658-1740) 938s., 26,5x21, (VS 20121, 20131 – O/d, IV, 1-11).

Desetidílné podrobné politické dějiny Německa, jsou řazeny chronologicky dle vlády jednotlivých panovníků. Počínají se již v době Římské říše, končí rokem 1740. Každý díl obsahuje seznam panovníků daného období, jmenný rejstřík, mapu k danému období. V osmém díle druhé části se nachází dizertace týkající se následnictví v českém království.

BARRUEL, l'Abbé: *Abrégé des mémoires pour servir à l'histoire du Jacobinisme*, Londres, PH. Le Boussonnier et Comp. Et se trouve a Hambourg et Brunswick, P.F. Fauche et Compagnie, 1799, 424s., 22x14, (NK 10735 - C/e, IX/2,32).

Zkrácené dějiny a vznik Jakobínů včetně osvícenské filozofie.

BAYLE, Pierre: *Dictionnaire historique et critique* (Dictionnaire historique et critique, cinquieme Edition, revue, corrigé et augmentée, avec la vie de l'auteur des Maizeaux), Amsterdam, Leide, La Haye, Utrecht, P. Brunel, P. Humbert, J. Wetstein et G. Smith, F. L'Honoré et Fils, Z. Chatelain, Covens et Mortier, Pierre Mortier, F. Changuion, J. Catuffe, et H. Uytwerf (Amsterdam); Samuel Luchtmans (Leide), P. Gosse, J. Neaulme, A. Moetjens, G. Block, A. van Dole (La Haye), Etienne Neaulme (Utrecht), 1740, 1.díl (A-B) 719s., 2.díl (C-I) 915s., 3.díl (K-P) 831s., 4.díl (Q-Z) 804s., 41x26, (VS 19187, 19190, F 3, I/2, 3-c).

Paté vydání historického a kritického čtyřdílného slovníku Pierre Bayla. Slovník je řazen abecedně, pod každým heslem se nachází vysvětlení a kritické poznámky. Ve čtvrtém díle se nachází několik studií navíc, včetně kritických poznámek k Moreriho slovníku vydaného v roce 1704 a jeho nového vydání z roku 1725.

BEAUCOURT, Marquis de: *Revue des questions historiques* (Revue des questions historiques, dix-neuvième année, Tome: XXXVI), Paris, librairie de Victor Palmé, 1884, 706s., 23,5x16, (NK 6868 – B/c, VI/2, 30).

Historická revue, vycházející dvakrát ročně mezi léty 1866-1939. Jeden díl 2. pololetí 1884.

BIZARDIER, de la: *Histoire de la scission* (Histoire de la scission, ou division arrivée en Pologne le XXVII juin M. DC. XCVII. Au sujet de l'election d'un Roy), Paris, Jean Jombert, 1699, 261s. (PPMS , 16,5x9,5-H/a, II/2,1).

Historie rozkolu a rozštěpení v Polsku 17. července 1697. Nástup Augusta II. Silného

BORD, Gustav: *La Conspiration révolutionnaire de 1789* (La Conspiration révolutionnaire de 1789, les complices – les victimes, ouvrage orné de trois planches), Paris, Bibliothèque d'Histoire Moderne, 1909, 430s., 22x14, (NK 3972 – A/f, IV, 24).

Revoluční spiknutí 1789 – přípravy, vítězství spiknutí, oběti, podněcovatelé a kati, legenda a skutečnost.

BOSSUET, Jacques Benigne: *Discours sur l'Histoire Universelle* (Discours sur l'Histoire Universelle a Monsieur Le Dauphin, pour expliquer la suite de la Religion, et les changemens des Empires, Nouvelle Edition.), Paris, Durand, 1771, 1.díl (stvoření světa-Karel Veliký) 507s., 2.díl (800-1700) 342s., 17x10, (TK 5808-5809, X/b, VI/2, 28, 29).

Světové dvoudílné Bossuetovy dějiny. Zachycují dějiny lidstva od stvoření světa po rok 1700.

BOUGEANT, le Pere: *Histoire du traité de Westphalie* (Histoire du traité de Westphalie, ou Negociations qui se firent à Munster et à Osnaburg, pour établir la Paix entre toutes les Puissances de l'Europe, composée principalement sur les Mémoires de la Cour et des Plénipotentiaires de France, par le Pere Bougeant, de la Compagnie de Jesus.), Paris, Didot, Nyon, Damonneville, Savoye, 1751, 1.díl (do r. 1638) 494s., 2.díl (do r. 1644) 419s., 3.díl (do r. 1645) 575s., 4.díl (do r. 1646) 486s., 5.díl (do r. 1648) 452s., 6.díl (r. 1648) 504s., 17,5x10, (NK 13287, 13292 – D/a, VIII, 1-6).

Podrobná šestisvazková historie Vestfálského míru. Zachycuje vývoj událostí na jednáních v Münsteru a Osnabrücku od 40. let 17. století.

BOULLIER, Auguste: *L'île de Sardaigne* (L'île de Sardaigne, description, histoire – statistique – mœurs, État social, par Auguste Boullier.), Paris, E. Dentu, Libraire-Éditeur, 1865, 373s. 21x14, (NK 5736 – B/a, V, 3).

Popis Sardinie. Podává geografický obraz ostrova. Sleduje společenskou proměnu, přechod od feudalismu k modernímu uspořádání. Předkládá dějiny ostrova, současný stav společnosti, její zvyky, názory, snahy. Přináší statistické údaje. Součástí je mapa.

BURY, de: *Histoire de la vie de Louis XIII, roi de France et de Navarre*, Paris, Saillant, 1768, 1.díl 456s., 2.díl 537s., 3.díl 487s., 4.díl 362s., 17x10 (NK 13293, 13296 – D/a, VIII, 7-10), též pod signaturou (NK 7993, 7996 – C/a, VII, 21-24).

Čtyřdílný životopis krále Ludvíka XIII. ve čtyřech svazcích. Přináší mnohé památné události, které se pojí k vládě tohoto panovníka.

C.* - GUEUEDEVILLE:** *Atlas Historique* (Atlas Historique, ou nouvelle Introduction a l'Histoire, à la Chronologie et à la Geographie Ancienne et Moderne, représentée dans de nouvelles cartes, où l'on remarque l'établissement des Etats et Empires du Monde, leur durée, leur chûte, et leurs differens Gouvernement, la Chronologie des Consuls Romains, des Papes, des Empereurs, des Rois, et des Princes, etc. qui ont été depuis le commencement du Monde, jusqu'à présent: Et la Généalogie des Maisons Souveraines de l'Europe. Avec des Dissertations sur l'Histoire de chaque Etat, par Mr. Gueudeville, Second Edition Reveuë corrigée et augmenté.), Amsterdam, Les freres Chatelain, 1713, 1. díl 82s., 1708, 2.díl 1. část 90s. (Německo, Prusko, Maďarsko, Česko) , 1714, 4.díl ?? (Dánsko, Švédsko, Polsko, Moskva, Turecko), 1708, 2.díl 91s. (Velká Británie, Irsko, Švýcarsko, Savosjko, Lotrinsko, Benátská republika) , 1719, 5.díl 176s. (Asie), 1719, 6.díl 154s., (Afrika, Amerika,), 1720, 7.díl (Contenant diverses piéces de hronologie, de Gnealogie, d'Histoire et d'autres Sciences qui avoient été omises dans les précédens Volumes. Dissertations sur chaque sujet: H. P: de LImiers. Vydáno: l'Honoré et Chatelain) 108s., 28,5 x 46, (VS 16897, 16903 –M/2, I, 21-f,) , (VS 16881, 16887 – M/2, I, 6-f).

Druhé vydání historického šestidílného atlasu světa. Doplněn o suplementum obsahující chronologické a genealogické tabulky. Atlas je rozdělen dle území, každý z dílů zasvěcen určitému území. Doplněno o obrázky. Každý díl obsahuje různé dizertace (pojednání, články) k dané tematice.

CALMET, R.P. dom Augustin: *Histoire universelle, sacree et profane, depuis le commencement du monde jusqu'a nos jours*, Strasbourg, Jean Renauld, 1735, 1.díl 688s. (končí Periklem), 1736, 2.díl (punske války) 700s., 1737, 3.díl (Sulla) 696s., 1738, 4.díl (0-138) 701s., 1739, 5.díl (138-pol.5.stol.) 670s., 1740, 6.díl (395-743) 664s., 1742, 7.díl (649-945) 670s., 1747, 8.díl (872-1095) 664s., 24x19,5, (VS 19143, 19150 – F 3, V, 17-g).

Univerzální osmidílná historie světa od prvopočátků až po 11. století. Napsána v letech 1735-1747.

CAMERARIVS, Philippe: *Les Meditations historiqves de M. Philippe Camerarivs* (Les Meditations historiqves de M. Philippe Camerarivs, comprises en trois volvmes

qvi contiennent trois cens chapitres, reduits en quinze liures: tournez de latin an françois par S. G. S. Nouvelle edition, reueuë sur le latin augmenté par l'auteur, et enrichie d'un torsi par le translatur; outre la nouvelle et entere vision du troisiemes volume. Premier volvme: le contenu duquel se void apres les prefaces.), Lyon, pour la vevfe d'Antoine de Harsy, 1610, 431s., 25,5x17, (PPMS 8752 – M,III,1).

Třídílný francouzský překlad z latinského vydání Cameraivusovy sbírky historických rozprav o různých tématech. Vedle vzpomínky na počestnou minulost jsou zde také úvahy, které se týkají budoucnosti. V knihovně se nachází jen první díl.

CAPEFIGUE: *Les Cent Jours*, Paris, Langlois et Leclerq (v zahraničí Londres, Dulau, Vienne, Rohrmann et Schweigerd, Berlin, Al. Duncker, Turin, Bocca, Milan, Dumolard, Amsterdam, Zeelt, Saint-Pétersbourg, Bellizard, Francfort-sur-le-Mein, Jugel, Leipzig, Brockhaus, Mannheim, Artaria et Fontaine), 1841, 1.díl (jaro 1815) 409s., 2.díl (jednání kabinetů až do počátku tažení 1815 – smrt Napoleona) 418s., 21,5x13,5, (TK 5882, 5883 - X/b, VII, 23, 24).

Rozsáhlé dvoudílné dějiny Napoleonova stodenního císařství. Od 1. pádu Napoleona, přes Vídeňský kongres, návrat Napoleona a jeho konečný pád.

CAPEFIGUE: *L'Europe depuis l'avènement du Roi Louis-Philippe* (L'Europe depuis l'avènement du Roi Louis-Philippe, pour faire suite a l'histoire de la restauration, du même auteur), Paris, Au Comptoir des Imprimeurs-Unis (Imprimé par Paul Benouard), 1845, 1.díl 423s., 2.díl 478s., 21,5x13,5 (TK 5880, 5881 - X/b, VII, 21, 22)

Dvoudílné evropské dějiny roku 1830. První díl nastiňuje evropské záležitosti a stav roku 1830. Druhý díl se pak zabývá vlastními událostmi červencové revoluce.

CAPEFIGUE: *L'Europe pendant le consulat et l' Empire de Napoléon*, Bruxelles, Société Belge de Librairie Hauman, 1840, 1.díl 332s., 2.díl 309s., 3.díl 281s., 4.díl 279s., 5.díl 294s., 6.díl 326s., 8.díl 302s., 9.díl 367s., 10.díl 303s., 11.díl 374s., 1841, 12.díl 407s., 13.díl 362s., 14. díl 330s., 15.díl 292s., 16.díl 500s., 17.díl 240s., 18.díl 301s., 19.díl 230s., 20.díl 294s., 16x10,5, (NK 11953, 11972 – C/g, VII/2, 9-28).

Dvacetidílné podrobné dějiny Francie během konzulátu a císařství (1794-1815), Mocnosti tzv. „druhého“ řádu, populace v Evropě, vlastnictví, literatura a filozofie, věda a umění, mravy, politické strany a vláda direktoria, administrace, armáda.

CAPEFIGUE: *L'Europe pendant la Révolution française*, Paris, Belin-Leprieur, 1843, 1.díl 445s., 2.díl 448s., rozměr, (NK 10.012, 10.013 – C/d, IX, 25-26).

Dvoudílný obraz Evropy v době Francouzské revoluce a Národního konventu.

CAPEFIGUE: *Charlemagne*, Paris, Langlois et Leclercq (à l'étranger: Dulau et Cie – Londres, Rohrmann et Schweigerd – Vienne, Urbain – Moskou, Bocca – Turin, Dumolard et fils – Milan, van Bakkénés – Amsterdam, bellizard et Cie – Saint-Pétersbourg, Jugel – Francfort-sur-le-Mein, Michelsen – Leipzig, Artaria et Fontaine – Mannheim), 1842, 1.díl 403s., 2.díl 452s., 21,5x13,5, (1.P, ALS 21728, 21729 – M/a, VI/2, 8,9).

Dvoudílné dějiny doby vlády Karla Velikého. První svazek popisuje období výbojů, eposej o výbojích Karlovců a konec dobývání. Druhý svazek zaznamenává období správy – Diplomacie Karla Velikého. Zákony a nařízení. Veřejné práce, obchod, průmysl. Úroveň vědy a literatury. Církev a její ustanovení. Zvyky a obyčej. Rodina Karla Velikého. Kroniky, charty, diplomy a jiné památky.

CAPEFIGUE: *Le Gouvernement de juillet* (Le Gouvernement de juillet, les parties et les hommes politiques. 1830 a 1835) , Bruxelles, Louis Hauman et Compe, 1836, 1.díl 297s., 2.díl 320s., 15x10, (NK 7721, 722-C/a, I/2, 30-31.).

Dvoudílný komplexní pohled na červencovou revoluci mapující léta 1830-35. V první části se autor zaměřuje na politické strany, společenské třídy, protirepublikánské doktríny, restaurovanou vládu, červencovou revoluci, její principy a program (vláda a tisk a Evropa), v druhém díle na základy a sílu červencové monarchie, zahraniční záležitosti, ministry.

CAPEFIGUE: *Histoire de France au Moyen Age* (Histoire de France au Moyen Age, depuis Philippe-Auguste jusqu'à la fin du règne de Louis XI. 1223-1483, Troisième Édition), Paris, Duféy, 1838, 1. díl (13.století) 404s., 2. díl (konec 13.-polovina 14.století) 535s., 3.díl (14.-15.století) 422s., 4.díl (15.století) 395s., 20x12,5, (NK 3176, 3179 - A/e, II/2, 21- 24).

Třetí vydání čtyřdílných dějin věnující se Francii ve středověku. Mapováno je období mezi léty 1223-1483.

CAPEFIGUE: *Histoire de Philippe-Auguste* (Histoire de Philippe-Auguste, deuxième édition), Paris, Duféy, 1829, 1.díl (1180-1190) 438s., 2.díl (1191-1206) 401s., 3.díl (1206-1214), 4.díl (1214-1223) 404s., 21x13, (1.P, ALS 21730, 21733).

Čtyřdílné druhé vydání dějin Francie za vlády Filipa Augusta. Podává obraz stavu francouzské společnosti v době nástupu Filipa Augusta na trůn. Filip August od narození po korunovaci. Dále je vylíčena situace v Evropě v době feudalismu a dvůr Filipa Augusta, správní záležitosti, války a úmluvy s Anglií, přípravy na tažení aj. Vylíčeny jsou i církevní záležitosti, vývoj společnosti, přírodních věd, cesty a objevy, vzdělání, písemnictví, umění, obchod atd. Součástí je seznam citovaných vlastních jmen a jmen měst.

CAPEFIGUE: *Histoire de la Réforme de la Ligue et du Règne de Henri IV.*, Paris, Duféy, Libraire, 1884, 1.díl (1450-1552) 409s., 2.díl (1547-1570) 516s., 3. díl (1570-1576) 450s., 4.díl (1570-1588) 450s., 5.díl (1588-1589) 392s., 6.díl (1590-1593) 423s., 7.díl (1593-1598) 420s., 8.díl (1597-1610) 432s., 20x13, (1.P, ALS 25846, 25853 – N/b, VII, 24-31), starší vydání dějin: Bruxelles, Louis Haman et Compe, 1834, 1.díl (1450-1547) 352s., 2.díl 417s. (1547-1570), 3.díl (1570-1576) 408s., 4.díl (1570-1588) 365s., 5.díl (1588-1590) 435s., 6.díl (1588-1593), 1835, 7.díl (1593-1598) 358s., 8.díl 363s., 16x10,5, (NK 11945, 11952 – C/g, VII/2, 1-8).

Podrobné osmidílné dějiny reformace Ligy a vlády Jindřicha IV., nabízejí vhled do širších souvislostí. První díl mapuje období od roku 1450 a změny, nové objevy, které přichystaly půdu pro nástup reformace, další díly popisují nejen dějiny politické, ale taktéž například francouzský dvůr a jeho zvyky, regionální záležitosti, ale i evropské události vážící se k této problematice.

CAPEFIGUE: *Hugues Capet et La Troisième Race* (Hugues Capet et La Troisième Race jusqu'a Philippe-Auguste), Paris, Pitos-Levrault et Cie, 1839, 1.díl 344s., 2.díl 382s., 3.díl 308s., 4.díl 320s., 21x13, (1.P, ALS 22414, 22417 – M/b, VII/2, 1-4).

Čtyřdílné dějiny věnované Kapetovcům a jejich vládě. Život ve Francii v 10-12. století, politické dějiny, církevní i společenské dějiny, evropský kontext.

CAPEFIGUE: *Louis XVI son Administration et ses relations diplomatiques avec l'Europe*, Paris, Belin-Leprieur, 1844, 1.díl (1774-1776) 392s., 2.díl (1776-1785) 391s., 3.díl (1783-1787) 379s., 4.díl (1787-1795) 391s., 21,5x13,5, (TK 5894-5897 - X/b, VII, 35-38).

Ludvík XVI., jeho vláda a doba a diplomatické vztahy. Ve čtyřech dílech jsou popisovány jak dějiny politické, tak i kulturní. Druhý díl se zaměřuje na fungování královského dvora a státu a čtvrtý díl podává obraz revoluce. Obsahuje léta 1774-1795.

CAPEFIGUE: *Louis XIV, son gouvernement et ses Relations diplomatiques avec l'Europe*, Paris, Duf  y, 1837, 1.d  l (1661-1670) 359s., 2.d  l (1670-1680/5) 404s., 3.d  l (1680-1695) 377s., 4.d  l (1695-1700) 395s., 1838, 5.d  l (1700-1709) 380s., 6.d  l (1709-1715) 482s., 20x12,5, (1.P, ALS 22424, 22429 – M/b, VIII/2, 17-22).

  stid  ln   vyobrazení doby vl  dy Ludvík XIV., (1661-1715). Podává informace k diplomacii, vnit  rn  m z  le  zitostem, kultu  re, vzd  l  n   a n  bo  enstv   Ludv  kovy doby.

CAPEFIGUE: *Richelieu Mazarien et la Fronde. Nouvelle   dition*, Paris, Belin-Leprieur, 1844, 1. d  l 446s., 2. d  l 450s., 18x11,5, (PPMS 3442,3443- I, IV, 14, 15).

D  j  n Francie vybarven   na   ivotopisech kardin  la Richelieu (1585-1642) a kardin  la Mazarina (1602-1661). Fronda (1648-1653).

CARNÉ, Louis de: *  tudes sur les fondateurs de l'Unité Nationale en France*, Paris, Sagnier et Bray, 1848, 1.d  l+2.d  l 443s., 21,5x14,5, (PPMS 3579 – L/a,V,3).

Dvoud  ln   pojednání o zakladatel  ch národní francouzsk   jednoty. Opat Suger, Svat  y Ludvík, Du Geusclin, Ludvík XI., Ji  r   IV., kardin  l Richelieu. Dodatek ke star  mu absolutistick  mu re  jimu a francouzskou revoluci. Pohleda na církevní d  jiny a t    d  jiny literární.

C  RISIER: *Tableau de l'histoire générale des Provinces-Unies*, Utrecht, J.Van Schoonhoven et Comp., Londres, P. Elmsly, Paris, Barois fils ainé, Bern, La Société Typographique, Geneve. Barthelemy Chirol, Leipzig Weidmen et Reich, 1777-1780, 1. d  l 442s., 2.d  l 623s., 3.d  l 540s., 4. d  l 558s., 5. d  l 527s., 6. d  l 616s., 7. d  l 584s., 8. d  l 516s., 9.d  l 577s., 10. d  l 570s., 17,5x11, (NK 8610, 8619 - C/b, VII/2,2-11).

Desetid  ln   dějiny Nizozemska od starověku až po současnost. První díl zahrnuje až do 1355, druh  y do 1555, t  rt   do 1584,   tvrt  y do 1608, p  t  y do 1625. První t  r   d  ly jsou za  ezen   podle vl  dc  . Ostatní dle epoch.

COECKELBERGHE DE DUTZELE, Charles de: *Histoire de l'Empire d'Autriche* (Histoire de l'Empire d'Autriche, depuis le temps les plus reculés jusqu'au règne de Ferdinand I, Empereur d'Autriche; en six époques. Avec portraits et gravures, tables généalogiques, chronologiques, et cartes géographiques, par le chevalier Charles de Coeckelberghe de Dutzele, conseiller de S. M.   dition revue et corrigée.), Vienne, Charles Gerold et fils, 1847, 1.d  l 417s., 2.d  l 465s., 3.d  l 411s., 4.d  l 431s., 5.d  l 509s., 6.d  l 468s., 23x15, (NK 12307, 12312 – C/h, II, 10-15).

Obraz dějin rakouské říše od nejstarších dob po vládu císaře Ferdinanda I. Součástí jsou geografické mapy, rodopisné tabulky, chronologické seznamy a potréty panovníků.

COLSON, Félix: *De la Pologne et des Cabinets du Nord* (De la Pologne et des Cabinets du Nord, par Félix Colson , auteur du Livre de l'État présente et de l'avenir des principautés de Valachie et de Moldavie, etc., etc.), Paris, Paulin, 1841, 1.díl 369s., 2.díl 408s., 3.díl 385s., 21,5x13, (NK 11248, 11250 – C/f, VI/2, 19-21).

Pojednání o Polsku (monarchie, úpadek, reforma, povstání 1830, stav a finanční prostředky země, vhodná forma vlády pro Polsko) a vládách severních zemí – Rusko (situace země v 9. – 16. století, výboje, tažení do Persie, Turecka, obraz Gruzie, Kavkazu, statistické údaje týkající se ruského území, vojenská síla, finance, carismus), Rakousko, Prusko.

COUSIN: *Histoire de l'Empire d'Occident* (Histoire de l'Empire d'Occident, de la traduction de MR Cousin, President en la cour des Monnoyes.), Paris, Veuve A. Cellier, 1684, 1. díl 718s., Claude Barbin, 1683, 2. díl 513s., 17,5x10, (NK 6928, 6929-B/b, VII/2-28,29).

Překlad významných autorů, kteří psali o dějinách Západořímské říše: Éginhard (Životopis Karla Velikého, Letopisy), Tegan (Životopis Ludvíka I. Pobožného), biskupa Liutprand z Cremony (Dějiny říše a jiných evropských států, Zpráva z návštěvy Konstantinopole), Widukind/Vitiquind z Corbie (Dějiny Saska).

COYER, l'Abbé: *Histoire de Jean Sobieski, roi de Pologne*, Amsterdam, et se trouve à Leipsic, Maurice George Weidmann, 1761, 1.díl (poč.-1673) 250s., 2.díl (1674-1683) 216s., 3.díl (1684-1696), 180s. + table des matieres (abecední), 17x10,5, (NK 31-33 – A/a, I/2, 13-15), taktéž Amsterdam, Aux dépens de la Compagnie, 1761, 1. díl 99s., 16x10 (NK 11.301-C/f, VII/2,4), následuje i vydání Varsovie, Se trouve à Paris chez Duchesne, 1761, 1.díl (6.stol.-1673) 440s., 2.díl (1674-1683) 386s., 3.díl (1684-1696) 319s., 17,5x10,5, (TK 6.682, 6.684- Z/b, XII, 46-48).

Třísvazkové dějiny Polska v době vlády Jana Sobieského. Podávají také obecné informace o situaci v zemi před nástupem tohoto krále na trůn.

CRÉTINEAU-JOLY, J.: *Histoire de Sonderbund*, Paris, Plon Frères, 1850, 1.díl 529s (chap. I-VIII), 2.díl 534s (chap. IX-XVII), 22x14, (NK 7958, 7959 – C/a, VI/2, 20-21)

Dva svazky zachycují Švýcarsko v době Napoleonova konzulátu, mapují francouzsko-švýcarské vztahy a dobové události. Zaměřují se na historii Sonderbundu, tj. sdružení sedmi švýcarských konzervativních katolických kantonů, které vzniklo roku 1845 jako reakce na vládní opatření proti jezuitům. V roce 1847 byl spolek násilím rozpuštěn a jezuité vyhnáni ze země.

CRÉVIER: *Histoire de l'université de Paris* (Histoire de l'université de Paris, depuis son origine jusqu'en l'année 1600), Paris, Desaint et Saillant, 1761, 1. díl (pol. 13. století) 510s., 2. díl (do roku 1387) 516s., 3. díl (1387-1429) 508s., 4. díl (1429-1498) 481s., 5. díl (1498-1554) 486s., 6. díl (do pol. 16. století) 498s., 7. díl (do roku 1600) 465s., 18x11, (NK 8627,8633-C/b, VII/2, 19-25).

Sedmidílné dějiny pařížské univerzity od prvopočátků až po rok 1600.

DANIEL, P.G.: *Histoire de France* (Histoire de France, depuis l'établissement de la Monarchie françoise dans les Gaules, par le P. G. Daniel, de la Compagnie de Jesus. Nouvelle edition, revue, corrigée, et enrichie d'une table générale des matières.), Amsterdam, Fr. Changuion, J. Catuffe, H. Uytwerf, La Haye, P. Gosse, J. Neaulme, A. Moetjens, A. von Dole, Utrecht, E. Neaulme, 1742, 1. díl (do r. 613) 484s., 2. díl (do r. 849) 597s., 3. díl (do r. 1091) 576s., 4. díl nedohledán, 5. díl (do r. 1314) 600s., 6. díl (do r. 1383) 594s., 7. díl (do r. 1445) 594s., 8. díl (do r. 1494) 603s., 9. díl (do r. 1503) 596s., 10. díl (do r. 1547) 600s., 11. díl (do r. 1563) 574s., 12. díl (do r. 1588) 600s., 13. díl (do r. 1594) 599s., 14. díl (do r. 1610) 539s., 15. díl nedohledán, 16. díl nedohledán, 17x10,5, (NK 13339, 13354 – D/a, IX, 4-19), taktéž vydání Denys Mariette, Jean-Baptiste Delespine, Jean-Baptiste Coignard, fils, 1724, 1. díl (486-840) 428s., 1823, 2. díl (840-1270) 634s., 1724, 3. díl (1270-1380) 566s., 4. díl (1380-1461) 508s., 5. díl (1461-1514) 513s., Jean-Baptiste Coignarde, 6. díl (1514-1560) 494s., Denys Mariette, Jean-Baptiste Delespine, Jean-Baptiste Coignard, 7. díl (1560-1589) 506s., 8. díl (1598-1643) 424s., 9. díl (Contenant un Journal historique du Regne de Louïs XIV.) 575s., 17x9,5, (NK 9108, 9116 – C/c, IV/2, 21-29).

Podrobné šestnáctidílné dějiny Francie od nejstarších dob, francké říše 486 do 17. století.

DESFONTAINES, l'Abbé: *Histoire des revolutions de Pologne* (Histoire des revolutions de Pologne, depuis le commencement de cette Monarchie jusqu'à la mort d'Auguste II.), Amsterdam, François l'Honoré, 1735, 1. díl 206s., 16,5x10, (NK 203 – A/a, IV/2, 14).

Dějiny Polska. Od bájných dějin Lecha I. až po smrt Augusta II. Podle dějin Duglossiuse, kanovníka krakovského. První díl.

DEUIGNES: *Histoire générale des Huns, des Turcs, des Mongols, et des autres Tartares Occidentaux* (Histoire générale des Huns, des Turcs, des Mongols, et des autres Tartares Occidentaux, avant et depuis Jesus-Christ jusqu'a présent; Précédée d'une introduction contenant des Tables Chronol. et Historiques des Princes qui ont regné dans l'Asie), Paris, Desaint et Saillant, 1756, 1.díl 1.část (Chine) 471s., 1.díl 2.část (Grande Tartaire, Scythie) 522s., 2.díl (Turcs) 292s., 25,5x20, (PPMS 1964, 1966 -H/a, VI/2, 32,34).

Dvoudílné obecné dějiny Hunů, Turků a Mongolů. Od počátků až po současnost. Výtah z čínských knih a orientální rukopisů královské knihovny.

D* , S*** [DUJARDIN, Bénigne - SELLIUS, Gottfried]: *Histoire générale des Provinces-Unies*** (Histoire générale des Provinces-Unies, dédiée a Monsieur le Duc d'Orleans, premier prince de sang, par MM. D***, ancien Maître des Requêtes, S***, de l'Académie Impériale et de la Société Royale de Londres.), Paris, P.G. Simon, 1757, 1.díl 450s., 2.díl 488s., 3.díl 460s., 26x20 (1.P, ALS 21459,21461-M/a, II, 15-17).

Třídílné dějiny Spojených provincií. První svazek informuje o poloze Belgie, o někdejších toku zdejších řek a kanálů a její obměnách, o záplavách a výstavbě hrází. Informuje dále o poloze a rozloze Batávských ostrovů, jejich obyvatelích, o založení zdejších měst. Pojednává o původu, migracích a spolcích starobylých národů, zejména Germánů a Franků. Věnuje se duchovnímu i světskému stavu starých Germánů i Spojených provincií, jejich politice, vojenství a ekonomice. Pozornost věnuje obchodu, plavbám, objevům a podnikům, které Holanďané zřídili v jiných částech světa. Druhý a třetí svazek obšírně líčí dějiny západních národů.

DUFRESNOY, Lenglet: *Tablettes chronologiques* (Tablettes chronologiques de l'histoire universelle, sacrée et profane, ecclésiastique et civile, depuis la création du monde, jusqu'à l'an M. DCC. XLIII. Avec des réflexions sur l'Ordre qu'on doit tenir, et sur les Ouvrages nécessaires pour l'Etude de l'Histoire.), La Haye, Frederic-Henri Scheurleer, 1745, 19x12,5, 1.díl 372s., 2.díl 500s., 19x12,5, (PPMS 2509,2510 – H/b,VI/2,36,37).

Chronologické tabulky zachycující světské i církevní dějiny lidstva od počátku světa do roku 1743. Doporučují díla vhodná pro studium historie.

FABERT, de: *L'Histoire des Ducs de Bourgogne* (L'Histoire des Ducs de Bourgogne, divisée en deux parties.), Cologne, Pierre Marteau, 1739, 1.díl 402s., 2.díl 407s., 15,5x10, (PPMS 8924 ,8925 - M,V,28,28a).

Dvoudílné dějiny dynastie burgundských vévodů.

FIQUELMONT, Le Comte de: *Lord Palmerston l'Angleterre et Le Continent* (Lord Palmerston l'Angleterre et Le Continent, Édition Original écrite en français par l'auteur, Deuxième tirage) , Paris, Amyot, 1852, 1.díl 419s., 2.díl 289s., 21,5x13, (1.P, ALS 22409 – M/b, VII, 20).

Dvousvazkový obraz evropských dějin, nejen politických, ale i kulturních a náboženských. Zahrnuje vídeňský kongres až rok 1848.

FLAVIUS, Joseph: *Histoire des Juifs ou Antiquitez judaiques* (Histoire des Juifs ou Antiquitez judaiques, nouvelle édition, enrichie d un grand nombre de figures en taille-douce, et augmentée de plusieurs nouvelles planches qui manquoient aux précédentes Editions, concernant les Anciennes ceremonies des Juifs et des Cartes Geographiques des quatre grandes Monarchies des Assyriens, des Perses, des Grecs et des Romains: avec celle du Voyage des Israelites dans le Desert.), Amsterdam, Pierre Mortier, 1700, 758s., 32x22, (NK 11712 – C/g, III, 10).

Nové vydání dějin židovského národa od stvoření světa po vládu císaře Nerona, založené na Písmu svatém. Doplněno o vyobrazení a mapy.

FORTIA D'URBAN, Antoine-Mielle, Jean-François: *Histoire générale de Portugal* (Histoire générale de Portugal, depuis l'origine des Lusitaniens jusqu'a la régence de don Miguel), Paris , Gauthier frères et C.IE , Besançon, Même maison de commerce, 1829, 1.díl (?-72 př. n.l.) 503s., 2.díl (72 př.n.l.-1075) 614s., 3.díl (1075-1385) 529s., , 4.díl (1385-1469) 379s., 5.díl (1469-1554)592s., 6.díl (1554-1598) 410s., 7..díl (1598-1640) 440s., ostatní díly nedohledány, 22x13, (NK 8179, 8187-C/a , X/2, 12-20).

Devítidílné dějiny Portugalska od prvopočátků až po současnost, 20.léta 19. století. Obsahuje díly 1-7.

FRANCE, Historiographe de: *Abbrege de l'histoire d'Espagne, de Portvgal et de Navarre* (Abbrege de l'histoire d'Espagne, de Portvgal et de Navarre, contenant les choses plus memorables qui se sont passées en ces trois royaumes, depuis leur origine jusqu'à present, recueillies de plusieurs memoires, par Mr M. Historiographe

de France), Paris, Charles de Sercy, 1652, 1.díl 646s., 2.díl 597s., 13,5x8, (PPMS 9121,9122 - M,VIII,19,19a).

Dějiny Španělska, Francie a Portugalska. Zaznamenávají nejvýznamnější události těchto zemí a podávají chronologický přehled panovníků.

FRANCHEVILLE, de: *Le Siècle de Louis XIV* (Le Siècle de Louis XIV, Troisième Édition), Geneve, 1770, 1. díl 1. část (1648-1675) 339s., 2.díl 1.část (zvláštnosti vlády Ludvíka XIV.) 312s., 17x10,5, (TK 5715, 5716 - X/b, V/3, 17,18).

Století Ludvíka XIV. Obsahuje první díl, část jedna a druhý díl část jedna. Třetí vydání. První díl pojednává o politických dějinách Francie od občanské války (50. Léta 17.století) až po smrt Turenna (1675). Druhý díl, první část: zvláštní příhody vlády Ludvíka XIV., vláda, obchod, policie, zákony, finance a věda a umění.

FRESNOY, l'Abbé Lenglet du: *Méthode pour étudier l'histoire* (Méthode pour étudier l'histoire avec un catalogue des principaux Historiens, et des Remarques sur la bonté de leurs Ouvrages, et sur le choix des meilleurs Editions.), Paris, Pierre Gandouin, 1729, 1. díl 560s., 2.díl 552s., 3. díl 428s., 4.díl 472s., 29x21,5, (NK 11035,11038-C/f, III, 13-16).

Nové a rozšířené vydání metody, jak správně studovat historii, obsahuje katalog významných historiků a poznámky ke kvalitě jejich díla, podává rady pro výběr nejlepších edic. Obsahuje i zeměpisné mapy.

GABOURD, Amédée: *Histoire de la Révolution et de l'Empire*. (Histoire de la Révolution et de l'Empire, Deuxième Édition.), Paris, Jacques Lecoffre et CIE, Libraires éditeurs, 1858, 1. (Assemblée constituante červen 1789-září 1791) 504s., 2. díl (Assemblée législative říjen 1791-) 476s., 1865, (6.819) 2.díl (Empire červenec 1807-1811) 520s., 3.díl (1811-1815) 596s., 22x14, (NK 6817, 6820 – B/c, VI, 10-13),

dále také vydání Paris, Jacques Lecoffre et CIE, Libraires éditeurs, 1859, 1.díl (Convention Nationale září 1792-říjen 1793) 568s., 2. díl (říjen 1793-říjen 1795) 543s., 1860, 1.díl (Directoire říjen 1795-listopad 1799) 539s., 1863, 1.díl (Consulat listopad 1799-prosinec 1801) 478s., 2.díl (Consulat prosinec 1801-květen 1804) 480s., 1865, Empire, 1.díl (květen 1804-červenec 1807) 508s., 22x14, (NK 6823, 6828 – B/c, VI, 22-25).

Podrobné dějiny událostí ve Francii (1789-1815) s nástinem mezinárodní situace. První dva díly Národní shromáždění, zákonodárné shromáždění, dále druhý a třetí díl zabývající se císařstvím, Národní konvent, direktorium, konzulát, první díl věnující se císařství (1807-1815)-

GAILLARD: *Histoire de François Premier* (Histoire de François Premier, Roi de France, dit le Grand Roi et Le Pere des Lettres, Second Édition, revue, corrigée et augmentée.), Paris, Siallant et Nyon, 1769, 1.díl+2.díl (1494-1521), 3.+4.díl (1522-26) (1527-1536) 495s.+528s., 5.+6.díl (1536-)500s.+ histoire ecclésiastique 511s., 7.+8.díl 446s.+406s., 17x10,5, (TK 5.810 - 5.813 - X/b, VI/3, 1-4).

Druhé vydání osmidílného životopisu Františka I., francouzského krále (1576-1531). Politické, církevní i kulturní dějiny. Každá kniha je svázaná po dvou dílech.

GALARDI, de: *Raisons d'etat, et reflexions politiques, sur l 'histoire et vies des roys de Portugal*, Liege, Pierre du Champs, 1670, 370s., 14x8, (NK 80 – A/a, II/2, 3).

V počátku knihy, rozvahy nad králi a nezbytnými událostmi. Dále jednotliví panovníci a jejich činy.

GAUME, Mgr.: *La Révolution, recherches historiques* (La Révolution, recherches historiques sur l'origine et la propagation du mal en Europe, depuis la renaissance jusqu'a nos jours), Paris, Gaume, frères, 1856, (Révolution française), 1.díl 298s., 2.díl 304s., 3. díl 347s., 4.díl 431s., 5.díl (le voltairianisme) 315s., 6.díl (le césarisme) 300s., 1857, 7.díl (le protestantisme) 297s., 8.díl (le rationalisme) 288s., 1858, 9.díl (la renaissance) 332s., 10.díl (la renaissance), 340s., 1859, 11.díl (la renaissance) 364s., 1859, 12.díl (la renaissance) 348s., 22x14, (NK 2756,2767 – A/d, VIII/2, 10-21).

Dvanáctidílný cyklus věnující se revoluci, jejímu historickému výzkumu a hledání zla, od renesance po naše dny. Velká francouzská revoluce, její filozofičtí otcové, divadla a kultura, protentantismus, racionalismus,

GEREBTZOFF, Nicolas de: *Essai sur l'histoire de la civilisation en Russie*, Paris, Amyot, 1858, 1.díl (Russie Ancienne) 534s., 2.díl (Russie moderne) 627s., 22x14, (NK 10523, 10524 – C/e, VI/2, 11-12).

Studie o dějinách ruské civilizace. První svazek zachycuje starší období, svazek druhý se zaměřuje na dobu moderní.

GERLACHE, F. I. de: *Histoire du royaume des Pays-Bas* (Histoire du royaume des Pays-Bas, depuis 1814 jusqu'en 1830, précédée d'un coup d'oeil sur notre ancien régime communal; sur les révolutions belges du XVIe et du XVIIIe; et suivie d'une

esquisse de l'histoire du royaume de Belgique, depuis la révolution de 1830 jusqu'aujourd'hui; accompagnée de discours parlementaires, de notes, et de pièces justificatives; par F. I. de Gerlache, ancien membre des États-généraux du royaume des Pays-Bas; ancien Président du Congrès Belge, et de la députation chargée d'offrir la couronne au Prince Léopold de Saxe-Cobourg; ancien Président de la Chambre des Représentans; Premier Président de la Cour de Cassation; Président de la Commission Royale d'Histoire; Directeur annuel de l'Académie des Sciences et Belles-Lettres de Belgique, etc.), Bruxelles, M. Hayez, 1839, 562s., 22x14, (PPMS 4250 – L/d,VII,10).

Podrobné dějiny Holandska v letech 1814 – 1830. Stručný nástin dějin belgického království od roku 1830. V knihovně se nachází první díl.

GLUCHOWSKI, J.-B.: *La Pologne dans ses anciennes limites* (La Pologne Dans ses anciennes limites, le Duché de Moscou en 1473 et l'Empire des Russies Actuel, Ouvrage historique et politique, avec 2 cartes géographiques et 5 tableaux statistiques. Nouvelles Edition), Decourchant; Libraire Polonaise, 1837, 527s., 20x13,5, (NK 5803 – B/a, VI, 9).

Polsko a jeho původní hranice. Ruská otázka. Pohled historický, geografický i politický.

GOLOVINE, Ivan: *La Russie sous Nicolas Ier*, Paris, Comptoir des Imprimeurs-Unis a Leipzig, Léopold Michelsen, 1843, 476s., 16,5x11,5, (NK 11111 - C/f, IV/2, 10).

Rusko za vlády Mikuláše I. Nabízí pohled na společnost a její rozdělení, instituce, administraci, armádu, atd.

GUIZOT, F.: *Cours d'Histoire Moderne* (Cours d'Histoire Moderne par M. Guizot, Professeur d'Histoire a la Faculté des Lettres de Paris, histoire de la civilisation en France, depuis la chute de l'Empire romain jusqu'en 1789.), Paris, Pichon, Didier, 1829, 1.díl (přednáška 1-12) 34s. + 39s. + 32s. + 36s. + 35s. + 38s. + 42s. + 32s. + 34s. + 36s. + 36s. + 36s. + 36s. + 43s., 2.díl (13-24) 453s., 3.díl (25-30) 494s., 1830, 4.díl (1-12) 412s., 1830-32, 5.díl (13-19) 443s., 1828 6.díl (Histoire générale de la civilisation en Europe, depuis la chute de l'Empire romain jusqu'à la Révolution française.) 43s., přednáška 1-14, 20x12 (NK 5815, 5820 – B/a, VI, 21-26).

Soubor přednášek profesora Guizota, které líčí dějiny francouzské společnosti od pádu Římské říše až do roku 1789. Poslední svazek předkládá vývoj evropské civilizace od zániku Říše římské do začátku Francouzské revoluce.

GUIZOT, F: *Essais sur l'Histoire de France* (Essais sur l'Histoire de France, par F. Guizot, Professeur d'Histoire moderne à l'Académie de Paris; pour servir de complément aux Observations sur l'Histoire de France de l'Abbé de Mably.), Paris, J. L. J. Brière, 1823, 517s., 20x13, (1.P, ALS 25624-N/b, IV/2, 32).

Eseje o utváření společnosti a vlády ve Francii, o politickém směřování země – vládní soustava v Římské říši 5. stol., původ a usazení Franků v Galii, příčiny pádu Merovejců a Karlovců, sociální stav a politické instituce ve Francii od 5. do 10. stol., politický ráz feudalismu, důvody zřízení parlamentní vlády v Anglii.

GUIZOT, F.: *Études biographiques sur la révolution d'Angleterre* (Études biographiques sur la révolution d'Angleterre, Parlamentaires-cavalleries-républicains-niveleurs), Bruxelles, Société typographique belge, 1851, 317s., 18x11,5, (NK 11305-C/f, VII/2,8).

Studie, zabývající se životy jednotlivých revolucionářů během anglické revoluce. Hollis, Ludlow, May, Warwick, Lilburne, Fairfax, Hutchinson, Herbert, Price, Clarendon, Burnet, Buckingham, Reresby, atd.

GUIZOT, F.: *Chute de la République et Rétablissement de la Monarchie* (Chute de la République et Rétablissement de la Monarchie en Angleterre, en 1660, étude historique par M. Guizot.), Bruxelles et Leipzig, Kiessling et Cie, 1851, 316s., 18,5x12, (bez přírůstkového čísla- B/a, II/2, 1).

Historická studie o obnovení monarchie v Anglii roku 1660 a o charakteru těch, kteří vykonali tento čin. Zaměřuje se na Georga Moncka, vévodu z Albemarle a podrobně se věnuje jeho strategiím a zásluhám. Součástí jsou dobové dokumenty.

GUIZOT, F.: *Histoire de la révolution d'Angleterre* (Histoire de la révolution d'Angleterre depuis l'avènement de Charles 1er jusqu'à la restauration de Charles II), Paris, Béchét Ainé, 1.díl (1625-1643) 411s., Pichon-Béchet, 2.díl (1643-1649) 479s., 20x13,5, (NK 5821, 5822 – B/a, VI, 27-28).

Dvoudílné dějiny anglické revoluce, její příčiny, průběh a následky. Jsou zachyceny jak politické, tak společenské události. Obsahují i několik historických dokumentů vztahujících se k tématu.

HANSOTTE, l'Abbé: *Genéalogie ou les causes de la révolution sociale du dix-Huitième Siècle et les Moyens d'en prévenir le retour* (Genéalogie ou les causes de

la révolution sociale du dix-Huitième Siècle et les Moyens d'en prevenir le retour. Section I: Découverte du nouveau monde, l'esprit novateur, raison universelle, observation universelle, les illuminés, les macons, les illuminés Rose-Croix, les mesmérisme, la Philosophie et le philosophe du siecle, Voltaire, Rousseau, Raynal, encyclopedie, la revolution de l'Amerique), Manheim, Francfort et Mayence, 237s., 19x11, (TK 8129 – Z/b, VII, 11).

Příčiny sociální revoluce. Jsou hodnoceny příčiny vzdálené a blízké. Sedm příčin vzdálených tvoří: objevení nového světa, novátorský duch, osvícenství, filozofie, filozofie 18. století, akademici, encyklopedie a duch doby. Příčiny blízké se vztahují na poslední revoluci v Americe, vládu, mravy, společnost aj.

HAUTEVILLE, Sieur de: *Relation historique de la Pologne* (Relation historique de la Pologne, contenant le pouvoir de ses Rois, leur élection, et leur Couronnement, les privileges de la Noblesse, la Religion, la Justice, les moeurs et les inclinations des Polonois; avec plusieurs actions remarquables.), Paris, 1867, 290s., 13,5x8, (PPMS 9053, M,VII, 22).

Dějiny sahají až do 14. století, obrázky. Geografický pohled na Polsko, rozdělení moci v Polsku, polská armáda, korunovace králů, náboženství, oslavy, atd.

HOUSSAIE, Amelot de la: *Tacite avec des notes politiques et historiques*. (Tacite avec des notes politiques et historiques, Premiere Partie par Amelot de la Houssaie, Troisième Edition.), Amsterdam, Freres Wetstein, 1716, 1. díl LX Discours critique + 448s., 2.díl 560s., 1721, 3.díl 353s., 4.díl 402s., 16x10, (NK 8.610, 8.619 – C/b, VII/2, 2-11).

Třetí vydání Tacitových dějin v překladu Amelota de la Houssaie. Doplněno o politické a historické komentáře. 4 svazky.

CHAMPOLLION-FIGEAC: *Égypte ancienne*, Paris, Firmin, 1840, 500s., 20x12,5, (1.P, ALS 22423 – M/b, VIII/2, 16)

Historický, náboženský i společenský pohled na dějiny starověkého Egypta. Doplněno o četná vyobrazení.

CHANTREAU: *Histoire de France abrégée et chronologique depuis la premiere expedition des Gaulois jusqu'en septembre 1808* (Histoire de France abrégée et chronologique depuis la premiere expedition des Gaulois jusqu'en septembre 1808, rédigée en forme de mémorial d'apres l'art de verifier les dates, Velly et ses continueurs, le prés. Hénault, Anquetil et les autres Historiens auxquels elle peut suppléer, faire suite et servir de concordance avec une citation historique après

chaque fait; contenant l'époque *vérifiée*, 1°. des principaux événemens politiques, civiles et militaires de notre Histoire ; 2°. des Traités de paix et de commerce, ou de toute autre espèce, stipulés avec les autres Nations; 3°. des Loix, Édits, Ordonnances, Institutions, Monumens, Usages, Découvertes, etc.; 4°. une Notice sur la Confédération Germanique ; 5°. des Tablettes biographiques des Hommes célèbres de France, dans les lettres, les sciences , les arts, la carrière militaire, diplomatique et judiciaire, etc. ; 6°. un *Plan* de Paris avec ses divers accroissemens.), Paris, Bernard, 1808, 1.díl 488s., 2.díl 729s., 20,5x13 (NK 5755, 5756 –B/a,V, 22-23).

Dvoudílné dějiny Francie od jejích prvopočátků až do roku 1808. Dodržuje se chronologie událostí. Dokládání souslednosti dějinných událostí citacemi. Rozsáhlý poznámkový aparát usnadňuje odvolávání se na prameny. Titul zahrnuje nejdůležitější události politické, společenské a válečné; smlouvy sjednané s jinými národy; zákony, nařízení, ustanovení; informace o osobnostech Francie (spisovatelích, umělcích, vědcích, diplomatech apod.)

CHARLEVOIX, P. Pierre-François-Xavier de: *Histoire de l'Isle espagnole* (Histoire de l'Isle espagnole, ou de S. Domingue, écrite particulièrement sur des Memoires Manuscrits du P. Jean-Baptiste le Pers, jesuite, missionnaire à Saint Dominique, et sur les Pieces Originales, qui se conservent au Dépôt de la Marine, par le P. Pierre-François-Xavier de Charlevoix, de la Compagnie de Jesus.), Amsterdam, François l'Honoré, 1733, 2.díl 331s., 3.díl 302s., 4.díl 372s., 16x10, (NK 10281, 10284 – C/e, II/2, 33-36).

Dějiny ostrova Sv. Dominika od objevení do roku 1724. Obsahuje mnohé informace o poznávání/zkoumání Antil a kontinentu, o vzpourách Indiánů a příchodu dominikánců, o pirátství a dalších záležitostech spjatých s historií ostrova. Součástí je obrazová dokumentace. Chybí první díl.

CHARLEVOIX, R. P. Pierre François – Xavier de: *Histoire du Paraguay*, Paris, Didot, Giffart, 1756, 1.díl (1492-1642) 41s., 2. díl (1642-1720) 158s., 3.díl (1717-1747) 304s., 26x20, (1.P, ALS 21456, 21458 –M/a, II, 12-14).

Třídílné dějiny Paraguaye, od Františka-Xaviera, z Jezuity. Počínají objevením Ameriky tedy, od cca 16. století-1740.

CHARLEVOIX, le Pere de: *Histoire et description generale du Japon* (Histoire et description generale du Japon, ou l'on trouvera tout ce qu'un a pu apprendre de la nature et des productions du Pays, du caractere et des Coûtumes des Habitans, du Gouvernement et du Commerce, des Révolutions arrivées dans l'Empire et dans la Religion; et l'examen de tous les Auteurs, qui ont écrit sur le même sujet, avec les

fastes chronologiques de la decouverte du nouveau monde, enrichie de figures en taille-douce.), Paris, Michel Gandouin, Jean Baptiste Lamesle, Pierre François Giffart Rollin, Nyon, 1786, 1.díl 418s., 2.díl 586s., 3.díl 590s., 4.díl 493s., 5.díl 575s., 6.díl 432s., 7.díl 475s., 8.díl 407s., 9.díl 442s., 17x10, (NK 11935, 11936, 11943– C/g, VII, 19,20-), (VS 20.682, 20.694 – O/d, IX/2, 30-42).

Devítidílný soubor věnující se Japonsku. Dělí se na odvětví zeměpisné a dějepisné. Dále jsou popisovány mravy a zvyky, politický systém, atd.

CHAULMER, Sieur: *Abrege de l'histoire de France* (Abrege de l'histoire de France, contenant les actions plus signalées de nos Roys, depuis Pharamond jusques à Louis XIV à present regnant, recueillie des meilleurs Autheurs qui on escrit sur cette matiere), Paris, la Veuve G. Loyson, 1655, 1.díl (Pharamond-Hugo Capet) 518s., 2.díl (Hugo Capet-Louis XIV) 515s., 12,5x7,5, (PPMS 9081- M,VII, 44).

Výtah z francouzské historie, zaměřené na francouzské krále, od Faramonda (legendární první francký král), až po Ludvíka XIV.

CHÉVE, C.-F.: *Histoire complète de la Pologne* (Histoire complète de la Pologne, depuis ses premières origines jusqu'à nos jours, lois, moeurs, institutions, état social, politique, intellectuel, militaire, industriel, commercial, etc.), Paris, Ch. Bleriot, 1863, 1.díl 264s., 2.díl 371s., 18,5x11,5, (NK 9282, 9283 - C/c, VII/2,1-2).

Dvoudílné dějiny Polska mapující počátky země, dobovatelskou éru, rozdělení i období rozkvětu. První díl končí smrtí Sigismunda I. V druhém díle v úvodu se pojednává o Polsku jako geografickém, politickém a sociálním centru “evropské republiky” (Evropy). Politický a sociální a náboženský ideál Polské republiky. Následuje část nazvaná “Polsko v době rozkvětu”. Obsahuje dějiny země za vlády Sigismunda-Augusta v letech 1548-1572 (populace, zvyky, turnaje a rytířstvo, reformy, obchod, průmysl), vývoj literatury a vědy v Polsku od počátků do 16. stol., vládu Jindřicha Valonského v letech 1574-1575 a Štěpána Bátořeho v letech 1575-1586, obecné úvahy o daném období. Další část nazvaná “Úpadek Polska” přináší dějiny země v letech 1587-1793, následuje “Obroda Polska” mapující období v letech 1395-1863.

CHODZKO, Leonard: *Tableau de la Pologne ancienne et moderne* (Tableau de la Pologne ancienne et moderne, sous les rapports géographiques, statistiques, géologiques, politiques, moraux, historiques, législatifs, scientifiques et littéraires, publié en un volume; par Malte-Brun. Nouvelle édition, entièrement refondue, augmentée et ornée de cartes; par Leonard Chodzko, ancien élève de l'université de Wilna; membre de l'Académie royale de Nancy; de la Société Philotechnique; de

celle de Géographie; de la Société française de Statistique universelle de Paris; auteur de l'Histoire des Légions polonaises sous la République et le Consulat français.), Bruxelles, Louis Hauman et Ce, 1831, 359s., 16,5x15, (NK 10488 – C/e, VI, 1)

Obraz staršího i novějšího období v dějinách Polska. Poučuje o geografické situaci země, o politickém a náboženském systému, o zákonodárství, sféře vědecké i literární a mnoha dalších oblastech. Součástí je obrazová dokumentace.

KENTZINGER, Ant. de: *Documens historiques relatifs a l'histoire de France* (Documens historiques relatifs a l'histoire de France, tirés des archives de la ville de Strasbourg), Strasbourg, F.G. Levraut, 1818, 316s., 21,5x13,5 (NK 8738 - C/b, IX/2, 1).

Historické dokumenty ze štrasburského archívu vztahující se k dějinám Francie. Nejstarší sahají do doby Františka I. Autorem této publikace je tehdejší štrasburský starosta de Kentziger.

KEVERBERG, le Baron de: *Du royaume des Pays-Bas* (Du royaume des Pays-Bas, sous le rapport de son origine, de son développement et de sa crise actuelle, suivi de pièces justificatives; par le Baron de Keverberg, Commandeur de l'Ordre Royal du Lion belge, Membre du Conseil d'État: Prefet sous l'Empire.), La Haye, Bruxelles, Th. Leujeune a Paris, Librairie Parisienne, 1834, 1. díl 583s., 2.díl 316s., 24x15, (PPMS 1973,1974 – H/a,VI,2,3)

Dvousvazkové pojednání o holandském a belgickém království, zejména o jeho vzniku, rozvoji a krizi. První svazek rozepisuje původ království – pád republiky Spojených provincií, obnovení holandské národnosti, rozklad francouzské říše, pozice Francie v evropském politickém systému, zřízení holandského království, jeho pozice v systému evropské politiky, práva a povinnosti, které se k této pozici vztahují. Zahrnuty jsou dodatky zakládací listiny království. Svazek dále informuje o vývoji – zahraniční vztahy, správa, křivdy. Druhý svazek dokládá mnohé listiny.

KOCH, M.: *Tableau des révolutions de l'Europe* (Tableau des révolutions de l'Europe, depuis le bouleversement de l'Empire romain en Occident jusqu'a nos jours; précédé d'une introduction sur l'histoire, et orné de cartes géographiques, de tables généalogiques et chronologiques; par M. Koch, ancien tribun, chevalier de la Légion d'honneur, correspondant de l'Institut, et recteur honoraire de l'Académie Royale de Strasbourg, nouvelle édition corrigée et augmentée.), Paris, Gide Fils, 1814, 1. díl 452s., 2. díl 494s., 3.díl 434s., 4.díl 154 tables génaologiques, 22x13,5, (NK 1378, 1381 - A/b, IX/2, 1-4).

Přehled evropských revolucí od zániku Římské říše do roku 1800. Součástí je poučení o historii a rozsáhlé chronologické seznamy, geografické mapy a rodopisné tabulky. Čtvrtý díl obsahuje pouze genealogické tabulky.

KUBALSKI, N. A.: *Recherches historiques et statistiques sur les peuples d'origine slave, magyare et roumaine* (Recherches historiques et statistiques sur les peuples d'origine slave, magyare et roumaine, ouvrage accompagné de plusieurs tableaux, d'une carte ethnographique ainsi que de notes et pièces justificatives), Paris, Delarue; Tours, Sorin, 1852, 338s., 21,5x13,5 (NK 5874 - B/a, VII, 3).

Nové vydání historické a statistické studie o slovanských, maďarských a rumunských národech. Doplněno o poznámky etnografické a další tabulky.

LACROIX, Paul: *Vie militaire et religieuse au Moyen Age et à l'époque de la Renaissance* (Vie militaire et religieuse au Moyen Age et à l'époque de la Renaissance, ouvrage illustré Par P. Kellehroven, P. Egamey et L. Allard, deuxième édition.), Paris, Firmin Didot Frères, 1873, počet stran, 27,5x19, (NK 12575 – C/i, III, 6).

Dílo znázorňuje vojenský a náboženský život v období středověku a renesance. Psaný text je proložen početnými obrazy – chromolitografiemi, rytinami.

LAMARTINE, A. de: *Histoire des Girondins par A. de Lamartine*, Paris, Furne et Cie-W. Coquebert, 1847, 1. díl 458s., 2. díl 420s., 3. díl 400s., 4. díl 398s., 5. díl 412s., 6. díl 414s., 7. díl 412s., 8. díl 383s., 22x14,5, (NK 11393, 11400-C/f, IX, 17-24).

Osmidílné pojednání na pomezí historie a pamětí. Události zabírají méně místa než portréty významných občanů a jejich myšlenky. Počínají se smrtí Mirabeauovou a končí smrtí Robespierrea. Popisují období čtyřeceti měsíců Velké francouzské revoluce.

LAMARTINE, A. DE: *Portraits-vignettes pour l'histoire des Girondins*, Paris, Furne et CIE, 1848, 25x17,5, (NK 12931 – D/a/2, II/3, 26).

Osmidílná historie Girondinů v portrétech a vinětách: Mirabeau, Louis XVI, Lafayette, Drouet, le Duc d'Orléans, Pétion, Censonne, Marat, Barrère, MME Roland, Fouquier Tinville, Carnot, Barras a další.

LAPÔTRE , A. S. J.: *L'Europe et le Saint-siège* (L'Europe et le Saint-siège a l'époque carolingienne Par A. Lapôtre S. J), Paris, Alphonse Picard et fils, 1895, 1.část. 369s., 24x16, (NK 13097 – D/a, IV, 13)

Evropa a Svatá stolice v době Karlovců. První svazek se zabývá papežem Janem VIII, Bulhary, Moravany a vládou karolínské královské dynastie.

LACÉPÉDE, le Comte de: *Histoire générale, physique et civile de l'Europe* (Histoire générale, physique et civile de l'Europe, depuis les dernières années du cinquième siècle jusque vers le milieu du dix-huitième), Paris, Cellot, 1826, 1.díl (490-621) 476s., 2.díl (622-814) 476s., 3.díl (814-962) 479s., 4.díl (962-1092) 472s., 5.díl (1092-1189) 448s., 6.díl (1189-1211) 448s., 7.díl (1211-1300) 447s., 8.díl (1300-1369) 448s., 9.díl (1369) 448s., 10.díl (1369-1430) 448s., 11.díl (1430-1498) 448s., 12.díl (1498-1530) 448s., 13.díl (1530) 448s., 14.díl (1530-1589) 448s., 15.díl (1589-1643) 448s., 16.díl (1643-1689) 396s., 17.díl (1689-1750) 368s., 18.díl (1689-1750) 219s., 20,5x13, (PPMS 2073, 2090 -H/a, VIII, 9-26).

Osmnáctidílné dějiny Evropy 490-1750.

LACRETELLE, Charles: *Histoire de France pendant les guerres de religion*, Paris, Delaunay, 1814, 1. díl 390s., 2.díl 441s., 1815, 3.díl: 484s., 4.díl 463s., 22x13,5 (NK 13641,13644-D/b, III/2, 30-33).

Podrobný popis událostí ve Francii během náboženských válek.

LACRETELLE, CH.: *Histoire de l'Assemblée Constituante* (Histoire de l'Assemblée Constituante, par M. Ch. Lacretelle. L'un des quarante de l'Académie française, Professeur d'Histoire a la Faculté des Lettres de Paris, Chevalier de la Légion d'honneur.), Treuttel et Würtz, 1821, 1. díl 452s., 2.díl 442s., 24x15,5, (NK 2038, 2039 – A/c, VIII/2, 20, 21).

Pojednání o událostech spjatých s ústavodárným shromážděním v roce 1789. (Navazuje na práci M. Rabauta : *Précis historique de la Révolution française*). Dílo líčí situaci ve Francii před vypuknutím Revoluce, její průběh i konec.

LAFFON-SAINT-MARC: *Tableau de l'Histoire d'Espagne* (Tableau de l'Histoire d'Espagne, depuis la fondation de la monarchie jusqu'au règne de Ferdinand VII; Par M. Laffon-Saint-Marc), Paris, Richard, 1829, 1.díl 408s., 2.díl 417s., 21,5x14, (PPMS 1448, 1449 – L/d/2,I, 52,53).

Dvousvazkový přehled španělských dějin od vzniku monarchie po vládu Ferdinanda VII. – vpád Kartaginců, invaze Římanů, usazení Vizigótů, Maurů, jejich vytlačení po 8. století trvajících bojích, objevení nového světa, vliv španělských monarchů na zbytek Evropy, nástup Burbonů na trůn okupovaný Rakouskem, revoluce moudře ukončená obnovitelem francouzské monarchie, zářivé činy jeho adoptivního syna a mnoho dalších událostí.

LARREY, Monsieur de: *Histoire de France sous le regne de Louis XIV*, Rotterdam, Michel Bohm, et Compagnie, 1738, 1.díl 500s. +XXIIIs., 2. díl 510s. +XXIIs., 3. díl 516s. +XXIVs., 4. díl 408s.+XXIVs., 5. díl 446s.+XXV s. obsahu, 6.díl 506s.+XXVIIIs., 7.díl 388+XXs., 8. díl 576s.+XXIVs., 9. díl 576s.+XXIVs., 17x10, (NK 8588, 8596, C/b, VII, 13-21).

Nové devítidílné vydání francouzských dějin za vlády Ludvíka XIV (od narození 1648-1715). Obsahuje portréty významných osobností.

LE BLANC, Sieur Thomas: *Histoire de Baviere*, Paris, Mille de Beaujeu, Charles Osmont, 1680, 1.díl (počátky-800) 492s., 2.díl (pol. 9.stol.-1183) 3.díl (1183-1597) 503s., 4.díl (1597-1651) 504s., 15x9, (PPMS 8883,8886 – M,V,6-6c), též vydání z roku 1683 (VS 20.680 – O/d, IX/2, 28)

Podrobná čtyřdílná historie Bavorska. První svazek zachycuje původ obyvatel toho území, jejich vývoj, počátky křesťanství, první panovníky a jejich nástupce po Karla Velikého, zákony, zahraniční záležitosti vládců, výboje, válečná tažení a vzpoury, aliance, náboženské koncily ad. Druhý svazek předkládá události, ke kterým došlo v Bavorsku po smrti Karla Velikého, sled panovníků a jejich činů, nepokoje, boje o území, spory s církví po nástup bavorského vévody, Oty z Wittelsbachu. Jeho zásluhy i činy nástupců a situaci v zemi mapuje svazek třetí. Čtvrtý svazek líčí význačné události během vlády kurfiřta Maxmiliána.

LE CLERC: *Histoire physique, morale, civile et politique de la Russie ancienne* (Histoire physique, morale, civile et politique de la Russie ancienne, comprenant la dynastie des Romanofs, jusqu'au Règne de Catherine I), Paris, Froullé, Versailles, Blaizot, 1783, 1. díl 510s., 2.díl 550s., 1784, 3.díl (Romanovci) 748s., 27x20, (NK 11749, 11751 – C/g, IV, 2-4).

Třídílné dějiny Ruska od Romanovců až po vládu Kateřiny Veliké (do roku 1796).

LE CLERC: *Histoire physique, morale, civile et politique de la Russie moderne* (Histoire physique, morale, civile et politique de la Russie moderne, par M. Le Clerc,

Écuyer, Chevalier de l'Ordre du Roi, et Membre de plusieurs Académies.), Paris, Froullé, Versailles, Blaisot, 1783, 1.díl 536s., 2.díl 605s., 26,5x20,5, (NK 6597, 6598 – B/c, II, 28-29).

Dějiny moderního Ruska. První svazek předkládá politický a geografický obraz země, věnuje se ruskému obyvatelstvu, jednotlivým vrstvám společnosti, informuje o bohatství říše, ekonomickém systému. Druhý svazek zachycuje vládu Kateřiny I., Petra II., Anny Ivanovny, Ivana VI., Alžběty I. Petrovny. Obsahuje popis ruských provincií a jejich správu

LEFEBVRE, Armand: *Histoire des Cabinets de l'Europe pendant le Consulat et l'Empire* (Histoire des Cabinets de l'Europe pendant le Consulat et l'Empire, écrite avec les documents réunis aux Archives des Affaires Étrangères, 1800 – 1815 par Armand Lefebvre, ancien attaché au ministère des affaires étrangères.), Paris, librairie de Charles Gosselin, 1845, 1.díl (1799-1804) 424s., 2.díl (1804-1806) 425s., 21,5x13, (1.P, ALS 21717, 21718 – M/a, VI, 20,21).

Dvoudílné vydání dějin evropských vlád v době konzulátu a císařství. Mapuje léta 1799-1806.

LELAND, Thomas: *Histoire d'Irlande* (Histoire d'Irlande, depuis l'invasion d'Henri II, avec un discours préliminaire sur l'ancien état de ce royaume. Traduite de l'Anglois), Maestricht, Jean-Edme Dufour et Phil. Roux, 1779, 1.díl 376s., 2.díl 405s., 3.díl 396s., 4.díl 441s., 5.díl 484s., 6.díl 442s., 7.díl 326s., 17x10, (NK 9262, 9268 – C/c, VII, 13-19).

Sedmidílné dějiny Irska.

LENFANT, Jacques: *Histoire de la Guerre des Hussites et du Concile de Basle*, (Histoire de la Guerre des Hussites et du Concile de Basle, par Jaques Lenfant. Enrichie de Portraits, et de Vignettes à la tête de chaque Livre.), Amsterdam, Pierre Humbert, 1731. 1.+2.díl 355s+405s., 25x20,5, (TK 6.894 - Z/a, III, 39).

Dějiny husitských válek a Bazilejského koncilu. Polovina 15. století. Obsahuje i pojednání o Adamitech.

FRESNOY, l'Abbé Lenglet du: *Méthode pour étudier l'histoire* (Méthode pour étudier l'histoire avec Un Catalogue des principaux Historiens, et des Remarques sur la bonté de leurs Ouvrages, et sur le choix des meilleurs Editions.), Paris, Pierre

Gandouin, 1729, 1. díl 560s., 2.díl: 552s., 3. díl 428s., 4.díl 472s., 29x21,5, (NK 11035,11038-C/f, III, 13-16).

Nové a rozšířené vydání metody, jak správně studovat historii, obsahuje katalog významných historiků a poznámky ke kvalitě jejich díla, podává rady pro výběr nejlepších edic. Obsahuje i zeměpisné mapy.

LENORMANT, G.: *Questions Historiques* (Questions Historiques (V^e – IXe siècles) Cours d'histoire moderne professée a la Faculté des Lettres), Paris, V. A. Taille, 1845, 402s., 22x13,5, (PPMS 4198 – L/d,VI,17).

Přednášky k historii 5-9. století. První část tvoří náboženská témata a národní historie, druhá část je věnována muslimům a islámu, ikonoklasmu, monoteistům, prvním Karlovcům, Karlu Velikému v dějinách i poezii.

LEVESQUE, Pierre-Charles: *Histoire de Russie* (Histoire de Russie, nouvelle édition corrigée et augmentée par l'auteur, et conduite jusqu'a la mort de l'Impératrice Catherine II., Hambourg et Brunswick, Pierre-François Fauche, 1800, 1.díl (od počátku-1175) 324s., 2.díl (1175-1533)není vidět poslední stran?, 3.díl(1533-1613) 414s., 4.díl (1613-1718) 494s., 5.díl 420s., 6.díl nedohledáno, 7.díl 454s., 8.díl 410s., 20x12, (TK 8.417, 8.424 - Z/b, X, 5-12).

Osmidílné dějiny Ruska. Dovedené až do smrti Kateřiny II. Veliké. (1796)

LONGCHAMP, Buret de: *Les Fastes Universels* (Les Fastes Universels, ou Tableaux Historiques, Chronologiques et géographiques, contenant siecle par siecle et dans des colonnes distinctes, depuis les tems les plus reculés jusqu'a nos jours: 1.L'Origine, les progres, la gloire et la décadence de tous les Peuples, leurs migrations, leurs colonies, l'ordre de la succession des Princes, etc., etc.; 2.Le précis des époques et des événemens politiques; 3. L'histoire générale des religions et de leurs différentes sectes 4. Celle de la philosophie et de la législation chez tous les peuples anciens et modernes 5. Les découvertes et les progres dans les sciences et dans les arts; 6.Et enfin une notice sur tous les hommes célèbres , rappelant leurs ouvrages ou leurs actions. Précédés de Trois Grands Tableaux Synoptiques servant de Sommaire a l'ouvrage, et suivis de deux tables alphabétiques .Comprenent, l'une les noms d'hommes , l'autre les noms de choses, et présentant toutes deux, par leur ensemble et par la maniere dont elles sont conçues. Un Nouvel Art de vérifier les dates. Ouvrage dédié au Roi), Paris, Doudey-Dupré Père & Fils, 1821,neuedeno, 48x59, (1.P, ALS 29245 – O/a, I, vzadu).

Univerzální historie. Chronologie, zeměpis, od počátků. Původ lidstva. Různé epochy lidstva. Dějiny náboženství a sekt. Filozofie a zákonodárství. Objevy a věda. Známé osobnosti.

LUDOLF: *Nouvelle Histoire d'Abissinie* (Nouvelle Histoire d'Abissinie, ou d'Ethiopie, tirée de l'histoire latine de M. Ludolf, enrichie de Figures en Taille-Douce.), Paris, la Veuve A. Cellier, 1684, 275s., 16x9,5, (NK 11902 – C/g, VI/2, 18).

Překlad z latinského vydání Ludolfových dějin Etiopie. Obohaceno o četná vyobrazení.

LUSSAN, Mademoiselle de: *Histoire de Regne de Charles VI*, Paris, Pissot, 1753, 1.díl 462s., 2.díl 511s., 3.díl 491s., 4.díl 408s., 5.díl 446s., 6.díl 482s., 7.díl 438s., 8.díl 438s., 9.díl 448s., 17x10, (TK 8607, 8609, 8615, - Z/b, XI/2, 22-24-30).

Devítidílné dějiny vlády Karla VI. zvaného šílený. Zachycuje dobu od roku 1380-1422.

MADE. * [MARIANA, Juan de]: *Histoire chronologique d'Espagne commençant a l'origine des premiers habitants du Pays*** (Histoire chronologique d'Espagne commençant a l'origine des premiers habitants du Pays; et continuée jusqu'a present tirée de Mariana, et des plus celebres Auteurs Espagnols), Rotterdam, Abrahama Acher, 1694, 1.díl 382s., 2.díl 420s., 15,5x9, (PPMS 8893, 8894- M, V, 12, 12a).

Dvoudílné chronologické dějiny Španělska inspirovány velkými španělskými autory. Od nejstarších dějin po konec 17.století.

MAIMBOURG, Louis: *Histoire de la décadence de l'Empire après Charlemagne* (Histoire de la décadence de l'Empire après Charlemagne, et des differends des empereurs avec les papes au sujet des investitures et de l'indépendance. Par le P. Louis Maimbourg, de la Compagnie de Jesus), Paris, Sebastien Mabre-Cramoisy, 1679, 507s., 14,5x9, (PPMS 8942 -M, VI, 4).

Dějiny Římské říše od počátků po smrt Karla Velikého. Císařopapežské spory o investituru a nezávislost.

MAIBOURG, Loüis: *Histoire des croisades pour la delivrance de la Terre Sainte*. (Histoire des croisades pour la delivrance de la Terre Sainte, par le P. Lotüis

Maimbourg, de la compagnie de Jesus. Seconde edition), Paris, Sebastien Mabre-Cramoisy, 1677, 1.díl (1095-1148) 503s., 1679, 2.díl (1148-1199) 467s., 1676, 3.díl (1195-1220) 406s., 1678, 4.díl (1220-1571) 443s., 14,5x8,5, (PPMS 9110 - M, VII, 60)., třetí a čtvrtý též ve vydání Paris, Sebastien Mabre-Cramoisy, 1682, 3.díl (1195-1220) 290s., 1682, 4.díl (1220-1571) 301s., 13x8,5, (PPMS 9205 - M, VIII, 99).

Druhé vydání obsáhlých čtyřdílných dějiny křižáckých výprav do Svaté země. Všechny čtyři díly jsou svázané v jedné knize.

MARIE, M.: *Tableau de l'histoire de France* (Tableau de l'histoire de France depuis les Gaulois jusqu'à l'avènement de Charles X. Par L. Maire.), Paris, Daubrée, 1831, 1.díl (galské období-Karel X.) nestránkováno, 2.díl (Karel X.-Ludvík Filip) nestránkováno., 46x30, (PPMS 690,691-L/a/2, I/2,12,13).

Tabulky zachycující historii Francie od galského období do nástupu Karla X. na trůn. Uvádí vždy jméno panovníka, původ, významné osobnosti doby a objasnění události.

MARIN: *Histoire de Saladin* (Histoire de Saladin, sulthan d'Egypte et de Syrie: avec une introduction, une histoire abrégée de la dynastie des Ayoubites fondée par Saladin, des notes critiques, historiques, géographiques, et quelques pièces justificatives, par M. Marin.), La Haye, Nicolas van Daalen, 1758, 1.díl 355s., 2.díl 410s., 16x11, (TK 8.466, 8.467 - Z/b, X/2 , 1,2).

Životopis egyptského a syrského sultána Saladina. Zachycují zvláštnost osudu, který jej z nízkého postavení vyzdvihl na trůn, revoluce, které způsobil ve východních zemích, dojem, který vyvolal v Evropě ohromené jeho úspěchy, události za jeho vlády, války, výboje i jeho ctnosti. Úvodní část obsahuje přehledné dějiny arabské říše po Saladinovo období.

MASSUET, Pierre: *Histoire de l'Empereur Charles VI* (Histoire de l'Empereur Charles VI, et des revolutions arrivées dans l'Empire sous le Regne des Princes de l'Auguste Maison d'Autriche, depuis Rodolphe Comte de Habsbourg, jusqu'à présent), Amsterdam, Francois l'Honoré et Fils, Tome Second, 267s., 17 x 10,5cm (NK 9117 - C/c, IV/2, 30).

Životopis císaře Karla VI., a revoluce v říši. Popisovány jsou události již od doby Rudolfa Habsburského.

MAZURE, F.A. J.: *Histoire de la révolution de 1688 en Angleterre* (Histoire de la révolution de 1688 en Angleterre, par F. A. J. Mazure), Paris, Librairie de Charles

Gosselin, 1825, 1.díl (1660-1685) 486s., 2. díl (1685-1688) 484s., 3. díl (1688) 462s., 20,5x 13,5, (NK 5327- 5329- A/h, II/2, 40-42).

Třídílné dějiny anglické revoluce. Zachycují dějiny již od roku 1660 a od nástupu Stuartovců, vykreslují i období nizozemských válek Ludvíka XIV., vrcholí rokem 1688.

MENESTRIER, Claude Francois: *Histoire du Roy Louis le Grand* (Histoire du Roy Louis le Grand, par les medailles, emblèmes, demies-jettons, inscription, armoiries, et autres monumens publics), Paris, Nolin, 1693, 64s., 34x20, (PPMS 8671-M, I, 16), též (I.P, ALS 22084-M/b, II, 15).

Kniha věnovaná historii Ludvíka XIV., nastiňuje jeho dobu a osobu prostřednictvím medailí, emblému, hesel, nápisů a erbovních znaků a dalších veřejných budov a památek. Doplněno o 5 listů s vyobrazeními.

MICHELET, M.: *Histoire de France* (Histoire de France, deuxième édition), Paris, Librairie classique de L. Hachette, 1835, 1.díl (Keltové-987) 512s., 2.díl (1000-1270) 719s., 20,5x13, (NK 5761, 5762– B/a, V, 28-29).

Dva díly Micheletových dějin Francie. Doplněno o různé dizertace na umění, architekturu, atd.

MILLOT, l'Abbé: *Éléments d'histoire générale* (Éléments d'histoire générale Première Partie, Histoire Ancienne, Nouvelle Édition Augmentée.), Lausanne, Hignou et Compe. Impr. Libr., 1797, 1.díl 374s., 2.díl 405s., 9.díl (Histoire moderne) 375s., (12488), 3.díl (Histoire Ancienne) 407s., 4.díl 406s., 5.díl (Histoire Moderne) 375s., 6.díl 387s., 7.díl 408s., 8.díl 403s., 16,5x10, (NK 12486, 12494 – C/h, IV, 4-11).

Devítidílná nová rozšířená edice obecných dějin. První čtyři díly jsou zasvěcené starověké a antické historii. Pátý až devátý díl se zabývá tzv. moderní historií se zaměřením na francouzské dějiny (od Chlodvíka-Ludvíka XIV.)

MIGNON: *Histoire de l'Empire Ottoman* (Histoire de l'Empire Ottoman, depuis son origine jusqu'à la paix de Belegarde en 1740), Paris, Le Clerc, 1773, 1.díl (počátek-1535) 532s., 2.díl 517s. (1536-1634), 3.díl (1634-1697) 503s., 4.díl (1697-1740) 499s., 17x10, (NK 7711, 7714 – C/a, I/2, 20-23).

Čtyřdílné dějiny Osmanské říše od prvopočátků až po rok 1740.

MORICE, Dom Hyacinthe: *Memoires pour servir de preuves a l'histoire ecclesiastique et civile de Bretagne*, (Memoires pour servir de preuves a l'histoire ecclesiastique et civile de Bretagne, tirés des archives de cette province, de celles de France et d'Angleterre, des Recueils de plusieurs sçavans Antiquaires, et mis en ordre.), Paris, Charles Osmont, 1742, 1.díl (308-1370) 1708s., +pečetě, 1744, 2.díl: středověké dějiny (1371-1462) 1840s., pečetě, 1746, 3.díl (1462-1500) 1800s., obsahuje i Glossaire contenant l'explication des mots anglois, Basques, Bretons, Espagnols, Gaulois, de basse-Latinité, des Villes, et des lieux qui se rencontrent dans ce Recueil, 4.díl 8282: Histoire ecclesiastique et civile de Bretagne, od 164 př. n.l. 1151s., 40,5x26,5 (NK 8279, 8282 – C/b, I, 20-23)

Třídílné dějiny Bretaně, sepsané na základě relevantních dokumentů z bretaňských archivů, francouzských a anglických. Od roku 308-1500. Čtvrtý díl se vrací ještě dále do historie. Doplněno o významné pečetě.

MURIEL, Andrés: *Gouvernement de Charles III, Roi d'Espagne* (Gouvernement de Charles III, Roi d'Espagne ou instruction reservée transmise a la Junte d'Etat par ordre de ce monarque), Paris, Crozet, 1839, 439s., 22x14, (NK 10539 – C/e, VI/2, 27).

Vláda Karla III. (1716-1788) ve Španělsku.

O'CONNEL, Charles: *Mémoire sur l'Irlande indigène et saxone* (Mémoire sur l'Irlande indigène et saxone, traduit de l'anglais et augmenté d'une notice biographique sur l'auteur par Ortaire Fournier), Paris, Charles Warrée, 1844, 405s., 20x13,5, (NK 5802 – B/a, VI, 8).

Překlad z angličtiny díla zabývajícím se Irskem a jeho obyvateli, zapříčiněnou nepřátelství a nepřízní britské vlády. Předmluva Ortaira Fourniera. Kniha je rozdělena do dvou částí. V části první nalezneme několik kapitol o historii Irska v různých údobích: 1172-1612; 1612- 1625; 1622-1660; 1660-1693; 1692- 1778; 1778- 1800; 1800- 1829; 1829- 1840. Druhá část představuje, dokládá a analyzuje křivdy způsobené Irům v každém ze zmíněných období.

ORLÉANS, Pere de: *Histoire de M. Constance, premier ministre du Roy de Siam et de la derniere revolution de cet Estat*, Tours, Philbert Masson, 1690, 244s., 16,5x10, (NK 11834-C/g, V/2,15)

Dějiny Siamu a revoluce proti Francouzům (1689), první královský ministr M. Constance.

P.B.P.A.: *Remarques politiques sur les revolutions d'Angleterre* (Remarques politiques sur les revolutions d'Angleterre. Avec Les merveilles que Dieu a fait pour sa délivrance. Par P.B.P.A.), Ville-Franche, Jean du Moulin, 1690, 82s., 13x7,5, (PPMS 9158- M,VIII,55).

Dílo přináší několik zajímavých poznatků o událostech, ke kterým došlo během revolucí v Anglii, o kterých však společnost nebyla informována. Jsou zde odhalena pochybení vůči pravidlům politiky.

PANCKOUCKE, C.-L.-F.: *Victoires Conquêtes Désastres* (Victoires Conquêtes Désastres, Revers et Guerres civiles des Français de 1789 a 1815, d'après l'édition publiée par C.-L.-F. Panckoucke, quatrième édition.), Paris, Bureau des Publications Illustrées, 1840, 1.díl 496s., 2.díl 585s., 3.díl 646s., 4.díl 620s., 22x14, (NK 4198, 4.210 – A/f, VII/2, 17-29).

Dílo podrobně zachycuje výboje a vítězství Francie v letech 1789 – 1815. Zaznamenává neštěstí, nezdary, občanské války tohoto období. Čtvrté vydání.

PERREYVE, l'abbé Henri: *La Pologne (1772-1865)*, Paris, E. Dentu C. Douniol, 1865, 302s., 18,5x12, (NK 11320-C/f, VII/2, 23).

Dějiny Polska v letech 1772-1865. Zaměřují se především na témata spravedlnosti a míru, Voltaire v Polsku, polským matkám, žalm na Polsko a budoucnost Polska.

PFEIFFEL: *Extrait de l'Histoire*, Vienne, de l'Imprimerie des P.P. Armeniens Mechitaristes, 1816, 63s., 18,5x12 (NK 13260 – D/a, VII/2, 2).

Zkrácená verze Pfeiffelových dějin Německa, sepsána učitelem jako výtah pro studenty. Začíná rokem 750 – Charlemagne: vždy letopočet na okraji, k danému odstavci. Dovedeno až k roku 1768. Dále jsou uvedeny seznamy vládnoucích panovníků.

POLIGNAC, le Prince de: *Études historiques, politiques et morales* (Études historiques, politiques et morales, Sur l'état de la Société européenne, vers le milieu du dix-neuvième siècle), Paris, Dentu, 1845, 441s., 23,5x15 (NK 12062-C/g, IX, 19).

Kniha je rozdělená do dvou hlavních částí. Podává informace historické, politické i morální o společnosti z počátku 18. století až do roku 1830. Druhá část obsahuje opisy důležitých dokumentů zmíněné doby.

PRADT, M. de: *L'Europe et l'Amérique en 1822 et 1823* (L'Europe et l'Amérique en 1822 et 1823 Par M. de Pradt, ancien archevêque de Malines), Paris, Béchert, 1824, 1.díl: 279s., 22x14, (TK 7.133 – Z/a, VI, 49).

Pojednání o situaci v Evropě a Americe v letech 1822 a 1823 – obecný pohled na různé lidské společnosti, srovnání štěstí Evropanů se štěstím jiných národů, různá období vlády v Evropě, ústavní zřízení, monarchický princip, legitimita, stará a nová civilizace, absolutní moc, uspořádání lidských společností, události let 1822 a 1823, rozdělení Evropy, důsledky, stav sociálního světa, svoboda tisku ad.

PROYART, l'Abbé: *Histoire de Loango, Kakongo, et autres royaumes d'Afrique* (Histoire de Loango, Kakongo, et autres royaumes d'Afrique, refégée d'après les Mémoires des Préfets Apostoliques de la Mission françoise; enrichie d'une Carte Utile aux Navigateurs), Paris, Berton Libraire, Lyon, Bruyset-Ponthus, Imprimeur-Libraire, 1776, 390s., 17x10 (NK 9104-C/c, III/2, 17).

Dějiny Kakonga a Loanga (části dnešního Konga) a dalších afrických království. Sepsáno dle svědectví misionářů abbé Proyartem. Publikace obohacena o geografickou mapu této oblasti. V první části se autor věnuje hlavně zeměpisnému popisu, dále například rostlinstvu a živočišstvu, dále jsou zmiňovány zvyky místních domorodců, tradiční rituály svatby, oblékání, výchova dětí, obchod, válka, jazyk. Druhá část je věnována už samotné misii Francouzů do této oblasti a jejímu vývoji.

PROYART, l'Abbé: *Histoire de Stanislas Premier* (Histoire de Stanislas Premier roi de Pologne, duc de Lorraine et de Bar), Lyon, Pierre Bruyset-Ponthus, 1784, 1. díl 477s., 2.díl 413s., 17,5x10 (NK 9089, 9090-C/c, VI/2, 31)

Dvoudílný životopis Stanislava I., krále Polska. Rozebírány obecnější problémy: polská vláda, monarchie a republiky, náboženství, zákony, svoboda, výchova, ekonomie, portrét správného krále, královská korespondence mezi polským králem a francouzskou královskou rodinou, štěstí, naděje atd.

PROYART, l'Abbé: *Vie du Dauphin Pere de Louis XV.* (Vie du Dauphin Pere de Louis XV, écrite sur les mémoires de la Cour, enrichie des écrits du même prince, par M. l'Abbé Proyart, des Académies d'Angers, de Montauban, d'Offembourg et de Rome, Principal du College Royal du Puy), Lyon, aux dépens de l'Auteur; se vend à Lyon chez Pierre-Bruyset-Ponthus, à Paris chez Berton, Merigot, 1782, 1.díl (8210) 438s., 2.díl (8209) 390s., 1788, cinquième édition, 64s., 18x10, (TK 8.209, 8.211 – Z/b, VII/2, 48-50).

Život francouzského korunního prince, otce Ludvíka XVI. Dílo bylo sepsáno podle pamětí královského dvora a předloženo králi a jeho rodině.

PUY, Pierre de: *Histoire de la condamnation des Templiers* (Histoire de la condamnation des templiers, celle du Schisme des Papes tenant le Siege en Avignon et quelques Procès criminels, par Monsieur Pierre Dupuy Conseiller du Roi, en ses Conseils, et Garde de la Bibliotheque, Edition nouvelle augmentée de l'Histoire des Templiers de Mr. Gurtler et de plusieurs autres Pieces curieuses sur le meme sujet.), Brusselle, François Foppens, 1713, 1.díl 320s., 2.díl 322s., 15,5x10,5, (NK 7134, 7135 – B/a/2, II, 42-43).

Dvoudílné dějiny zachycující odsouzení templářů a rozkol papežů sídlících v Avignonu.

RABBE, Alph.: *Résumé de l'histoire de Portugal* (Résumé de l'histoire de Portugal, depuis les premiers temps de la monarchie jusqu'en 1823. Par Alph. Rabbe. Avec une introduction par R. T. Chatelain.), Paris, Lecointe et Durey, 1824, 440s., 13,5x18, (NK 89 – A/a, II/2, 12).

Stručné dějiny Portugalska s předmluvou R. T. Chatelaina. Od počátků až po revoluci v roce 1820. Doplněno o 9 poznámek k výkladu.

RAGUENET, l'Abbé: *Histoire du Vicomte de Turenne*, Paris, Nyon, 1759, 1. část 228s. (1643-1658), 2. část (1658-1668), 29x21,5, (TK 40 – 41 H/a/2, I/3, 40-41), též (NK 10402 - C/e, IV/2,32).

Osobnost Vikomta de Turenne na pozadí politických událostí.

RAPIN THOYRAS, Mr de: *Histoire d'Angleterre* (Histoire d'Angleterre, Continué jusqu'a l'avenement de George I. A la Couronne, seconde édition, augmentée d'une Table des Matieres à chaque Volume, de l'Eloge de MR de Rapin Thoyras, et de la Dissertation des Wighs et des Toris du même Auteur.), La Haye, Alexandre de Rogissart, 1727, 1.díl 457s., 2.díl 477s., 3.díl 446s., 4.díl 495s., 5.díl 420s., 6.díl 441s., 7.díl 555s., 8.díl 677s., 1728, 9.díl 692s., 10.díl 776s., 1738, 10.díl 776s., 11.díl 512s., 12.díl 552s., 13.díl 574s., 25,5x19, (1.P, ALS 25521, 25533 – N/b, III, 11-23).

Druhé vydání třináctidílných dějiny Anglie, zachycující dobu od římského vpádu Julia Césara až po vládu Jiřího I..

RAYNAL, l'Abbé: *Révolution de l'Amérique*, Londres, Lockier Davis, 1781, 183s., 21x13, (PPMS 414 - K/2, I/1,50).

Dějiny americké revoluce. Počínaje rokem 1763 a konče sjednocením 13 provincií.

RAYNAL, l'Abbé: *Histoire du Parlement d'Angleterre*, Londres, 1749, 367s., 16x10,5, (NK 12515 – C/h, IV, 32).

Vývoj a proměny parlamentu v Anglii od jeho počátků po 1. polovinu 18.století.

RIANT, Paul: *Expéditions et pèlerinages des Scandinaves* (Expéditions et pèlerinages des Scandinaves en Terre Sainte au temps des croisades, par le Comte Paul Riant.), Paris, 1865, 448s., 23x15, (PPMS 3813 – L/b, VI, 19).

Historická studie o vztazích skandinávských království (Norsko, Dánsko, Švédsko) se Svatou zemí v době křížáckých tažení – původ, příčiny a povaha skandinávských vztahů se Svatou zemí, organizace výprav, první zkušenosti Skandinávců se svatým územím, jejich první křížová výprava, výprava norského krále Sigurda I. Hiérosolymitaina, Dánsko, další skandinávské výpravy, návrhy na tažení do Norska, příčiny ukončení vztahů Severu a Svaté země.

RICHAULT: *Histoire de l'etat present de l'Empire Ottoman* (Histoire de l'etat present de l'Empire Ottoman: Contenant les maximes politiques des Tvrcs; Les principaux points de la Religion Mahometane, ses sectes, ses hérésies, et ses diverses sortes de Religieux; leurs discipline militaire, avec une supputation exacte de leurs forces par mer et par terre, et du revenu de l'Etat.), Amsterdam, Abraham Wolfgank, 1670, 498s., 13,5x7,5, (PPMS 9175- M, VIII, 72).

Dějiny otomanské říše. Podávají informace k jejich náboženské víře, sektám i heretikům. Dále jsou zmíněné i vojenské disciplíny.

ROBERTSON, Guillaume: *Histoire d'Écosse, sous les regnes de Marie Stuart* (Histoire d'Écosse, sous les regnes de Marie Stuart, et de Jacques VI. jusqu'a l'avénement de ce Prince a la Couronne d'Angleterre avec un Abrégé de l'Histoire d'Écosse dans les tems qui ont précédé ces époques), Londres, 1764, 1.díl (od poč.- 1570) 400s., 2.díl (1561-1570) 398s., 3.díl (1570- 1603) 489s., 16,5x10,5, (1.P, ALS 26001, 26003 N/b, VII/2, 25-27).

Třídílný překlad z angličtiny dějin Skotska za vlády Marie Stuartovny a Jakuba VI., až po okamžik, kdy se stal anglickým králem. První díl obsahuje i zkrácené dějiny Skotska.

ROBERTSON: *L'Histoire du regne de l'Empereur Charles-Quint* (L'Histoire du regne de l'Empereur Charles-Quint, précédée d'un Tableau des progrès de la Société en Europe, depuis la destruction de l'Empire Romain jusqu'au commencement du seizieme siecle. Ouvrage traduit de l'anglois), Amsterdam, et se trouve à Paris, Saillant et Nyon, 1771, 1.díl 260s., 16,5x10,5, (1.P, ALS 21.865 – M/a, VII/3, 28).

Obsahuje i studii o vývoji Francie od zániku Západořímské říše (až do počátku 16. století. Pouze první díl.

ROCHES, des: *Histoire ancienne des Pays-Bas Autrichiens* (Histoire ancienne des Pays-Bas Autrichiens dediée a sa Majesté impériale), Anvers, J. Grance, 1.díl 354s., 21x13, (PPMS 3266 – I,II/2,7).

První díl dějin tzv. rakouského Nizozemí (dnešní Belgie), od počátků až po příchod Římanů.

ROHAN, Henri Duc de: *Le Parfait Capitaine* (Le Parfait Capitaine, Avtrement l'Abregé des gverres des Commentaires de Cesar, augmenté d'un Traicté, l'interest des princes, et Etats de la Chrestienté, Avec la Preface à Monsieur le Cardinal de Richelieu), Paris, 1648, 192s., 17x10, (PPMS 9078- M, VII, 41).

Výtah Galské války a Cesarových kometářů. Obsahuje Cesarův vojenský řád v Řecku.

ROLLIN: *Histoire ancienne des Egyptiens , des Carthaginois, des Assyriens, des Babyloniens , des Medes et des Perses , des Macedoniens , des Grec, Amsterdam, aux depense de la compagnie*, 1733, 1.díl 438s., 2.díl 489s., 3.díl 597s., 4.díl 487s., 5.díl 516s., Amsterdam, J. Wetstein et G. Smith , 1734, 6.díl: 591s. 7.díl 496s., 8.díl 600s., 9.díl 504s., 1736, 10.díl 451s., 1737, 11.díl 274s., 1739, 12.díl 632s., 16,5x10,5, (NK 9572,9584-C/d, I/2, 17-19), též (PPMS 8764,8775 – M,III,11-11k), též třináctidílná verze 13.díl 290s., 15,5x9,5, (NK 9572,9584-C/d, I/2, 17-19, VS 20682, 20694 - O/d, IX/2, 30-42)

Dvanáctidílná edice přináší historii starověkých národů: Egyptanů, Kartaginců, Asyřanů, Babylónanů, Médanů a Peršanů, Makedonců a Řeků. Jedná se o světské dějiny, jejichž význam spočívá ne v předložení údajů a chronologie, ale v tom, že uvádí příčiny vzniku a pádu jednotlivých říší, podněty jejich rozkvětu. Jde o rozsáhlou historii starověkých národů. Přináší popis říší, geografické údaje, uvádí pozoruhodnosti, kterými se vyznačují, věnuje se zvykům a mravům obyvatel. Informuje o vládách, financích, vzdělání, umění, válkách, a mnoha dalších oblastech.

Sedmý až desátý svazek – Perská a Řecká říše, Řecko za Alexandra Velikého a jeho nástupců, Římská říše. Jedenáctý a dvanáctý svazek – umění a věda starověkých národů (poezie, filozofie, řečnictví, matematika, aj).

ROUSSUET, J.: *Suplement des interets présens et des pretentions des Puissances de l'Europe*. (Suplement des interets présens et des pretentions des Puissances de l'Europe, fondez sur les Traitez depuis la Paix d'Utrecht inclusivement, et sur les Preuves de leurs Droits particuliers), La Haye, Adrien Moetjens, 1736, 1. díl 429s., 2. díl 475s., 3.díl 364s., 16,5x10 (NK 9091,9093-C/c, IV/2, 4-6).

Třídílná publikace věnující se evropským mocnostem a jejich zájmům a nárokům. Stěžejní část spočívá v období od Utrechtského míru.(1713)

RULHIÈRE, Claude Carloman de: *Révolutions de Pologne* (Révolutions de Pologne, par Claude Carloman de Rulhière de l'Académie Française, ouvrage designe par l'Institut pour le grand prix décennal de 1810, quatrième édition, revue sur le texte et complétée par Christien Ostrowski.), Paris, Librairie de Firmin Didot frères, fils et CIE, 1862, 1. Díl 322s., 3.díl 447s., 18,5x11,5 (NK 9302,9303-C/c, VII/2,21-22).

První a třetí díl čtvrtého vydání polských revolucí. Jsou rozebírána témata: původ Poláků a Rusů, polská vláda a její zásady, ustanovení nových sněmů, utváření vyšší a nižší šlechty, historie disidentů, marná snaha o reformu vlády, návrh na rozdělení Polska 1658, aliance cara a Augusta II. Ruské otroctví, původ ruských princů, charakteristika obyvatel Moskvy (Moskevčanů), jejich ambice a vztahy s cizinci, vláda Petra I, válka Karla XII, Petra I a Augusta II, nový návrh na rozdělení Polska, které se stává objektem ruských ambicí. Změny ruské politiky, císařovna Kateřina I, ruský dvůr za vlády Birena, Polsko – Stanislav zvolen polským panovníkem, válka v Polsku – obléhání Dantzicku, August uznán králem, rusko-turecká válka, pronásledování cizinců, Rusko za vlády císařovny Alžběty, válka v Evropě, únik Augusta do Polska, vpád Rusů do Polska. Czartoryskové (Czartoryski) a Sasko pokračují v rozdělování Polska, ruská armáda v polsku, změny za vlády Petra III, jeho spolčení s pruským králem, obavy Poláků, nárůst tlaku na Polsko, stav osmanského císařství, revoluce v Rusku, Kateřina II. Chování polského krále k nové císařovně, veřejné mínění o ruském dvoře, obnovení míru v Evropě, ustanovení carství, intriky Poniatowského s úmyslem přilákat ruské vojsko do Polska, prohlášení ruské císařovny, smrt krále.

RULHIÈRE, Claude Carloman de: *Histoire de l'Anarchie de Pologne et du démembrement de cette république* (Histoire de l'Anarchie de Pologne et du démembrement de cette république, par Cl. Rulhière; suivie des anectodes sur la

révolution de Russie en 1762, par le même auteur.), Paris, H. Nicolle; Desenne, 1807, 1.díl: 385s., 2.díl 564s., 3.díl 517s., 4.díl 443s., 18x10,5, (NK 8024, 8027 – C/a, VII/2, 20-23).

Historie dělení Polska. Přidány příhody vztahující se k ruské revoluce v roce 1762.

SAINT HILAIRE, Émile Marco de: *Histoire de la Campagne de Russie pendant l'année 1812* (Histoire de la Campagne de Russie pendant l'année 1812 et de la Captivité des Prisonniers français en Sibérie et dans les autres provinces de l'empire Précédé d'un résumé de l'histoire de Russie.), Paris, Eugene et Victor Penaud Freres, rok neuveden, 645s., 24x15,5, (NK 12057,12058 - C/g, IX, 14,15).

Kniha vypráví osudy Napoleonovy vojenské výpravy do Ruska v roce 1812. Zmiňuje i francouzské zajatce na Sibiři a v dalších částech říše. Na začátku je přidána krátká studie k dějinám Ruska. Kniha je doplněna o barevné vyobrazení B. de Morainea.

SAINT-PRIEST, Le Comte Alexis de: *Histoire de la Conquête de Naples par Charles d'Anjou frère de Saint Louis*, Paris, Amyot, 1847, 1.díl 386s., 2.díl (378s.), 21,5x13,5, (TK 5.908, 5.909 - X/b, VII, 49, 50).

Dějiny dobytí Neapole Karlem z Anjou (1227-1285). Širší historický kontext (1.díl).

SAINT-PRIEST, le Cte Alexis de: *Histoire de la royauté* (Histoire de la royauté considérée dans ses origines jusqu'à la formation des principales monarchies de l'Europe), Paris, H. L. Delloye, 1842, 1.díl 468s., 2.díl 582s., 20,5x13, (NK 3521, 3522 - A/e, VIII/2, 10,11).

Pojednání o vývoji královské hodnosti od nejstarších dob po utváření evropských monarchií. První svazek zachycuje období 44 př. n. l. – 584 po K. Druhý svazek mapuje léta 566 – 1037.

SAINT-VICTOR, J.-B.: *Étude sur l'histoire universelle* (Étude sur l'histoire universelle expliquant l'origine et la nature du pouvoir, par J.-B. de Saint-Victor, auteur du Tableau de Paris, de la Traduction des Confessions de Saint Augustin, du Musée des Antibes, etc.), Paris, Debécourt, 1843, 1. díl 1. část 413s., 1. díl 2. část ???, 2. díl 1. část 437s., 2. díl 2.část 590s., 3. díl 1. část nedohledáno, 3. díl 3.část nedohledáno, 22,5x14, (NK 14509, 14514 – D/c, IV/2, 2-7).

Studie o dějinách lidstva. Zaměřuje se na otázku původu a podstaty moci. Vykládá a objasňuje tuto problematiku v rámci hebrejského národa, starých říší Východu, Číňanů, Indiánů, a antických států Řecka a Říma.

SALVANDY, M. de: *Histoire de Pologne avant et sous le roi Jean Sobieski*, Paris, G.-A. Dentu, 1838, 1. (počátky Polska-1668) +2.díl (1668-1683) 429s.+477s., 3.díl (1683-1696) 512s., 20,5x13, (NK 5741, 5742 – B/a, V, 8-9).

Třídílné vydání dějin Polska. Osobnost Jana Sobieského a polské dějiny jeho doby tvoří stěžejní část díla. Od prvopočátků až do smrti Jana III. Sobieského. Závěr zachycuje pokračování dějin Polska v letech 1700-1814.

SCHMIDT, C.: *Essai historique sur la société civile dans le monde romain et sur sa transformation par le christianisme*, Strasbourg, C. F. Schmidt, Paris, L. Hachette et comp., Leipzig, Frédéric Fleischer, 1853, 508s., 20,5x13, (NK 5758 – B/a, V, 25).

Historické pojednání věnující se antické římské době a přeměně pohanského románského světa v křesťanskou společnost. Dílo je rozděleno do tří částí: první část je nazvaná „Občanská pohanská společnost“ a pojednává o duchu a morálce starého románského předkřesťanského světa v pojmech jako jsou rodina, pracující apod. V druhé části zvané „Křesťanská společnost“ jsou popisovány principy křesťanské morálky na pojmech jako jsou rodina, potřební, nepřátelé apod. Kniha třetí zvaná „Vliv křesťanského ducha na proměnu občanské společnosti“ pojednává o boji křesťanského a pohanského ducha, o prostředcích, jimiž se uskutečnila proměna v křesťanskou společnost.

SCEVOLE-SAINCTE-MARTHE, Lovis: *Histoire genealogique de la maison de France* (Histoire genealogique de la maison de France, reveue et avgmentée en cette troisieme edition, avec les illvstres familles sorties des Reynes et Princesses du Sang), Sebastien et Gabriel Cramoisy, 1647, 1.díl 1024s., 2.díl 1012s., 36x23, (NK 11644, 11645 – C/g, II, 4a, 5).

Dvousvazková historie a genealogie panovnických rodů ve Francii. Svazek I pojednává o obecných poznatcích a o panovnicích Francie (pravomoci, korunovace, tituly); Merovejci, Karlovci, Kapetovci. Druhý svazek se věnuje dalším postranním větvím rodů, z nichž některé dosáhly za hranice státu.

SCHNITZELER, J. H.: *Histoire intime de la Russie* (Histoire intime de la Russie sous les empereurs Alexandre et Nicolas, et particulièrement pendant la crise de 1825, par J. H. Schnitzeler.), Bruxelles, Meline, Cans et Cie, Livourne, même maison, Leipzig, J. P. Meline, 1847, 1. díl 279s., 2.díl 315s., 3.díl 279s., 4.díl 285s., 15x10, (NK 14385, 14388 – D/c, I/2, 20-23)

Čtyřdílná studie o ruských dějinách. Zaměřuje se na období vlády carů Alexandra I. Pavloviče a Mikuláše I. Zvláštní pozornost věnuje událostem v době krize 1825. Objasňuje fakta, předkládá mnohé poznámky.

SÉGUR, Comte de: *Histoire de Napoléon et de la Grande Armée en 1812*, (Histoire de Napoléon et de la Grande Armée en 1812, ouvrage adopté par l'université, treizième édition.), Paris, E. Houdaille, 1839, 1.díl 399s., 2.díl 439s., 20,5x13,5, (PPMS 2563,2564 – H/b, VII/2,20,21).

Dvoudílné třinácté vydání dějin Napoleonovy výpravy do Ruska v roce 1812. Geografické mapy a plány.

SÉGUR, Comte de: *Histoire de Russie et de Pierre-Le-Grand* (Histoire de Russie et de Pierre-Le-Grand, par M. le général Comte de Ségur, auteur de l'histoire de Napoléon et de la grande armée, pendant l'année 1812.), Paris, Baudouin Frères, 1829, 538s., 20x13, (NK 6352 – B/b, VII, 26).

Podrobné zpracování ruských dějin. Předkládá obraz starobylého i moderního Ruska, pozornost věnuje zejména vládě Petra Velikého.

SERRES, Jan de: *Inventaire general de l'Histoire de France , depuis Pharamond iusques à present. Illustré par la conference de l'Eglise et de l'Empire , par Jan de Serres*, Paris, Matthieu Guillemot a P. Mettayer, neuveden (je uvedeno buď L. Gaultier sculp. 1614 nebo rukou připsáno Sum Maximiliani Baronis de Caunitz 1619), 1135s., 17x11, (PPMS 8762 – M,III,9).

Dějiny Francie, již od bájného krále Faramonda po tehdejší současnost, počátek 17. století.

SISMONDI, J. C. L. Simonde de: *Histoire des républiques italiennes du Moyen-Age, nouvelle édition*, Paris, Furtne et Ce, 1840, 1. díl (476-1168) 423s., 2.díl(1168-1282) 541s., 3.díl (1282-1341) 512s., 4.díl (1340-1375) 504s., 5.díl (1372-1434) 498s., 6.díl (1434-1471) 509s., 7.díl(1469-1495) 507s., 8.díl (1495-1510) 520s., 9.díl (1510-1527) 519s., 10.díl (1527-18.stol.) 431s., 20,5x13,5, (NK 13704, 13700?divné, 13713 – D/b, IV/2, 15-21-24).

Desetidílná edice italských dějin počínaje pádem Západořímské říše a konče 18. stoletím.

SPON: *Histoire de Geneve*, (Histoire de Geneve, par Mr. Spon. Rectifié et augmentée par d'amples Notes. Avec les actes et autre piseces Servant de Preuves à cette Histoire.), Geneve, Fabri et Barrillot, 1730, 1.díl (od počátků-1682) 556s., 2.díl (Recueil de titres Disposez selon l'ordre des Tems, pour servir de preuves a l'Histoire de Geneve) (1124-1658) 518s., 25,5x20, (1.P, ALS 25638, 25639 – N/b, V, 12, 13).

Čtvrtá edice ženevských dějin obohacená o poznámky a zajímavosti z archivních dokumentů mapující předkřesťanskou éru až rok 1682, druhý díl nabízí pohled na autentické průkazné dokumenty z let 1124-1658. Je též doplněný o vyobrazení a popis pečetí panovníků a poznámky k přírodní historii.

TARDIEU, Ambroise: *Relation anglaise de la Bataille de Waterloo* (Relation anglaise de la Bataille de Waterloo, ou du Mont Saint-Jean, et des événemens qui l'ont précédée ou suivie, accompagnée des Rapports francais, prussien, espagnol, d'un Plan tres exact de la Bataille, d'une Carte générale du Théâtre de la Campagne : ces deux Planches tres-bien coloriées.), Paris, A Tardieu, Mme Ve Courcier, Delaunay, Pilliet, Treutelle, Magimel, 1815, 87s., 21x13,5, (NK 10775-C/e, X/2, 8).

Překlad z angličtiny druhého vydání anglické zprávy o bitvě u Waterloo. Zmíněny i údalosti, které předcházely. Vyobrazení a plány bitvy.

TEMPLE, le chevalier: *Remarques sur l'Estat des Provinces Unies Des Pais-Bas. Faites en l'an 1672*, La Haye, Jean et Daniel Steucker, 1674, 361s., 15,5x9,5, (NK 9480 - C/c, X/2,22).

Republika Spojených provincií Nizozemí, její ustanovení, vláda, situace, obyvatelstvo, povaze, doprava, síle a příjmy, příčina úpadku v roce 1672.

THEINER, Augustin: *La Suède et le Saint-Siège sous les rois Jean III*, (La Suède et le Saint-Siège sous les rois Jean III, Sigismond III et Charles IX, d'après des documents trouvés dans les archives du Vatican, par Augustin Theiner, traduit de l'allemand par Jean Cohen, bibliothécaire à Saint-Geneviève.), Paris, Debécourt, 1842, 1.-3.díl, 21x14, (NK 5738, 5740 – B/a, V, 5-7).

Dílo je vystavěno na tajných dokumentech vatikánského archivu. Zachycuje úsilí Svaté stolice o jednotu severních národů, umírněnost, kterou projevila ve svých požadavcích, šlechetnost v případě světských zájmů a neochvějnou rozhodnost vůči jakýmkoli inovacím dogmatiky. Pojednává o vztazích papežského sídla a Švédska v době vlády Jana III, Sigismunda III a Karla IX. Třídílný překlad Jeana Cohena z němčiny.

THIBAudeau, A.C.: *Le Consulat et l'Empire* (Le Consulat et l'Empire, Histoire de la France et de Napoléon Bonapart, de 1799 a 1815, par A. C. Thibaudeau), Paris, Jules Renouard, 1834, 1.díl (Empire) 530s., 2.díl 528s., 1835, 3.díl 567s., 4.díl 617s., 5.díl 566s., 6.díl 655s., 1834 2. dí (Consulat) 505s., 3.díl 578s., 1. dí 442s., 20x13, (NK 6891, 6899-B/c, VII, 18-26).

Podrobný záznam francouzských dějin v letech 1789 – 1815.

THIENPONT, Daniel: *Introduction a l'histoire universelle contenant la fondation* (Introduction a l'histoire universelle contenant la fondation, les progres, les changemens, et la Ruine des Monarchies, des principaux royaumes et des républiques, depuis le commencement du Monde, jusqu'a la decadence de l'Empire Romain en Occident, avec une Supputation Chronologique), Bruxelles, Jean Leonard, 1736, 1.díl 397s., 24x19,5, (VS 19142 – F 3, V, 16).

Úvod k univerzální světové historii, vývoj, změny, důležitá státní uspořádání, od prvopočátků až po pád Západořímské republiky.

THIERRY, Augustin: *Essai sur l'histoire de la formation et des progrès du Tiers état* (Essai sur l'histoire de la formation et des progrès du Tiers état, suivi de fragments du recueil des monuments inédits de cette histoire), Paris, Furne et C^E, 1856, 1.díl 262s., 2.díl 275s., 18,5x11,5, (PPMS 3438, 3439-I, IV, 10,11).

Třetí vydání dvoudílných dějiny třetího stavu. Od prvopočátku až po Ludvíka XIV. Následují úryvky o starém municipálním rozdělení francie, dále pojednání o komunální ústavě v Amiens a municipální historii tohoto města.

THIERRY, Augustin: *Histoire de la conquête de l'Angleterre par les Normands* (Histoire de la conquête de l'Angleterre par les Normands, de ses causes et de ses suites jusqu'à nos jours, en Angleterre, en Écosse, en Irlande et sur le Continent), Paris, Just Tessier, 1. + 2.díl (od Bretonů -1137) 408s., 3.+4.díl (1137-1485) 406s., 21x13, (PPMS 3340,3341-I, II, 37,38), též čtvrté dvousvazkové vydání: Bruxelles, Louis Hauman et Compe, 1835, 1.díl 383s., 2.díl 364s., 17x10,5, (NK 11973, 11976 – C/g, VII/2, 29-32).

Čtvrté vydání dějin normandského dobývání Anglie, jeho příčiny a následky až po současnost, v Anglii, Skotsku a Irsku. Od Bretonců až po rok 1485.

THIERS, A.: *Histoire du Consulat et de l'Empire faisant suite a l'histoire de la Révolution Française*, Leipzig, J.P. Meline, 1845, 1.díl (1799-1800) 384s., 2.díl

(1800-1801) 355s., 3.díl (1801- 1802), 440s.4.díl (1802-1804) 472s., 5.díl (1804-1805) 365s., 1847, 6.díl 441s.(Ulm a Trafalgar -do 1806) Paris, Paulin, 1847,7.díl 684s. (od střetu s Pruskem po stodenní císařství), 21,5x13,5, (TK 5873,5879 - X/b, VII, 14-20).

Sedmidílné dějiny konzulátu a císařství (1799-1815). Poslední díl vydán v Paříži

THIERS, A.: *Histoire de Consulat et de l'Empire faisant suite a l'histoire de la Révolution française* (Histoire de Consulat et de l'Empire faisant suite a l'histoire de la Révolution française, Par M. A. Thiers), Paris, Paulin, 1845 (tome I-V), 1847 (tome VI, VII), 1849 (tome VIII, IX), 1851 (tome X, XI), 1855 (tome XII, , 1.díl 489s., 2.díl 451s., 3.díl 562s., 4.díl 613s., 5. díl 468s., 6.díl 568s., 7. díl 678s., 8.díl 679s., 9.díl 589s., 10.díl 506s., 11.díl 471s., 12.díl (5900) 701s. , 13,5x20,5, (NK 5885, 5895, 5900 – B/a, VII, 18-28, 29).

Historie událostí ve Francii během Konzulátu a Císařství. Podrobně svazky mapují: První svazek – ustavení roku VIII, vnitřní správa, Ulm a Janov, bitva u Marenga. Druhý svazek – bitva u Heliopolisu, příměří, bitva u Hohenlinden, pekelný stroj usilující o život Prvního konzula, neutrální strany. Třetí svazek – útěk do Egypta, generální mír, konkordát, tribunát, doživotní konzulát. Čtvrtý svazek – sekularizace, porušení míru uzavřeného v Amiens, bouloňský tábor, spiknutí. Pátý svazek – Císařství, korunovace, třetí koalice. Šestý svazek – Ulm, Trafalgar, Slavkov, Rýnský spolek. Sedmý svazek – bitva u Jeny, Eylau, bitva u Friedlandu, Tylžský mír. Osmý svazek – Fontainebleau, vzpora v Aranjuez, události v Bayonne. Devátý svazek – bitva u Bailén, setkání v Erfurtu, bitva u Somosierry. Desátý svazek – bitva Ratisbon, Wagram. Jedenáctý svazek – bitva u Talavera, expedice Walcheren, Napoleonův rozvod. Dvanáctý svazek – kontinentální blokáda, Torres Vedras, Fuentes d'Onore.

THIERS, A.: *Histoire de Consulat et de l'Empire* (Histoire de Consulat et de l'Empire faisant suite a l'histoire de la Révolution française, par M. A. Thiers), Paris, Lheureux et Cie (tome XVII, XVIII), Lheureux et Cie (tome XIX, XX), 1855 (tome XII, XIII), 1856 (tome XIV), 1857 (tome XV, XVI), 1860 (tome XVII, XVIII), 1861 (tome XIX), 1862 (tome XX), 13.díl 577s., 14.díl 679s., 15.díl 603s., 17.díl 900s., 18.díl 644s., 19.díl 630s., 20.díl 796s., 20,5x14, (NK 6327, 6334 – B/b, VII, 1-8).

Třináctý až dvacátý svazek dějin konzulátu a císařství. Od vojenského tažení do Moskvy až po Svatou Helenu a Napoleonův konec. Devatenáctý svazek se věnuje ostrovu Elba a dvacátý bitvě u Waterloo. Součástí každého svazku je několik ilustrací. Přiloženy jsou také geografické dokumenty.

THIERS, M. A.: *Histoire de la Révolution Française*, (Histoire de la Révolution Française, par M. A. Thiers, huitième Édition), Paris, Au Bureau des Publications Illustrées, 1839, 1.díl (1789-1792) 608s., 2.díl (1792-1794) 624s., 3.díl (1794-1797) 385s., 4. díl (1797-1799) 571s., 24,5x15,5, (NK 4325, 4328- A/f, IX/2, 18-21).

Podrobné čtyřdílné osmé vydání dějin Velké francouzské revoluce. Doplněno o četná vyobrazení a poznámky s autentickými dokumenty.

THOU, Jacques-Auguste de: *Histoire Universelle* (Histoire Universelle de Jacques-Auguste de Thou. Depuis 1543 jusqu'en 1607, traduit sur l'édition latine de Londres), Londres, 1734, 1.díl (1543-1550) 471s., 2.díl (1550-1555) 687s., 3.díl (1556-1560) 643s., 4.díl (1560-1564) 695s., 5.díl (1564-1570) 738s., 6.díl (1570-1573) 730s., 7.díl (1573-1578) 758s., 8.díl (1578-1582) 730s., 9.díl (1582-1587) 683s., 10.díl (1578-1589) 751s., 11. díl (1589-1593) 814s., 12.díl (1593-1596) 699s., 13.díl (1596-1601) 666s., 14.díl (1601-1607) 716s.+ 6s., 15.díl (1607-1610) 596s.+118s., 16.díl (Table des matieres), 28x19,5, (PPMS 250, 265-H/b/2, I/3, 8-23).

Překlad z anglického latinského vydání šestnáctidílných obecných dějin Jacqua Augusta le Thoua. Portrét autora se nachází v 15. díle. Zahrnuje léta 1543-1610, zvláště období náboženských válek ve Francii.

TODIÈRE: *La Fronde et Mazarin*, Tours, Mame et CIE, 1852, 388s., 22x14, (NK 9242 -C/c, VI/2,34).

Dílo popisuje odboj proti kardinálu Mazarinovi v letech 1648-1653.

TOURNON, R.P.: *Histoire générale de l'Amérique depuis sa découverte* (Histoire générale de l'Amérique depuis sa découverte qui comprend l'histoire naturelle, ecclésiastique, militaire, morale et civile des contrées de cette grande partie du monde, par le R. P. Tournon, de l'Ordre des Freres Prêcheurs), Paris, Jean-Thomas Hérissant, 1768, 1.+2.díl 388s.+384s., 3.+4.díl 442s. +352s., 5.+6.díl 297s.+348s., 7.+8.díl 386s.+269s., 17x10,5, (TK 5717,5720-X/b, V/3, 19-22).

Šesti svazkové Podrobné dějiny Ameriky od okamžiku, kdy byla objevena. Jde o dílo všeobecného rázu, které přináší informace z různých oblastí. Mapuje vývoj událostí, obyvatel, vojenství, změny v přírodě, podrobně informuje o záležitostech víry a morálky krajín tohoto rozlehlého kontinentu.

ULYSSE, Chevalier: *Répertoire des sources historiques du Moyen Age* (Répertoire des sources historiques du Moyen Age, par Ulysse Chevalier Ouvrage couronné par l'Institut (Prix Brunet de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres).

Bio-Bibliographie, nouvelle édition refondue, corrigée et considérablement augmentée), Paris, Alphonse Picard et Fils, 1905, 1.díl (A-I) 2294s., 1907, 2.díl (J-Z) 4832s., 22,5x19, (NK 3881, 3882 – A/f, III, 11-12).

Dvousvazkový abecedně řazený seznam historických pramenů o středověku.

V.G.I.D.G.S.: *Traité historique et politique des Alliances entre La France et les XIII. Cantons depuis Charles VII. Jusqu'à présent*, Paris, la Veuve Saugraint et P. Prault, 1733, 426s., 18x10, (TK 6.372, X/c, V/2, 27).

Pojednání o aliancích a spolupráci na politické úrovni a jejich vývojem mezi francouzským královstvím a švýcarskými kantony. Počátek spolupráce se datuje do roku 1453 a kniha chronologicky pokračuje až do roku 1715.

VAISSET, Joseph: *Abregé de l'histoire generale de Languedoc*, Paris, Jacques Vincent, 1749, 1.díl (počátek-781) 480s., 2.díl (782-1125) 535s., 3.díl (1126-1224) 536s., 4.díl (1225-1344) 544s., 5.díl(1345-1563) 684s., 6.díl (1564-1643), 17x10, (NK 11917,11922-C/g, VII, 1-6).

Šestidílné dějiny Languedoku od počátků až po rok 1643.

VANDER, Pierre: *Le grand theatre historique* (Le grand theatre historique ou nouvelle histoire universelle, tant sacrée que profane, depuis la creation du monde, jusqu'au commencement du XVIII siecle: contenant une fidèle et exacte description de ce qui s'est passé de plus memorable sous les quatre premiers monarchies, des Assyriens, des Perses, des Grecs, et des Romains, comme aussi des monarchies qui leur ont succédé, et ce qui concerne notamment le peuple juif, et qui se trouve dans la Sainte ecriture et ailleurs, avec la suite de l'Histoire romaine sous les empereurs d'Orient et d'Occident: la fondation, les progres, les changemens, la decadence, la ruine, ou la continuation des etats, royaumes et républiques de la chrétienté; où l'on voit les actions les plus remarquables des papes, des empereurs, des rois, et des grands capitaines, les invasions les conquêtes, les révolutions des infidèles: les progres de l'evangile, ses persecutions et ses triomphes: la naissance, la durée, ou l'extirpation des hérésies: et en général tout ce qui concerne les papes, et l'histoire ecclesiastique. Le tout recueilli avec un grand choix des plus excellens auteurs anciens et modernes et avec des particularitez les plus curieuses, et diaré dans un bon ordre chronologique, et de telle maniere que l'histoire de chace nation considerable et celle de l'Eglise sont traitées à part. Ouvrage divisé en cinq parties, avec des figures en taille douce, qui représentent les plus beaux endroits de l'histoire, et des indices des livres, periodes, chapitres et matieres.), Leide, 1703, 1.díl: 544s., 2.díl 742s., 3.díl 478s., 4.díl 620s., 5.díl 770s., 35x22, (PPMS 8661,8663-M, I, 9-9b).

Pětídílné univerzální dějiny (světské i církevní), které byly napsány pro potřeby pruského prince. Od stvoření světa do počátku 18. Století, přináší podrobný popis významných událostí v Asýrii, Persii, Řecku, Římě a v říších, které následovaly. Přináší dále historii židovského národa, římskou historii od založení přes mnohé změny až po úpadek. Přibližuje státy, které následně vznikaly, království a republiky spjaté s křesťanstvím a ukazuje pozoruhodné činy císařů, králů, papežů. Mapuje také církevní dějiny. V chronologicky uspořádaném díle jsou dějiny jednotlivých zemí a dějiny Církve probírány odděleně. Součástí textu jsou ilustrace.

VARILLAS: *Histoire de Francois Second*, Amsterdam, Abraham Wolfgang, 1693, 304s., 15,5x9,5, (PPMS 8931 – M,V,34) také vydání La Haye, Adrian Moetjens, 1693, 304s., 16x9,5, (PPMS 8892 – M,V,11)

Doba vlády Františka II., francouzského krále, zachycuje léta 1559-1560.

VARILLAS: *Histoire de Henri Second*, La Haye, Adrian Moetjens, 1693, 1.díl 418s. (livre I-IV), 2.díl 357s. (V-VII), 16x10, (PPMS 8889,8890 – M,V,9,9a).

Dějiny vlády Jindřicha II. První svazek mapuje období do roku 1554, druhý pak do roku 1559.

VARILLAS: *Histoire de Charles VIII*, La Haye, Adrian Moetjens, 1691, 530s., 15,5x9,5, (PPMS 8900 – M,V,16).

Dějiny vlády Karla VIII. Zachycují činy tohoto panovníka od okamžiku nastoupení na trůn až po jeho smrt v roce 1496.

VARILLAS: *Histoire de Louis XII*, La Haye, Adrian Moetjens, 1688, 1.díl (1498-1508) 408s., 2.díl (1508-1511) 311s., 3.díl (1511-1514) 402s., 15,5x9,5, (PPMS 8901, 8903- M, V, 17-17b).

Třídílné dějiny vlády Ludvíka XII., francouzského krále (1498-1515).

VERTOT, l'Abbé: *Origine de la Grandeur de la Cour de Rome* (Origine de la Grandeur de la Cour de Rome et de la Nomination aux eveches et aux Abbaïes de France), La Haye, Jean Neaulme, 1737, 244s, 15,5x10 (NK 10985-C/f, II/2,1) , též (PPMS 3163 – K, VIII, 26).

Kniha se zabývá původem a velikostí římského dvora (papež), jmenováním biskupů a opatů. V knize se nachází další kniha, Sen Alcibiadův, přeložen z řečtiny. (Le Songe d'Alcibiade, traduit du Grec, A LA Haye, Chez de Rogissart, et Soeurs 1736, 78s.)

VILLEMMAIN: *Histoire de Cromwell* (Histoire de Cromwell d'après Les mémoires du temps et Les recueils parlementaires, par M. Villemain.), Bruxelles a Livourne, Meline, Cans et Comp., Leipzig, J.P. Meline, 1851, 414s., 19x12, (PPMS 4077 – L/c, VII, 25)

Život a činy anglického politika Olivera Cromwella.

VILLENEUVE, de: *Précis de l'histoire*, Paris, A. Egron, 1821, 448s., 20x13, (1.P, ALS 30115 – F/c, IX/2, 4).

Pojednání o historii jako vědě. Jak správně pojmenovávat kapitoly, zabývá se i pořádkem a uspořádání práce atd. Je nastíněno jakým způsobem dělat výtahy z dějin. Pokračuje se klasickými dějinami od začátku světa až po Napoleonovo císařství a stodenní císařství.

VOLNEY, de: *Considerations sur la Guerre Actuelle des Turcs*, Londres, 1788, 136s., 16,5x10, (NK 12460 – C/h, III/2, 26).

Úvahy nad turecko-rusko-rakouskou válkou (1787-1792), vydáno v Londýně.

VOLTAIRE: *Histoire de Charles XII* (Histoire de Charles XII, Roi de Suede, par M. de Voltaire, nouvelle édition, faite sur l'Édition de Genève in-4⁰), 1772, 1. díl 264s., 17x14,5, (NK 6392 – B/b, VII/2, 32), též i vydání Dresden, 1780, (NK 13264 – D/a, VII/2, 6).

Karel XII., král švédský. Historické dílo, předkládá události z doby vlády švédského krále Karla XII. (důležité zprávy o vládě Karla XII., poznámky k historii, nové poznatky týkající se dobových událostí, vyprávění o caru Petrovi Velikém, skeptický postoj k dějinám, rozprava o historii Karla XI.)

VOLTAIRE: *Précis du Siecle de Louis XV*, Geneve, 1770, 219s., 17x10,5, (TK 5.393 - X/b, II/2, 29).

Líčení francouzských dějin od smrti Ludvíka XIV do 60. let 18. století., pojednání jak o politických dějinách, tak i například i o lidském vědění, kapitola věnovaná vývoji lidského ducha

VOLTAIRE: *Siècle de Louis XIV* (Siècle de Louis XIV, nouvelle Edition, revue et augmentée, à laquelle on a ajouté un précis du siècle de Louis XV), bez místa i nakladatele, 1768, 1.díl 422s. (chap. I-XI), 2.díl (XII-XXVIII) 406s., 3.díl (XXIX-XXXIX) + Précis de Siecle de Louis XV (I-XV) 391s., 4.díl (XV-XXXIX)+ Table generale Alphabétique 282s., 18,5x11,5, (TK 8174, 8177 – Z/b, VII/2, 13-16).

Voltaireovo Století Ludvíka XIV, následuje ještě Století Ludvíka XV. Nové rozšířené vydání z roku 1768.

WASSILTCHIKOW, Alexandre: *Les Razoumowski*. (Les Razoumowski, Édition française par Alexandre Brückner), Halle s. S., Tausch et Grosse, 1893, 1.díl nedohledáno, 1894, 2.díl 4.část 318s., 3.díl 258s., 24,5x17, (NK 12591, 12597 – C/i, IV, 3-9).

Rozsáhlá historie ruského hraběcího a knížecího rodu Razumovských. Zachycuje působení hrabat Alexeje a Kirila Razumovských, zaznamenává vliv a počínání hraběte Andreje Razumovského v letech 1752 – 1836. Současně podává obraz země v době vlády Kateřiny II, Alexandra I a cara Mikuláše. Sleduje potomstvo hraběte Kirila.

WAUTER, Alphonse: *Table chronologique des chartes et diplômes imprimés concernant l'histoire de la Belgique*, Bruxelles, M. Hayez, 1866, 770s., 29,5x22,5, (PPMS 2701-K, II/2, 16).

Chronologická tabulka dokumentů vztahujících se k dějinám Belgie. Zhruba od roku 275 n. l. po tehdejší současnost.

WICQUEFORT, de: *Histoire de l'etablissement de la Republique des Provinces-Unies* (Histoire de l'etablissement de la Republique des Provinces-Unies, enrichie de tous les actes, memoires et autres preuves necessaires des faits importants qui ont précédés, accompagnés et suivis la revolution, par Monsieur de Wicquefort, auteur du livre intitulé L'Ambassadeur et ses fonctions.), Londres, aux depens de la Compagnie, 1749, 1.díl 390s., 2.díl 920s., 3.díl 428s., 33x20,5, (NK 3146-3148 – A/e, II, 14a-c).

Dílo týkající se jedné z nejzajímavějších částí evropské historie. Zachycuje dějiny vzniku Republiky Spojených provincií, které dokládá velkým množstvím rozličných dokumentů. Jednání, paměti, listy, zprávy a jiné důležité spisy svědčí o významných událostech spjatých s utvářením Spojených provincií.

ANALÝZA

SVĚT

Otázkou světových dějin se zabývali zvláště autoři kolem poloviny 18. století, což bylo dáno i duchem tehdejší společnosti, která byla v té době osvícensky orientovaná.

Daniel Thienpont se ve svém *Úvodu do univerzální historie* pokusil vyličit nejstarší dějiny lidstva od prvopočátků až do pádu Západořímské republiky. (Bruxelles, Jean Leonard, 1736), dílo bylo doplněno i o chronologické tabulky.

Augustin Calmet přinesl již monumentálnější dílo věnované dějinám světa (Strasbourg, Jean Renauld, 1735-1747). Ve své univerzální osmidílné historii se zabýval nejstaršími dějinami, zvláštní důraz klade na dobu řeckou a římskou a své dějiny dovádí až k roku 1075 n. l. (dle kroměřížských měřítek).

Lenomartovy *Přednášky k dějinám 5. - 9. století* (Paris, V.A. Taille, 1845) jsou tvořeny pojednáními o náboženských tématech a národní historii a zároveň podávají informaci i o islámu a muslimech, ikonoklastickém hnutí a následně i k politickým a kulturním dějinám Francie v 8.- 9. století.

V arcibiskupských fondech se nacházejí i překlady univerzálních dějin. Tím je například dílo de Thoua, které bylo přeloženo z anglického latinského vydání v Londýně (Londres, 1734). Tyto světové dějiny ovšem vykreslují zejména léta 1543-1610 a náboženskou situaci v Evropě.

Nový historický slovník (Caen, 1786) zastupuje též oddíl historie. A jeho šesté vydání najdeme v kroměřížských knihovních fondech v osmidílné podobě, nicméně v knihovně se nenachází první díl. Navíc je k němu přiřazen díl devátý ve formě suplementa k osmi dílům, v němž se věnuje i vynechaným výrazům, které byly v předešlých dílech opomenuty. Slovník se zaměřuje na významné osobnosti - dějiny svatých, soudců a na řeckou historii. Jeho součástí je i list tzv. nezbytných knih pro studium historie - abecedně řazený slovník známých osobností od počátku světa do 18. století. Zachycuje rovněž nestranný úsudek rozvážných spisovatelů o povaze, vlastnostech a díle těchto významných jedinců.

V knihovně nacházíme i dílo na pomezí literatury a historie nesoucí název *Mélanges historiques et littéraire* (La Haye, G. Vervloet, 1835), jež ve svých třech svazcích pojednává o tzv. směsi historické, literární i morální. První část je zaměřena

historicky a podává informace o významných osobnostech z historie, druhá část je nazvaná literární, nicméně i ta podává informace o historických událostech, a třetí část nabízí studie o tehdejších literárních dílech.

Zajímavým počinem je i *Historický atlas světa* vztahující se jak ke starším dějinám, tak i k těm novějším. Mimo jiné obsahuje každý díl různé dizertace k dané tematicce.(Amsterdam, Les freres Chatelain, 1713-1720, 2. vydání).

EVROPA

Mnoho publikací nese v titulu termín dějiny Evropy. Nicméně je nutné podotknout, že pod tímto termínem pocházejícím z pera francouzských historiků, mohou jednoduše ukrývat dějiny francouzské. Uvedme si příklad Capefigova díla *Evropa od nástupu Ludvíka Filipa*, z roku 1845 (Paris, Au Comptoir des Imprimeurs-Unis, 1845). Lacépédova *Obecná historie Evropy* je příkladem osmnáctidílné syntézy dějin Evropy v letech 490-1750 (Paris, Cellot, 1826). V časovém měřítku nacházíme v práci díla zvláště týkající se událostí francouzské revoluce, a poté následné revoluční vlny v roce 1848. Výjimkou by mohlo být Roussetovo třídílné *Supplementum* (La Haye, Adrien Moetjens, 1736) k současným zájmům a nárokům evropských mocností, jehož stěžejní část spočívá v období Utrechtského míru (1713). Naopak Capefigue podává obraz Evropy v době Velké francouzské revoluce a Národního konventu (Paris, Belin-Leprieur, 1843). Capefigue byl katolickým autorem, který se zabýval především francouzskými dějinami 19. století, hodnota jeho díla je značně diskutabilní, avšak některá díla si vysloužila několikrát vydání, připomeňme i jeho dílo o Filipu Augustovi.⁷

K obecným dějinám se odvolává i dílo hraběte Alexise de Saint-Priesta *Dějiny království*, v němž ve dvou svazcích popisuje vývoj královské hodnosti od nejstarších časů až po dobu, kdy se utvářely evropské mocnosti. Mapuje léta 44 př. nl.l. až rok 1037.

Anonymní dílo věnující se středověku a renesancí (Paris, 1848-1851) přináší v pěti svazcích pohled na kulturní oblast historie. Je doplněno o četná vyobrazení. V prvním díle například lze najít témata dotýkající se náboženství, svátku bláznů, feudálních práv, rytířství, univerzit, církevních řádů, Židů, lovu a výživy, tedy velmi

⁷ <http://www.newadvent.org/cathen/03307c.htm> (15.4.2011)

rozličných témat. Druhý díl se zabývá historickou vědou, chemií a chirurgií, ale například i nastiňuje problematiku lingvistiky, nářečí a věnuje se příslovím, hře v karty a také hodinářství. V následujících svazcích jsou vykládána témata z hudební, literární i umělecké sféry.

K zástupcům dějin Evropy zařadíme i Maimbourgovy Dějiny křížových výprav.

Zajímavostí, kterou jsme ovšem neuváděli do seznamu francouzských tisků, protože je vydána v češtině, je dílo *Středověká města*, studie z dějin hospodářských a sociálních, která pochází z pera belgického historika Henri Pirenna, a již přeložil B. Mendl. (Praha, Historický klub, 1928).

FRANCIE

Toto téma národních dějin tvoří větší část z fondu francouzských historických tisků v arcibiskupské kroměřížské knihovně. Jeden ohromný díl je tvořen velkými syntézami dějin, které byly a dodnes jsou velmi populární. Druhou část tvoří díla popisující významné okamžiky dějiny a případně jejich souvislosti, příčiny a následky. Jedním z děl na pomezí odborné literatury je anonymní dílo inspirované bájným francouzským králem Faramundem. (Paris, Antoine de Sommaville, 1664) vyskytující se ve zdejší knihovně v několika různých vydáních.

Nejspíše sběratelskou vášní biskupa později arcibiskupa byly jistě tzv. výtahy z dějin, neboť k historii Francie jich zde můžeme najít hned několik. Ještě za dob monarchie sepsal P.G. Daniel z Tovaryšstva Ježíšova devítisvazkové přehledové dějiny Francie, jež mapují období od roku 486-1715. (Paris, Denys Mariette, Jean-Baptiste Delespine, Jean-Baptiste Coignard , fils, 1724), devítidílné několikaset stránkové pojednání o národní historii zajisté není jen výtahem, dokládá to i skutečnost, že dílo od stejného autora je v nizozemském vydání nazváno jen Historie Francie (Amsterdam, Fr. Changuion, J. Catuffe, H. Uytwerf , La Haye, P. Gosse, J. Neaulme, A. Moetjens, A. von Dole, Utrecht, E. Neaulme, 1742).

Historici se nezaměřovali pouze na politické dějiny, ale například i na vládců a jejich významné činy. Chaulmerův dvousvazkový *Přehled francouzských dějin* (Paris, la Veuve G. Loyson, 1655) přináší obrazy z dějin zaměřené na francouzské panovníky od legendárního Pharamonda, prvního franckého krále, až po osobnost Ludvíka XIV.

Profesor Chantreau ve své dvoudílné edici *Výtahu z francouzských dějin* a též *chronologii* (Paris, Bernard, 1808) popisuje události z předřímské galské doby a pokračuje až k září roku 1808. Autor se snaží dokládat dějinné události citacemi a nechybí ani rozsáhlý poznámkový aparát, který odkazuje na prameny. Titul zahrnuje nejdůležitější události politické i společenské a obsahuje i informace o důležitých osobnostech.

Zajímavým počinem pro francouzskou historii je tisk *La France toujours ambitieuse et perfide*, jenž byl publikován v Ratisbonu v roce 1689. V předmluvě se uvádí, že jde o překlad z latinského *Feciales Gallus*, spíše se však zdá, že jde o kritiku tehdejší francouzské vlády na konci 17. století.

K různorodým dějinám Francie zařadíme i počín soudobého štrasburského starosty Antoina de Kentingera, který vybíral dokumenty ve štrasburském archivu, které se vztahují k národní francouzské historii, přičemž nejstarší sahají až do doby vlády Františka I. (Strasbourg, F.G. Levrault, 1818).

V knihovních arcibiskupských fondech samozřejmě nesmí chybět ani velikan historiografie 19. století a tím je M. Michelet. V knihovně se nachází Micheletovo druhé vydání *Francouzských dějin* (Paris, Librairie classique de L. Hachette, 1835), jež je doplněno o různé dizertace k umění, architektuře apod.

Vedle obrazu dějin Francie jsou v kroměřížském knihovním fondu hojně zastoupeny tisky k dílčím historickým obdobím. Pro větší přehlednost jsou rozděleny na období středověku, 16. století (až po rok 1610), období 1610-1789, období francouzské revoluce, napoleonské éry a následné restaurace.

Abecedně řazený Seznam historických pramenů k dějinám středověku nabízí publikace Ulysse Chevaliera (Paris, Alphonse Picard et Fils, 1905), jehož tehdy nová dvousvazková edice je k dispozici právě v kroměřížské arcibiskupské knihovně. Toto dílo získalo i význačnou cenu francouzské akademie Prix Brunet.

Druhou edici *Náboženského a vojenského života* ve středověkém období a renesanci poskytuje Paul Lacroix, přičemž psaný text je proložen i četnou obrazovou dokumentací (Paris, Firmin Didot Frères, 1873).

Významnými událostmi na pomezí politických a náboženských dějin jsou Dupuyovy *Dějiny odsouzení templářského řádu a následné papežské avignonské zajetí*. Nová edice je rozšířená právě o dějiny templářů od Mr. Gurtlera (Brusselle, François Foppens, 1713).

Francouzské tisky v kroměřížských fondech spojené s národními dějinami jsou úzce spjaty s životy panovníků. Historie Karla VIII. z pera M. Varillase, (La Haye, Adrian Moetjens, 1691) zachycuje činy tohoto panovníka od okamžiku nastoupení na trůn až po jeho smrt v roce 1496.

V období 16. století, tedy v období renesančním, byly stěžejními událostmi francouzsko - italské války a s nimi přicházející předzvěst protestantství, jehož představitelé byly ve francouzských poměrech označovány termínem hugenoti. Maimbourgovy dějiny *Katolické ligy*, popisující protihugenotské uskupení a náboženské války ve Francii, (Paris, Sebastien Mabre-Cramoisy, 1683) byly poznamenány tím, že autor patřil do Tovaryšstva Ježíšova.

Osmidílné dějiny Francie se nacházejí i v díle nesoucím název *Historie Františka I.*, v druhé rozšířené edici z roku 1769 (Paris, Siallant et Nyon, 1769), v níž jsou zachyceny události v letech 1476-1531 jak na politické, tak církevní a kulturní úrovni.

Varilassovy *Dějiny života Františka II.* můžeme v knihovně nalézt hned ve dvou vydáních. Obě dvě vydání se datují k roku 1693 a pochází z amsterdamského nakladatelství Abrahama Wolfanga a z vydání z nizozemského Haagu, z nakladatelství Adriana Moetjense.

Osobnost Françoise Guizota není spjata jen s povoláním historika, ale též také s veřejnými funkcemi ve francouzském státě, císařství. Od 30. let 19. století započal svou kariéru nejprve coby ministr vnitra, souběžně též vykonával funkci provizorního ministra veřejného školství, též v letech 1832-1837 oficiálně. V roce 1840 se stal ambasadorem v Londýně a následně ministrem zahraničních věcí v roce 1848. V roce 1836 se stal členem Francouzské akademie.⁸

Své eseje k francouzským dějinám (Paris, J. L. J. Brière, 1823) sepsal již z roku 1823 jako profesor moderních dějin na pařížské akademii, sloužily jako suplementum k dílu opata de Mablyho. Ve svých esejích se zabývá utvářením společnosti a vlády ve Francii, též politickému směřování země. Je zmíněna například římská vládní soustava v 5. století, je vylíčen původ Franků a jejich usazování v Galii, příčiny pádu Merovejců a Karlovců a politické a sociální instituce od 5. do 10. století, politický ráz feudalismu, atd. Guizot připojil ještě tzv. lekce

⁸ www.academie-francaise.fr/immortels/base/academiciens/fiche.asp?param=372 (21.4.2011)

moderní historie, v nichž se v šesti dílech věnuje dějinám francouzské společnosti od pádu Římské říše až po rok 1789. (Paris, Pichon, Didier, 1829-1832).

Tematika prací z období 17. a 18. století (až do počátku Velké francouzské revoluce) je zúžena prakticky pouze na období vlády Ludvíka XIV., jeho otce Ludvíka XIII., popřípadě nástupce Ludvíka XV.

K osobě Ludvíka XIV. a politickému i kulturnímu ovzduší období jeho vlády se vyjadřují četní autoři. De Franchevillovo *Století Ludvíka XIV.*, nabízí ve svém druhém svazku pohled i do oblasti vlády, obchodu, zákonů a financí. (Geneve, 1770, třetí vydání). Podobný obraz přináší o Ludvíku XVI i Capefigue., ten se ovšem ve své čtyřdílné publikaci zaměřuje na administrativu a diplomatické vztahy s Evropou v letech 1774-1795 (Paris, Belin-Leprieur, 1844). Dobu Ludvíka XIV. a následně i Ludvíka. vykreslil ve svém díle i Voltaire, jeho dílo je avšak spíše subjektivní rázu. (bez místa vydání, 1768).

K osobnosti Ludvíka XIV. se váže i tisk z roku 1852, jenž nese název *Fronde a Mazarin* (Tours, Mame et CIE, 1852).

Z válečných konfliktů, které zasáhly Evropu v 17. století, byla stěžejní událostí válka třicetiletá. Mírovým vyjednáváním v Münsteru a Osnabrücku se zabývá le Pere Bougeant ve svém podrobném šestisvazkovém díle (Paris, Didot, Nyon, Damonneville, Savoye, 1751).

Anonymní autor přináší studii o příčinách nizozemských válek (La Haye, Guillaume de Voys, 1703).

Příčinami, průběhem a mírovými jednáními dalších válečných konfliktů, do nichž byla zainteresována Francie, se zabývá Louis-Pierre Anquetil (Paris, Lesguilliet, Freres, an 6 de la République).

Následující období Velké francouzské revoluce čítá v kroměřížských fondech hojné zastoupení. Mgr. Gaume revoluci zkoumal nejdříve na obecné úrovni, hledal důvody, proč je třeba ji studovat, dále se zabýval i otázkou, jaká jsou svědectví, a zaměřil se na souvislosti s náboženskou problematikou. Popisoval například i revoluční a náboženské svátky. V dalších svazcích svého dvanáctidílného počínu upíral svou pozornost i na stránku administrativní, filozofickou a státovědnou, kterými směřoval hlouběji do historie. Na druhou stranu skýtal pohled i na vývoj divadla atd. (Paris, Gaume, frères, 1856-1859).

Vedle Gaumovy revoluce můžeme v knihovních kroměřížských arcibiskupských fondech narazit i na druhou edici Gabourdových monumentálních

dějiny revoluce a císařství. (Paris, Jacques Lecoffre et CIE, Libraires éditeurs, 1859-1865).

Další tisky se věnují zvláště Napoleonově éře. Capefiguova Evropa během konzulátu a císařství se zabývá už obdobím direktoria, konzulátu a pokračuje až po dobu císařství. (Bruxelles, Société Belge de Librairie, 1840). Velkým tématem byla Napoleonova ruská výprava. De Segur a jeho již třinácté vydání *Ruské výpravy v roce 1812* vyšlo v roce 1839 v Paříži (Paris, E. Houdaille, 1839). Marco de Saint-Hilaire zasvětil svou práci také ruské Napoleonově vojenské kampani (Paris, Eugene et Victor Penaud Freres, rok neuveden). Saint-Hilaireova práce je doplněna i o krátké dějiny Ruska, zmiňuje francouzské zajatce na Sibiři i v dalších částech říše. Navíc je kniha doplněna o barevné vyobrazení B. de Morainea.

Z pozdější etapy francouzské historie zmiňme na závěr alespoň Capefiguovy *Dějiny červencové vlády 1830-1835*, které poskytují ve dvou svazcích komplexní pohled na červencovou revoluci. (Bruxelles, Louis Hauman et Compe, 1836).

REGIONY FRANCIE

Dalším samostatným oddílem jsou tzv. dějiny regionů Francie, jejichž datum vzniku spadá zejména do 18. století. Populárními regiony byly zřejmě pro tehdejšího arcibiskupa Languedoc a Bretaň. Důkazem je šestidílné vydání languedocké historie (Paris, Jacques Vincent, 1749) Josepha Vaisseta a čtyřdílné *Dějiny Bretaně* Hyacintha Morice (Paris, Charles Osmont, 1742) sepsané na základě relevantních dokumentů jak z archivů francouzských, tak i anglických.

ANGLIE, IRSKO, SKOTSKO

Prvním regionem Evropy, jsou Anglie, Skotska a Irska. Velmi populární jsou z této doby opět syntézy, např. druhé vydání třináctidílných *Dějiny Anglie* Rapina Thoyrase (La Haye, Alexandre de Rogissart, 1727), podobně i vydání dvoudílných dějin Anglie Gilberta Bruneta (La Haye, Jean Neaulme, 1735), mezi průřezové dějiny uveďme i zkrácené chronologické dějiny Anglie (Anonyme, Paris, Rollin Fils, Ch. Ant. Jombert, 1751, překl. z angl.). Mimo výše zmíněné syntézy o historii Anglie jmenujme i sedmidílné irské dějiny Thomase Lelanda (Maastricht, 1779) a i spíše

subjektivní pojetí dějinných událostí Irska Daniela O'Connella (Paris, Charles Warré, 1844, překl. z angl.) Skotskem se zabývají třídlíné dějiny Guillaumea Robertsona (Londres, 1764, překl. z angl.), které se zaměřují především na období vlády Marie Stuartovny a Jakuba VI.

Ostatní publikace jsou tematicky laděny na důležité momenty v anglické historii. Velkým tématem byly normanské expanze do Anglie v 11. století, jimž se věnuje August Thierry ve svém čtvrtém vydání *Dějin normanského vítězství v Anglii* a jeho příčinám a následkům až po tehdejší současnost (Bruxelles, Louis Hauman et Comp^e, 1835).

Anglická revoluce se stala dalším námětem k historickým pracím nacházejícím se v kroměřížské knihovně, především Guizotova práce se pokouší osvětlit její příčiny, průběh i následky, jak na politické tak i společenské úrovni. (Paris, Béchét Ainé, Pichon-Béchet, 1826), Guizot přispěl také biografickými studiemi jednotlivých revolucionářů (Bruxelles, Société typographiques belge, 1851).

Další význačnou událostí pro historiky se staly první roky 19. století a období Napoleonovy expanze do Evropy. Důvod k oslavě měli Angličané zejména po roce 1815 a po konečné Napoleonově porážce. Waterloo a anglické vítězství nad Napoleonem rozebírá Ambroise Tardieu (Paris, A Tardieu, Mme Ve Courcier, Delaunay, Pillet, Treutelle, Magimel, 1815, z angl.), jeho práce je doplněna i o události, které bitvě předcházely, a o různá vyobrazení a plány bitev.

BELGIE

K Belgii a její historii se ve fondech arcibiskupské knihovny nenachází velké množství titulů, což je zřejmě i zapříčiněno ustanovením samostatného belgického království až v roce 1830. Jmenujme alespoň *L'histoire de la Belgique* Alphonse Wautera z roku 1866 podává komplexní obraz na belgickou historii již od roku 276 n.l. (Bruxelles, M. Hayez, 1866).

ČESKÉ DĚJINY

I české země, zastoupeny husitskou tematikou, mají své místo ve fondech kroměřížské knihovny. Průběhu husitských válek a Bazilejského koncilu se věnuje dílo od Jacques Lenfanta (Amsterdam, Pierre Humbert, 1731), jehož součástí je i

pojednání věnující se Adamitům. K české minulosti se vztahuje i statistiko-etnografická studie širšího zaměření na slovanské, maďarské a rumunské národy (Paris, Delarue; Tours, Sorin, 1852).

ITÁLIE

K italské otázce v kroměřížských arcibiskupských fondech lze najít především publikace věnující se antickému Římu. Montesquieovy v nové edici *Úvahy nad příčinami velikosti a úpadkem Římanů* jsou doplněny i o Dialog Suly a Eukrata a Chrám Gnidský. (Copenhagen a Geneve, les Freres C.& A. Philibert, 1761).

Kromě pojednání věnujícím se antickým dějinám Itálie a především Říma, je v kroměřížských fondech zastoupena desetidílná publikace věnující se italským městským státům ve středověku (Paris, Furtne et Ce, 1840), vykreslující období od pádu západořímské říše až po konec 18. století. Do roku 1861 nebyla Itálie sjednocena, proto nacházíme tisky zaměřené především na jednotlivá města či státy. Zastoupeny jsou Janov, papežský dvůr v Římě a například i Sicílie a tisk věnující se obraně sicilské monarchie, mimo jiné popisující nástup Rogera Normanského k moci v poslední čtvrtině 11. století.

MAĎARSKO

Maďarské dějiny jsou v kroměřížské knihovně zastoupeny jediným výtiskem a to anonymními šestidílnými dějinami maďarských revolucí zachycující roky 1000-1711, přičemž hlavní jádro díla spočívá v letech 1699-1710 v období protihabsburského povstání.

NĚMECKO

Německé dějiny jsou až do roku 1806 spjaty se Svatou říší římskou. Samostatné dějiny Německého státu se začaly psát až roku 1861. Velkou syntézu dějin nabízí desetidílné zpracování P. Barrea(-ho), (Paris, Paris, J. B. Delespine, Jean-Thomas Herissant, 1748 další vydání z roku 1768) zachycující období 648 př.n.l. - 1740. Vedle velkých několikasvazkových dějin vznikaly i tzv. výtahy, zvláštním případem je zde zkrácená verze Pfeiffelových německých dějin (Vienne,

de l'Imprimerie des P.P. Armeniens Mechitaristes, 1816) dovedených až do roku 1768, které byly sepsány středoškolským profesorem pro studijní účely. Samostatným významným územím bylo Bavorsko, jedna ze zemí se světským kurfiřtským hlasem, této zemi je zasvěceno dílo Le Blanca, vyskytující se v knihovně v několika vydáních z roku 1680, 1683 (Paris, la Veuve Mille de Beaujou, Charles Osmont).

NIZOZEMÍ

Území Nizozemska dříve neslo název Spojené provincie nizozemské (1581 – 1795). O zpracování nizozemských dějin se pokusili četní autoři, uvedme Wicquefortovy dějiny ustanovení Republiky spojených provincií (Londres, aux depens de la Compagnie, 1749), některé práce se snaží zachytit i obraz obchodních společenství na východě i západě (Anonym: *Histoire abregée des Provinces-Uniers*, Amsterdam, Jean Malherbe, 1701). Gerlachova *Historie království Spojených Nizozemí* naopak vykresluje počátek 19. století a osamostatnění Belgie v roce 1830.

POLSKO

Jeden z blízkých sousedů českých a moravských zemí bylo Polsko, není proto překvapující, že k jeho historii nalézáme v knihovních fondech četné publikace. Vedle rozsáhlých syntéz polských dějin, jsou klíčovými tématy děl polská revoluce a boj o nástupnictví na konci 17. století. (M. Bizardier: *Histoire de la scission (ou division arrivée en Pologne le XXVII juin M. DC. XCVII. Au sujet de l'élection d'un Roy)*, Paris, Jean Jombert, 1699). Ve fondech se vyskytuje i tzv. *Histoire de Jean Sobieski*, od opata Coyera ve varšavském a amsterdamském vydání z roku 1761. Rulhièrovy polské revoluce (Paris, Firmin Didot frères, 1862) se zabývají velkým tématem v polských dějinách a tím je trojí dělení Polska v letech 1772, 1793 a 1795 mezi Rusko, Prusko a Rakousko, na které navázal např. Antoine-François-Claude Ferrand.

PORTUGALSKO

Portugalsko má též v kroměřížské knihovně několik titulů jemu věnovaných. Jsou jimi například *Souhrn portugalských dějin* od R. T. Chatelaina (Paris, Lecointe et Durey, 1824) či naopak rozsáhlá devítidílná série portugalských dějin vypovídající o nejstarších portugalských událostech a konče rokem 1683 (Paris, Gauthier frères et C.IE, Besançon, Mème maison de commerce, 1829).

RAKOUSKO

Přestože české země patřily od roku 1526 a potažmo roku 1620 pod habsburské země, k dějinám samotného Rakouska se vyskytuje historických studií poskrovnu. Jmenujme alespoň šestidílné *Dějiny rakouského císařství* (Vienne, Charles Gerold et fils, 1847), jež zachycují dobu nejstarší a výklad událostí zakončují až vládou Ferdinanda I., zajímavou součástí jsou náležité geografické mapy, rodopisné tabulky, chronologické seznamy a portréty panovníků.

RUSKO

Rusko je vedle Polska jedním ze slovanských států, který je hojně v kroměřížské arcibiskupské knihovně zastoupen. Je otázkou, zda to bylo díky poměrně velkému množství francouzských vydání jejich dějiny, či jen z popudu arcibiskupa. Čtenář zde může hledat především dějiny spjaté s význačnými ruskými vládci, Petrem Velikým (Bantisch-Kamensky, M.: *Siècle de Pierre-Le-Grand*, Paris, Ponthieu, Guiraudet, 1826, překl. z ruštiny) či Kateřinou Velikou, za jejíž vlády a těsně po její smrti byly sepsány obsáhlé dějiny Ruska (Levesque, Pierre-Charles: *Histoire de Russie*, Hambourg et Brunswick, Pierre-François Fauche, 1800; Le Clerc, M.: *Histoire physique, morale, civile et politique de la Russie ancienne*, Paris, Froullé, Versailles, Blaizot, 1783).

Velmi zajímavým je dílo Alexandra Wassiltchikowa a jeho rozsáhlá historie ruského hraběcího a knížecího rodu Razumovských. (Halle s. S., Tausch & Grosse, 1893), která zachycuje působení hrabat Alexeje a Kirila a zaznamenává jejich počínání v letech 1752-1836.

ŠPANĚLSKO

Španělská historie je zastoupena velkými průřezovými publikacemi. Zmíníme Laffonovy *Obrazy ze španělských dějin* (Paris, Richard, 1829), které sahají až do 19. století, nebo španělské a portugalské dějiny (Paris, Charles de Secy, 1652).

Dále zde nacházíme i tisk věnující se katolickým králům Ferdinandovi a královně Isabele, jehož stěžejní část je zasvěcena období reconquisty, tedy znovudobývání španělských území nad Araby, a druhý díl sahá až do roku 1516 čili do smrti Ferdinanda II. Aragonského.

Dílo Abulcacima Tariffa Abentariqa nabízí arabský pohled na dobývání Španělska Maury (Paris, Claude Barbin, 1680, překl. z arabštiny).

ŠVÝCARSKO

Sponovy dějiny Ženevy jsou jedním ze zástupců švýcarských dějin (Geneve, Fabri et Barrillot, 1730), čtyřdílná edice zachycuje období předkřesťanské až rok 1686 a nabízí i pohled do autentických dokumentů z let 1124-1658.

Dalším dílem jsou *Dějiny Sonderbundu* J. Crétinaeau-Jolyho (Paris, Plon Frères, 1850)., tj. sdružení sedmi švýcarských konzervativních kantonů, které vzniklo roku 1845 jako reakce na vládní opatření proti jezuitům.

TURECKO

Turecko dělí evropský a asijský kontinent. K tureckým dějinám se vztahují tisky převážně z 18. století, Mignotovy čtyřdílné *Dějiny otomanské říše* vydané v roce 1773 (Paris, Le Clerc, 1773) jsou dovedeny až k roku 1740. Deuignesovy obecné dějiny, se nevěnují pouze Turkům, ale též Mongolům a Hunům (Paris, Desaint et Saillant, 1756), podklady pro tuto práci hledal Deuignes v čínských knihách a orientálních rukopisů královské knihovny.

OSTATNÍ KONTINENTY

Vedle evropských států mají své místo v kroměřížských fondech i dějiny neevropských států. Afriku reprezentuje především Proyartovo dílo *Historie Loanga, Kakonga (části dnešního Konga) a dalších afrických království* (Paris, Berton Libraire, Lyon, Bruyset-Ponthus, Imprimeur-Libraire, 1776), jejímž podkladem se stala různá svědectví misionářů, tisk je obohacen o geografickou mapu, v první části se autor věnuje především zeměpisnému popisu, druhá část je zasvěcena již samotné misii. Dnešní Etiopie se skrývá v tisku pod názvem *Abissinie* (Paris, la Veuve A. Cellier, 1684).

Amerického kontinentu je v knihovně zastoupen v podobě děl věnujících se především dějinám spojených států a americké revoluci na konci 18. století (Raynal, M. L'Abbé: *Révolution de l'Amérique*, Londres, Lockier Davis, 1781), které se počínají rokem 1763 a končí sjednocením 13 provincií.

Tematiku Jižní Ameriky bychom mohli hledat v díle Františka - Xaviera z Charlevoix a v jeho třídílných *Paraguayských dějinách* (1492-1747).

František -Xaver se věnuje i japonským dějinám, které jsou rozděleny do dvou odvětví, zeměpisného a dějepisného (Paris, Michel Gandouin, Jean Baptiste Lamesle, Pierr François Giffartm Rollin, Nyon, 1786).

OSTATNÍ TEMATIKA

Co vše zařadit pod pojem ostatní? Vše, co nespadlo do kategorií zeměpisných. Dvě stěžejní oblasti, které považuji za důležité zmínit, jsou pomocné vědy historické a poměrně novodobé odvětví dějiny vědy.

Pomocné vědy historické jsou zastoupeny obzvláště v disciplínách chronologie, genealogie či heraldika. Rozličné chronologie pojednávají o jednotlivých národních dějinách. Z oblasti genealogie nacházíme v knihovních fondech titul z roku 1647 Louise Scevole-Sainte-Martha, třetí edici *Historie a genealogie panovnických rodů ve Francii* (Sebastien et Gabriel Cramoisy, 1647, 2

díly). První svazek odkazuje na obecné poznatky o francouzských králich, jejich pravomocích a titulech, se zaměřením na rody Merovejců, Karlovců, a Kapetovců. Druhý svazek podává informace o dalších postranních větvích královských rodů.

Claude Francois Menestrier přináší pod názvem *Dějiny krále Ludvíka Velikého*, (Paris, Nolin, 1693) nástin doby a Ludvíkovy osobnosti prostřednictvím medailí, emblémů, hesel, nápisů a erbovních znaků na veřejných budovách a památkách.

Na závěr uvedme několik zajímavých tisků. Metoda pro studium historie Abbého Lentleta du Fresnoy se datuje do 18. století, její rozšířené Gandouinovo vydání z roku 1729 nabízí ve čtyřech svazcích pohled na správné studium historie, katalog významných historiků a taktéž poznámky ke kvalitám jejich díla, nesporným soudobým pozitivním bodem byly i rady pro výběr nejlepších edic z děl.

De Villeneuveovo dílo *Précis de l'histoire* (Paris, A. Egron, 1821) poutavě pojednává o historii jako vědě. Zabývá se otázkou jak správně pojmenovávat kapitoly, jakým způsob se dělá výtah z dějin a následně pokračuje výkladem klasických dějin světa až po Napoleonovo stodenní císařství.

Dvoudílné pojednání o mírových smlouvách a jiných jednáních evropských mocností v 17. století přináší anonymní *Dějiny mírových smluv* (Amsterdam, J. F. Bernard a La Haye, les freres Vaillant et Prevost, 1725), které se snaží o analýzu mírových smluv, podávají pohledy na jednání rozličných evropských států. Součástí jsou i jednání, která vedla k uzavření Vestfálského míru.

Pod označení dějiny státovědy spadají dvě díla. Jedním je historická studie o výběru císaře, jež se dotýká všeho, co souviselo s jeho volbou, ceremoniemi, jeho funkcemi a pravomoci. Je nutno dodat, že dílo vyšlo v roce 1741, tedy jen velmi záhy po smrti Karla VI. (Amsterdam et se vend a Paris, Le Gr as, 1741). Dalším dílem vztahujícím se k tomu tématu je práce, která byla vydána ve Florencii a zabývá se též volbou římského císaře (Florence, Joseph Molini, 1791).

ZÁVĚR

Tisky k dějinám, k náboženství a k beletrii tvoří největší část francouzsky psané literatury v knihovních fondech arcibiskupské knihovny. Z odvětví historie jsme rozčlenili tisky dle geografického hlediska, tedy spíše z pohledu tematického než časového.

Francouzské tisky se dle časového členění věnují ponejvíce novověkým dějinám, tj. od 15. -18. století, zaměřují se zejména na velké události národních dějin. Neméně početné jsou i velké syntézy dějin, mapující dějiny lidstva od prvopočátků až po tehdejší současnost. A v neposlední řadě si zaslouží zmínku i dějiny starověké a antické, jež nejsou tak početně v kroměřížských fondech zastoupeny.

Časově datujeme francouzské tisky věnující se historické problematice od počátku 17. století až do třicátých let století dvacátého. Tisky spadají ponejvíce do šestnáctého a sedmnáctého století. Nejoblíbenějšími nakladateli, kteří byli vyhledáváni a jejichž tisky nacházíme ve fondech arcibiskupské zámecké knihovny, jsou nejen zástupci francouzských zemí, ale také dnešního Nizozemí a Belgie. Vybrali jsme některé čelní představitele, jež jsou hojně zastoupeni.

Adrien Moetjens byl v první polovině 18. století reprezentantem nizozemského Haagu, který bychom hledali pod francouzským názvem La Haye. Osobnost E. Neaulma reprezentuje ve stejném období Utrecht a čelním soudobým nakladatelem v Amsterdamu je Abraham Wolfgang. Pařížskou paralelu tvoří nakladatelství Nolina. Nacházíme samozřejmě i tisky vydané v Bruselu, v Londýně, v německých městech, atd.

Zástupci Paříže v druhé polovině 17. století byly Sebastien Mabre – Cramoisy, v první polovině 19. století je jedním z největších nakladatelů Amyot, v druhé polovině devatenáctého století převládá nakladatelství Firmin Didot Frères.

Největší množství publikací nacházíme k dějinám Francie. Není to nic překvapujícího, jelikož tisky byly především francouzské provenience a byly psány francouzským jazykem. Tematika tisků je značně různorodá. Vedle velkých několikadílných přehledových dějin, se vyskytují i tisky věnované konkrétnímu období v historii či přímo konkrétní dějinné události - z těch francouzských jsou ve větší míře zastoupena díla z období Ludvíka XIV., z období Velké francouzské

revoluce a taktéž z Napoleonovy éry. Studie pozdějších velkých událostí – z let 1830 a 1848 zde najdeme taktéž, ovšem ne již v tak početném zastoupení.

Následně zmiňme dějiny na úrovni světové a evropské. Univerzální dějiny světa se těšily oblibě především v osvícenské éře a tento trend se odráží i v kroměřížských fondech. Na evropské úrovni je situace podobná, avšak zdaleka se nemůže srovnávat s trendem v dějinách světových. Evropské dějiny jsou totiž zaměřeny spíše na konkrétní dějinné jevy.

Dějiny evropských států jsou rozčleněny dle současného uspořádání. Ve velkém množství případů se jedná o překlady do francouzštiny z daných jazyků, ovšem nacházíme i hojné zastoupení původně francouzských děl. Zmíněny jsou i české dějiny, jež se představují pojednáním k husitským válkám. Jejich zpracování však náleží francouzskému autorovi. Polské a ruské dějiny jsou vedle těch českých dalšími, co zastupují slovanské státy a které se v arcibiskupské zámecké knihovně objevují v různorodých zpracováních.

Dějiny vážící se k neevropským státům jsou zastoupeny jen velmi sporadicky. Jmenujme alespoň dějiny americké revoluce či díla zabývající se africkými státy Etiopií a Kongem.

Dalším objemným oddílem historických knih, jenž se přičlenil k historii, jsou práce věnující se pomocným vědám historickým. Svě zástupce mají především v disciplínách chronologie, heraldiky. Dále nacházíme i obory věnující se metodologii historie a státovědě. Tyto výše zmíněné připadly všechny pod souhrnné označení „Ostatní“.

Seznam francouzských historických tisků nabízí i jména nakladatelů a pořadí vydání, což je atraktivní zvláště pro ty, kteří konkrétní vydání hledají. Poskytuje i krátký popis díla, protože některé tisky nevystihují obsah přesně. Otázka náboženství zůstává z důvodu velké obsáhlosti tématu nadále otevřená, je zmíněna totiž jen okrajově, a proto si troufám říci, že by si zasloužila dalšího podrobného zpracování.

POUŽITÉ PRAMENY A LITERATURA

Prameny

Knihovní fondy zámecké arcibiskupské knihovny v Kroměříži.

Literatura

Antonín, L.: *Moudrost - síla - krása: zednářské tisky ze zámeckých knihoven v České republice*, Národní knihovna ČR, Praha 2003.

Balcárek, P.: *Kardinál František z Ditrichštejna (1750-1636)*, Kroměříž 1990.

Balcárek, P., *Kardinál František Ditrichštejn (1750-1636). Gubernátor Moravy*, České Budějovice 2007.

Bernardová, M.: *Historická knihovna kroměřížského zámku*, Kroměříž 1990.

Bernardová, M.: *Moravští a olomoučtí biskupové, arcibiskupové a Kroměříž*, Kroměříž 1990.

Bláhová, Kateřina- Sládek, Ondřej: *O psaní dějin*. Praha 2008.

Buben, M.: *Encyklopedie českých a moravských sídelních biskupů*, Praha 2000.

Daniel, L. – Perůtka, M. – Togner, M. (ed.): *Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži*, Kroměříž 2009.

Hagège, Claude: *Le français, histoire d'un combat*, Paris, 1996

Lifka, B.: *Exlibris a supralibros v českých korunních zemích v letech 1000 až 1900*, Praha 1980.

Lifka, B.: *Knihovny státních hradů a zámků*, Praha 1954.

Lifka, B.: *Zámecké a palácové knihovny v Čechách : přehled historicko-topografický*, Dr. Bohumír Lifka, Praha 1934.

Louda, J.: *Soupis prvotisků Universitní knihovny v Olomouci a její pobočky v Kroměříži*, Praha 1956.

Mašek, P.: *Zámecké knihovny ve Zlínském kraji*, Krajská knihovna Františka Bartoše, Zlín 2008.

Mašek, P. - Turková, H.: *Zámecké, hradní a palácové knihovny v Čechách, na Moravě a ve Slezsku : k výstavě 50 let oddělení zámeckých knihoven Knihovny Národního muzea 1954–2004*, Národní muzeum, Praha 2004.

Nop, V.: *Soupis numismatické literatury v kroměřížské zámecké knihovně*, Brno a Kroměříž 1974.

Pavlíčková, R.: *Sídla olomouckých biskupů. Mecenáš a stavebník Karel z Liechtensteinu-Castelkorna 1664-1695*, Olomouc 2001.

Peřinka, F. V.: *Dějiny města Kroměříže I*. Díl první, obsahující dobu po rok 1620, Kroměříž 1913.

Peřinka, F. V.: *Dějiny města Kroměříže III/1*, Místopis, Kroměříž 1940.

Peřinka, F. V.: *Dějiny města Kroměříže II/1-2*. Nový život. Biskup Karel z Lichtenštejna, Kroměříž 1947.

Peřinka, F. V.: *Dějiny města Kroměříže II/3*. Pohled právní, hospodářský a kulturní 1620-1700, Kroměříž 1948.

Peřinka, F. V.: *Dějiny města Kroměříže II/4, Od smrti Karla Lichtenštejna do zřízení arcibiskupství 1695-1776*, Kroměříž 1950.

Radimská, J.: *Knihovna šlechtičny: francouzské knihy Marie Ernestiny z Eggenbergu na zámku v Českém Krumlově*, Jihočeská univerzita, České Budějovice 2007.

Radimská, J.: *K výzkumu zámeckých, měšťanských a církevních knihoven : čtenář a jeho knihovna = Pour une étude des bibliothèques aristocratiques, bourgeoises et conventuelles : le lecteur et sa bibliothèque = Zur Erforschung der Schloss-, Bürger- und Kirchenbibliotheken : der Leser und seine Bibliothek*, Jihočeská univerzita, České Budějovice 2003.

Sehnal, J.: *Hudební literatura zámecké knihovny v Kroměříži*, Oblastní muzeum a galerie, Gottwaldov 1960.

Sládek, J.: *Rossika 16. - 18. století v zámeckých a palácových knihovnách v Čechách a na Moravě*, Praha 1977.

Tošnerová, M.: *Průvodce po rukopisných fondech v České republice. Sv. 1, Rukopisné fondy zámeckých, hradních a palácových knihoven*, Archiv Akademie věd České republiky, Praha 1995.

Zink, K. - Lifka, B.: *Zámecké knihovny*, STN, Praha 1931.

Dílčí studie:

Breitenbacher, A.: „Československá ikonografie v arcibiskupské grafické sbírce v Kroměříži“, *Časopis Společnosti přátel starožitností československých*, 43, 1935, s. 124 - 216.

Breitenbacher, A.: „Skalická bible v arcibiskupské knihovně v Kroměříži“, *Hlidka*, 39, 1922, s. 179 - 181, 227 - 232, 276.

- Breitenbacher, A.: „Zpráva z archivu, knihovny, musea olomouckého arcibiskupství v Kroměříži za léta 1930 až 1931“, *Časopis archivní školy*, 9 - 10, 1931 - 1932, s. 368 - 375.
- Breitenbacher, A.: „Zpráva z archivu, knihovny, musea olomouckého arcibiskupství v Kroměříži za léta 1932 až 1935“, *Časopis archivní školy*, 13 - 14, 1935 - 1936, s. 374 - 379.
- Breitenbacher, A.: „Z arcibiskupské knihovny“, *Pozorovatel* 22, 1925, příloha k č. 44.
- Breitenbacher, A.: „Z knížecí arcibiskupské knihovny v Kroměříži“, *Hlídka*, 33, 1916, s. 526 - 532.
- Kabelková, M.: „Theinerova knihovna v kroměřížském zámku“, In: *Státní okresní archiv v Kroměříži. Archivní ročenka VI*. Kroměříž 2000, s. 55-73.
- Kneidl, P.: „Zámecké knihovny“, In: *Knihovna Národního musea*, Praha 1959, s. 121 - 156.
- Kneidl, P.: „Zámecké knihovny 17. až 19. století“, In: *Dějiny knihoven a knihovnictví v českých zemích*, Praha 1996, s. 113-127.
- Lifka, B.: „Zámecká knihovna v Kroměříži“, In: *Kroměříž, státní památková rezervace*, Praha 1960, s. 38 - 42.
- Lukáš, A.: „Arcibiskupská knihovna“, *Duha*, Brno 1999, č. 4, s. 20.
- Mašek, P.: „Zámecké knihovny na severní Moravě“, *Čtenář*, 1993, Roč. 45., Nr. 10, s. 352 - 353.
- Měsíc, C.: „Budování kroměřížské zámecké knihovny a osoba čtenáře v průběhu staletí“, In: *Opera romanica IV*, České Budějovice 2003, s. 412-420.
- Měsíc, C.: „Byla zámecká knihovna v Kroměříži vyloupena Švédy v roce 1643 ? Muzejní a vlastivědná práce“, *Časopis společnosti přátel starožitností*, ročník 109, č. 3/2001, s. 174-177.
- Šimáková, J. a kol.: „Katalog prvtisků zámeckých a hradních knihoven v České republice“, *Sborník Národního muzea*, Řada C, Sv. XXXIII - XXXV, 1988 – 1990.
- Tomášek, V.: „K dějinám knihovny Uměleckohistorického muzea v Kroměříži“, In: *Sborník Uměleckohistorického muzea v Kroměříži*, Kroměříž 1969, s. 7-27.
- Vlčková-Butulová, I.: „Dějiny zámecké knihovny v Kroměříži v letech 1700-1752“, *Vlastivědný věstník moravský* 22, 1970, s. 164-173.
- Vlčková-Butulová, I.: „Dějiny zámecké knihovny v Kroměříži od r. 1850 po dnešek“, *Vlastivědný věstník moravský* 28, 1976, s. 46-56.

Vlčková - Butulová, I.: „Dr. Antonín Breitenbacher a Kroměříž“, *Vlastivědný věstník moravský*, XXII, 1970, č. 3, s. 321 - 332.

Vlčková-Butulová, I.: „Karel z Lichtenštejna-Kastelkornu (1624-1695) a založení zámecké knihovny v Kroměříži“, In: *Příspěvky ke starší české literatuře na Moravě III. Blansko 1967-1968*, s. 28-31.

Vlčková-Butulová, I.: „Zámecká knihovna v Kroměříži v letech 1752-1850“, *Vlastivědný věstník moravský* 23, 1971, s. 352-367.

Internetové zdroje

www.marelibri.com

www.bibliore.com

www.livre-rare-book.com

<http://www.evene.fr/celebre/biographie/jacques-le-goff-4527.php?citations>

<http://www.newadvent.org/cathen/03307c.htm>

www.academie-francaise.fr/immortels/base/academiciens/fiche.asp?param=372

RÉSUMÉ

Le travail traite des imprimés concernant l'histoire qui proviennent de la Bibliothèque archiepiscopale du Château de Kroměříž.. A son origine, il fait partie d'une subvention de recherche IGA *Francouzské tisky v knihovních fondech arcibiskupské zámecké knihovny Kroměříž. Společenskovední a nauková literatura*. La langue française et le sujet de l'histoire sont devenus les principaux critères de sélection des livres. Les livres qui étaient du caractère plutôt de mémoire ont été omis, ainsi que les documents authentiques de cette époque. La littérature religieuse a été aussi supprimée. Mais les imprimés touchant directement l'histoire politique ont été considérés en tant que des livres d'histoire et sont inclus dans la liste des livres d'histoire.

Cette thèse présente un inventaire des livres d'histoire. Pour ces titres, il y a toujours en premier lieu un auteur cité, suivi par titre, éditeur et son lieu d'émission et le nombre de pages. Les informations sur les traductions éventuelles en français ou sur le nombre de l'édition sont également enregistrées. Sous chaque donnée bibliographique, il y a une description qui brièvement décrit le contenu du livre en langue tchèque. La thèse doit donc servir en premier lieu à d'autres chercheurs dans le domaine de l'histoire. La liste est triée par ordre alphabétique des noms d'auteurs. La liste des livres est suivie par une analyse qui discute les divers thèmes de la sélection de titres.

Affiches de l'étude ont été répartis selon des critères géographiques. Le grand groupe est l'histoire de l'homme dans le monde, suivie par l'Europe et d'autres continents et par l'histoire des autres pays européens. Nous constatons qu'il y a deux types des imprimés : tout d'abord, les grands abrégés de l'histoire et ensuite l'histoire qui se concentre sur un événement historique précis. D'autres sujets tels que les sciences auxiliaires de l'histoire et les travaux liés à la méthodologie de l'histoire sont collectivement appelés «autres». Les premières imprimés remontent au début du 17ème siècle, et des publications récentes proviennent des années trente du 20ème siècle.

L'objectif de ce mémoire est de clarifier la question des livres français d'histoire dans la Bibliothèque archiepiscopal du Château de Kroměříž et de faciliter une étude plus approfondie aux chercheurs potentiels.

SUMMARY

This thesis deals with historical French printed works from the Archiepiscopal Library of Mansion Kroměříž. This work is one part of the research grant IGA *Francouzské tisky v knihovních fondech arcibiskupské zámecké knihovny Kroměříž. Společenskovední a nauková literatura*. Only two main criteria were considered when choosing the books: the books had to be written in French language and in their field of history. The books which were mainly memoirs have been left out as were authentic documents from that era. Books dealing only with religion have also been left out but the ones dealing with history of politics were being considered and included into the list of historical books.

This thesis presents a list of historical books. For every title there is always an author, followed by full title, publisher and place of issue and number of pages. There is also information about any translation into French or issue number. Under each bibliographic data there is a brief description of the work in Czech language. The thesis should therefore primarily serve other researchers in the field of history. List is sorted in alphabetical order of authors' names. This work also includes a study analyzing and discussing the diverse themes of selected titles.

The various prints in this study have been divided according to geographical criteria. The big group is the world's human history, followed by Europe and other continents and continues onto the history of European countries. We find there are two types of prints. Firstly prints about overall history and other focusing on specific historical event. Other topics such as auxiliary sciences of history and work related to the methodology of history are collectively called *Other*. The earliest prints date back to the early 17th century and the most recent publications are from the thirties of the 20th century.

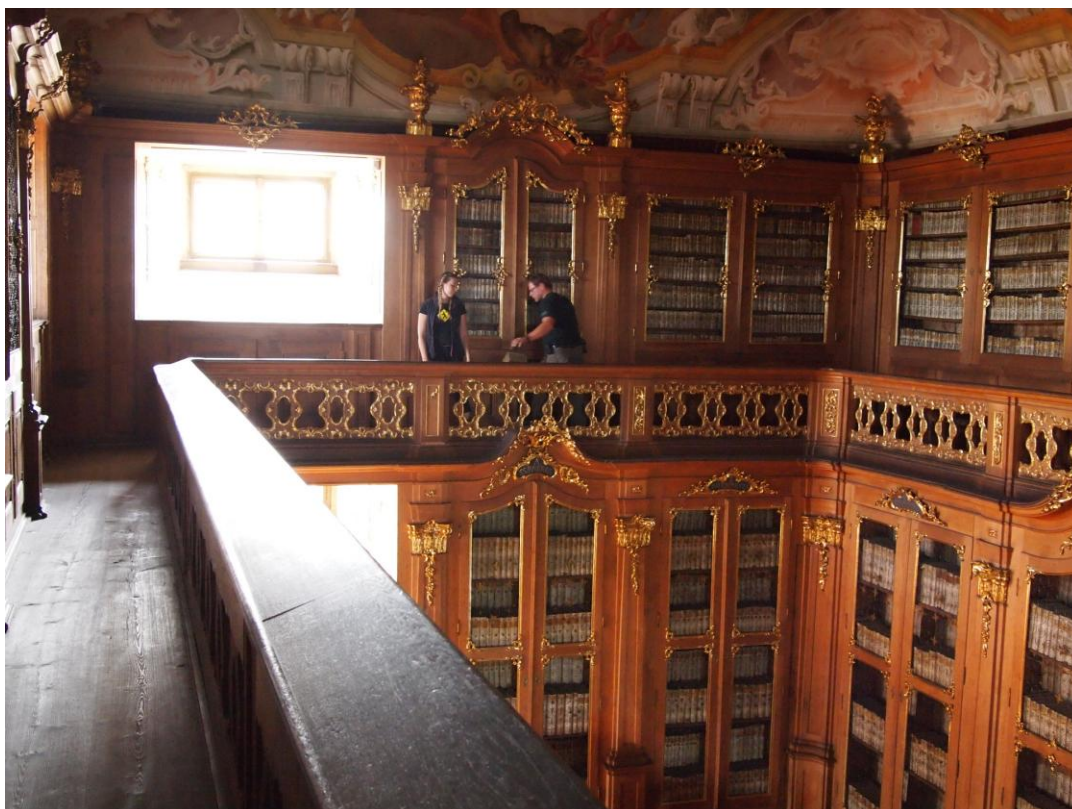
The aim of this thesis is to clarify the issue of French historical prints from the Archiepiscopal Library of Mansion Kroměříž and to facilitate further study of potential researchers.

OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

1) Pohled do trezorové knihovny

2) Velký sál

3) Skrýš pro další (dříve zakázané) knihy ve Velkém sále

4) Předsálí Velkého sálu

5) Krátká pauza

ANOTACE

Příjmení a jméno autora: KOVAČOVÁ Darina

Název katedry a fakulty: Katedra romanistiky, Filozofická fakulta

Název diplomové práce: Francouzské spisy s historickou tematikou v kroměřížské zámecké knihovně

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Marie Voždová, Ph. D.

Počet znaků: 190 406

Počet stran: 94

Počet příloh: 5

Počet titulů použité literatury: 47

Klíčová slova:

arcibiskup, dějiny, kniha, knihovna, Kroměříž, rešerše, tisk, zámek

Charakteristika práce:

Práce se zabývá francouzskými tisky s historickou tematikou. Je založena na materiálové práci spočívající v primárních rešerších v terénu. Předkládá abecední bibliographický soupis historických knih s krátkým českým popisem obsahu. Další součástí je analýza předložených děl. Tisky jsou rozčleněny do tematických skupin podle zeměpisného měřítka. Práce by měla sloužit především dalším badatelům.